

MARJANA DERŽAJ

VISOKO KVALITETNA

Special

SODOBNO EMBALIRANA

29 16. julij
CENA 1,5 dinarja

*to
va
riš*

MARJANA
NAŠE
POPEVKE

BARVE, VERZI
IN NOTE...

štedi neguje diši

slap

slap edinstveni šampon na tržišču
slap s specialnim dodatkom heksaplant
slap kompleksa, ekstrakta 6 rastlin
slap daje lasem mehko in lesk
slap ne deluje alkalično, ščiti plast kože
slap daje gosto in izdatno peno
slap sodobno pakiran in ekonomičen,
slap za 10-12 pranj
slap cenejši in boljši - prepričajte se sami

SAPONIA OSIJEK

HRANITE
znamkice krem šampona slap

KMALU BOSTE PRIJETNO PRESENEČENI!

GRADBIŠČE INTERNIRANCEV NA RABU

Tovariš urednik!

V prvih dneh junija je sindikalni odbor elektrodnega oddelka naše tovarne organiziral izlet v Sant Marino na otoku Rabu. Ob tej priložnosti smo obiskali tudi grobišče internirancev iz druge svetovne vojne. Pokopališče je lepo urejeno, žrtvam jasističnega nasilja so postavili tudi lep spomenik.

Grobišče obišče vsako leto veliko domačih in tudi tujih gostov. Vse te ljudi pa moči visoka trava na grobovih. Vsakdo lahko opazi, da že dolgo ni bila pokošena. Pogovarjali smo se z oskrbnikom, ki ureja grobove in stezice. Povedal je, da na vsem otoku ne dobi kose ali srpa, s katerim bi požel travo na grobišču. Srp, ki mu ga je poslal neki Mariborčan, pa je že skran. Če smo postavili spomenik, potem se ne bi smelo zatakniti pri nakupu majhnega kosilnega strojčka, ki za vso Slovenijo ne bi bil prehud izdatek.

KRISTA TRUMEN
Jesenice

O grobišču internirancev na Rabu smo že dvakrat pisali v naši reviji. Slovenci imamo na Rabu pokopanih mnogo svojcev, zato majhen izdatek za kosilni strojček res ne bi smel biti problem.

LJUBEZENSKÉ ZGODBE

Spoštovani tovariš urednik! Mogoče se vam bo zdela moja želja nenavadna. Toda navzlic temu bi prosila bralce Tovariša, da bi mi poslali svoje ljubezenske zgodbe. Rada bi predvsem zgodbe starejših ljudi, katerih ljubezen se je končala s poroko. Zelo bi bila vesela, če bi mi opisali tudi del njihovega skupnega življenja, mislim življenje teh ljudi v zakonu. Zagotavljam popolno diskretnost. Pisma so lahko tudi nepodpisana.

Razumljivo, da pričakujem marsikatero pikro na svoj račun.

Se to: zelo si želim ploščo Arsenala Dediča Stara pjesma. Mogoče bi mi jo kdo od bralcev prodal.

NATALIJA KRVINA
Brezje 43, p. Dobrava pri Ljubljani

Skoda, ker niste zapisali, čemu vam bodo te ljubezenske izpovedi starejših ljudi.

Spoštovani urednik!

Redno prebiram Tovariša in zelo sem vesela vaše Panorame, predvsem zato, ker se zanimam za film, za popkarstvo in televizijo. Prav vsi dobro poznamo naše televizijske napovedovalce, a o njih prav malo vemo. Zato me je še posebej razveselilo, ker ste jih začeli predstavljati. Rada pa bi vedela, če bomo o Remškarjevi in Centrihovi tudi kaj zvedeli? Pa še to: Zelo me je razočarala reportaža o naši priljubljeni oddaji Slovenska popevka 68. Poprejšnja leta so bile reportaže s festivala zelo prijetno napisane. Letos pa ste nanizali kup suhoparnih podatkov, ki smo jih lahko prebrali v vsakem dnevnem časopisu.

HELENA SAJE
Ljubljana

Z reportažo o Kristini Remškarjevi vas bom kmalu razveselili. Še več, fotografijo

priljubljene televizijske napovedovalke bomo objavili tudi na naslovni strani Tovariša. Z vašo kritiko reportaže o popevki 68 pa se popolnoma strinjamo. Podobno kot vi smo ocenili prispevek tudi mi, na redni seji Tovariša. Mogoče vas bo zanimalo: vsak teden, ko izide Tovariš, se sestanemo vsi, ki pomagamo napolniti našo revijo. Takrat temeljito preračunamo vsak prispevek, ocenjujemo in kritiziramo. Pogosto smo celo bolj kritični kot naši bralci. Vseeno pa bi radi še enkrat prosili bralce, da nam pogosteje napišejo, kaj jim je v naši reviji všeč in kaj ne. Zdaj na počitnicah boste imeli mnogi dovolj časa, da medtem ko prebirate Tovariša, s svinčnikom na rob zapisujete pripombe in nam jih potem napišete. Tako si bomo z roko v roki pomagali, pa bomo zadovoljni mi in vi. Pa še tole bi vam radi povedali: večkrat smo tudi pri nas nezadovoljni s kakšnim prispevkom, ki ga objavimo. Toda

mnogokrat se zgodi, da ga mora novinar napisati zadnji hip, ko res ni več časa za temeljit premislek. Tudi pri nas imamo namreč točno določene roke za oddajo materiala v tiskarno. In to zelo dolgoročne roke. Nekatere materiale moramo oddajati deset ali še več dni pred izidom revije. Če pa zamudimo samo hip, se lahko zgodi, da Tovariš ne zagleda belega dne. Zato ker imajo tudi v naši tiskarni obveznosti. No, vidite, potem pa se zgodi, da novinar pride utrujen s terena s polno beležnico, sede za pisalni stroj in piše, medtem ko ga iz naše tehnične pisarne nenehno nadlegujejo, kdaj bo oddal članek: čez pet minut ali čez tri minute. In v takem vzdušju je večkrat težko zbrano in dobro pisati.

IVANČIČEVA MAMA

Spoštovano uredništvo!

Ze v reportaži »Vse, prav vse bi jim morali dati« ste omenili, da je naš kolektiv povabil partizansko mamo Marijo Ivančič v Celje. Bilo je to takrat, ko sta jo naša aktivna Zveze borcev in Zveze mladine obiskala na njenem domu na Gori nad Sodražico.

No, Ivančičeva mama ne bi bila to, kar je, če ne bi v Celje pripeljala še mladino svojega kraja, pionirje z osnovne šole na Gori in njihove starše. Pred hotelom Celeia smo se kot stari znanci pristrčno pozdravili. Dobrodošlico pa so Dolenjcem zaželeli tudi pionirji s celjske 1. osnovne šole. Druga drugi sta šoli posvetili tudi nekaj recitacij.

Skupno smo si nato ogledali naše podjetje, Muzej revolucije in S'ari grad. Za kosilo smo jih povabili v restavracijo Pošta. Pionirji so nam zapeli nekaj pesmi, med njimi »Ribčana Urbana«. Darovali so nam tudi ribniški šopek suhe robe.

Rad bi poudaril, da je med nami vladalo pristrčno in prijateljsko vzdušje, ki ga tudi slabo vreme ni moglo pokvariti. Bilo nam je v veliko zadovoljenje, da smo lahko pionirjem in zlasti Ivančičevi mami pripravili lepo doživetje.

LUDVIK ZUPANČ
Kovinotehna, Celje

Glavni in odgovorni urednik
MILAN SEGA

Urejuje uredniški odbor: Sergej Epih (pomočnik glavnega urednika), Marija Brumen (tanjica redakcije), Alenka Bibič, Tanja Dolinar, Stane Ivanc, Zeljko Kozinc, Niko Lapajne, Jaro Leskovec, Vesna Marinčič, Jože Vetrovec, Egona Kureš (fotoreporter), Tatjana Jurše (oblikovalka), Polde Lamberger in Jože Milavec (meterja).

MARJANA DERŽAJ, razpoložena in živahna, kakršna nas je presenetila na letošnjem festivalu slovenskih popevk; po zamisljeni in neke poletne ljubezni spominjajoči se »Poletni noči«, je tokrat zapela pevno in že nadvse popularno »Strašilo«, ki je hodilo na ples, dokler ga ni nekdo, preoblečen v lovca, ustrelil v srce in ga razkrinkal, nakar je dekle razlovalo do konca svojih dni, taratata...
Foto: EGON KASE

tovariš

ILUSTRIRANI
TEDNIK »DELA«

Št. 29, leto XXIV
16. VII. 1968

VSEBINA

Insulo de la Rozoj . . .	8
Barve, verzni in note . . .	10
Pozdravljeni v domovini, izseljenci! . . .	14
Profesor smeha in satire	16
»Verujem da bo ozdravel«	20
2 x 2 strani nesreče:	
Morilski nebotičnik podvigi:	
S kolesom okoli sveta	24
KAM NA MORJE . . .	26
S PINCETO POD LUPO	38
NOVELA	40
ROMAN	42
SVET V MOZAIKU . . .	46
PANORAMA televizija	52
glasba	54
film	56
Najlepša (ne po JUS)	
HUMOR	60
TRIJE HISSNI VOGALI	63

KRALJESTVO AVTOMOBILOV

Saj ne tarnamo za časi, ko si jo lahko še po bohemsko vsekak prek ljubljanske Ajdovščine, ne da se bal avtomobilov ali miličnika. Zal nam je le po časih, ko so bili še celi ljubljanski predeli kraljestvo pešca, ko si po mestu še stopal sproščeneje in varneje. Od kar pa so čez mesto speljali glavne slovenske prometne poti, od kar imajo Ljubljancani 30.000 avtomobilov, s katerimi opravijo 80.000 voženj na dan — od tedaj se pešec počuti varno le še v Tivoliju.

Pričakovali smo, da bodo po novem urbanističnem načrtu speljane avtomobilske ceste ob Ljubljani, da bo ta načrt vrnil pešču nekaj njegovega izgubljenega kraljestva. Toda ne, ta načrt spet tlači domači in prehodni avtomobilski promet skozi Ljubljano. Govori o silnem porastu motorizacije, ki nas še čaka.

Ne omenja pa tega, da se bo to, nekoč idilično mesto, — park, zadušilo v prometu, da ga čaka vsaj takšna avtomobilska norišnica, kot jo že poznajo v nekaterih italijanskih mestih.

Ne, avtomobilska cesta bo speljana prav čez Ljubljano!

V obliki črke H bo posegla v mesto. Omenimo naj samo to, da bo levi spodnji trak te črke potekal po sedanji Prešernovi cesti. Zato jo bodo morali razširiti. To pomeni, da bodo posekali oba drevoreda.

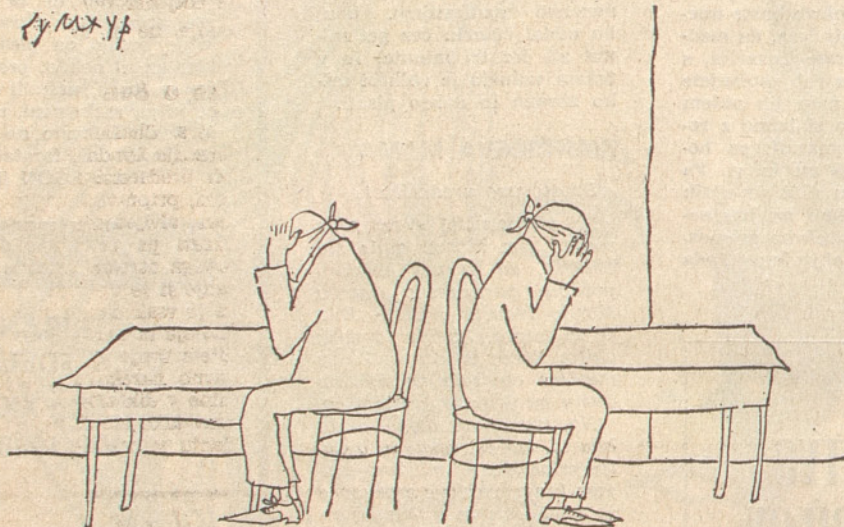
Avtomobilskih cest torej ne bomo speljali mimo mesta, kot to delajo pametnejši urbanisti. No, prav. Raje torej oskubimo mesto; obdajmo pešca s še večjim hrupom, s še bolj zastrupljenim zrakom, s še večjim občutkom ogroženosti, s še večjo živčnostjo.

SVET

TANJUG AP AFP TASS ANSA REUTER PAP UPI MEN HSINHUA IIS

V ŽARIŠČU

PARIŠKA KONFERENCA O VIETNAMU

(Džumhur — »Politika«)

Aznavour — diplomat

Aznavour je na svoji tretji južnoameriški turneji pokazal poleg svojih pevskega sposobnosti tudi dobro mero diplomatske zrelosti. Ob prihodu v Santiago de Chile so ga novinarji zasuli z vprašanji. »Kaj mislite o problemih v Franciji?« »Da so.« — »Kaj pa o generalni stavki?« »Da je bila.« — »In kaj o generalu de Gaullu?« »Da je predsednik republike.«

bi lahko zabeležil vsak njihov premik. Toda v Veliki Britaniji mora za vsako oddajno postajo brez izjeme izdati dovoljenje ministrstvo poš. In tako so dobili ježi dovoljenje, da se zdaj lahko brez strahu pred zakonskimi posledicami sprehajajo ponoči po londonskih parkih in pri tem radijsko obveščajo znanstvenika o svojih pohodih.

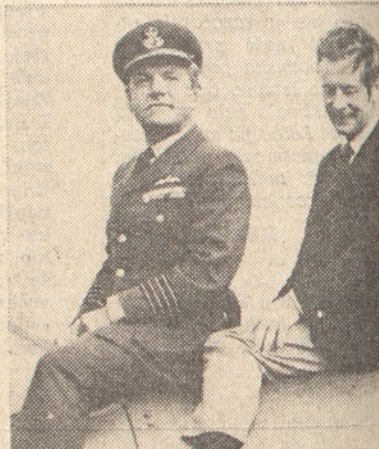
Garibaldi je hočejo otok nazaj

67-letni italijanski general Ezio Garibaldi je vnuk velikega borca za italijansko svobodo in združitev Giuseppe Garibaldi. Ded je v drugi polovici prejšnjega stoletja kupil otok Caprera nedaleč od Sardinije in vnuk ga hoče zdaj nazaj od italijanske države. Leta 1892 ga tedanja vlada razlástila iz vojaških razlogov in zgradila na njem utrdbe. Po drugi svetovni vojni pa je izgubil ves vojaški pomen in republika ga je večino dodelila ob-

čini La Maddalena, ta pa ga je dala v najem Clubu Mediteranee. Ze lani 4. septembra je poslal Ezio Garibaldi zahtevo po vrnitvi otoka premieru Moru, pa sploh ni dobil odgovora. Zato je 23. marca vložil tožbo proti italijanski državi. Razprava je bila določena za 5. julij. Pravda se utegne vleči več let. Caprera je po velikosti 17. italijanski otok in meri 15.750 kvadratnih metrov.

Brez glasu

Dvema kandidatoma na nedavnih francoskih volitvah se je pripetilo nekaj mučnega. Ne v prvi ne v drugi rundi nista dobila niti edinega edinega glasu. V zgodovino bosta prišla gospoda Lattes (od 47.919 volivcev se ni zanj odločil nihče) in L'Hermite (enak pojav pri 40.957 volivcih). Nekaj bolje se je odrezal gospod Griffon (en glas, morda od lastne žene) in gospod Bismuth (kar dva glasa in sum, da se je sam volil).

Težave z Margaretinimi

Producenti filma »Bitka za Anglijo« imajo nemajhne težave. Ne s finančnim vprašanjem, ampak s personalnim. Neka ameriška revija je najela moža princeze Margaret Tonyja Armstronga-Jonesa, da bi fotografiral zanjo prizore s snemanja, letalski svetovalec ekipe pa je Peter Townsend (desni na sliki), ki je dolga leta veljal za bodočega Margaretinega soproga. Producenti so sestavili skrbno preiščljeno urnik sodelovanja enega ali drugega, da bi se izognili eventualnim mučnim prizorom med obema Margaretinima.

Dovoljenje za ježe

Britansko ministrstvo poš je izdalo te dni uradna dovoljenja za delo privatnih radijskih oddajnih postaj dvanaajst — ježem. Čisto zares. Znan angleški zoolog bi rad natanko raziskal gibanje ježev na najmodernejši način: z miniaturnimi radijskimi oddajnimi postajami, ki bi jih pritržil ježem na hrbet. Tako

V pralni stroj edino

Superdetergent

mixal

Vsebuje OXYLAN

za avtomatsko strojno pranje

ker vsebuje

OXYLAN

JE TISTO KAR POTREBUJETE

EMO

CELJE

TOBI tip 166

- električni štedilnik s termostatom
- brzokuhalna plošča z »EGO« protektorjem
- prostorna pečica

Tako čudovitih cest pa le nimajo naši sosede, da bi bile na tristo tisoč nesreč krivec samo eni. »Če bi bili zaključki poročila resnični,« je dejal predsednik ene od velikih italijanskih zavarovalnih družb, »ne bi imeli nobenega smisla statistični podatki o tako imenovanih črnih točkah na naših cestah. Jasno je, da ne povzroča nesreč samo človeški faktor, ampak tudi konkretno stanje na cestni mreži. Toda pri nas raje ne priznajo, da je najmanj za 10 odstotkov nesreč odgovorna cesta, da ne bi bilo treba odgovornim organom odstraniti vseh nevarnih točk na cestah.«

Neodvisnost

Prebivalci otoka Lundy v Bristolskem prelivu v Angliji so se znova poslužili svoje osem stoletij stare pravice in si izvolili za kralja sina prejšnjega vladarja, ki je nedavno umrl. Otočani ne plačajo nobenih davkov, kar pa britanske državne blagajne ne prizadene posebno hudo, ker ima otok celih 48 prebivalcev. Če si kralj omisli še nekaj ministrov in svetovalcev, že skoraj zmanjka navadnih državljanov, ki bi jim lahko vladali.

Jastrebi branijo golobe

Med demonstracijami proti vietnamski vojni so študentje v New Yorku spuščali v zrak golobe kot simbol miru. Vznemirilo se je newyorško društvo za varstvo živali in prijavilo študente sodišču, češ da so z golobi kruto postopali. Med demonstracijami — tako pravi obtožba — so nosili golobe v papirnatih in najlonskih vrečkah, kar je bilo golobom vsekakor zelo neugodno. — V Vietnamu je še bolj neugodno, a tam trpe ljudje, ne pa živali.

Vse o Beli hiši

Mrs. Charles Robb, kot se imenuje Lynda Bird Johnson, hči predsednika ZDA po poroki, pripravlja knjigo o svojem življenju v Beli hiši, hkrati pa pričakuje svojega prvega otroka. Osnova za pisanje ji je dnevnik, v katerega je vsak dan zapisovala doživljaje in misli. Rada bi prehitela svojo mamo, ki je nedavno narekovala svoje spomine v diktafon in namerava prav tako izdati knjigo o življenju v predsedniški palači.

Nixonova mora

Ameriške volitve so vedno bliže in iz tedna v teden je več ugibanj, raziskav javnega mnenja in tudi zgodbic o kandidatih. Najbolj so se nasmejali tejele na Nixonov račun. Dvakrat je že propadel na predsedniških volitvah in oprijel se ga je vždev »mož, ki ne more zmagati«. Pa se je on dan zjutraj zbudil ves poten in bled in povedal ženi: »Sanjalo se mi je nekaj strašnega. Bil sem edini predsedniški kandidat, ker so vsi odstopili: Humphrey, Rockefeller in McCarthy. In pomisli: nisem bil izvoljen!«

Po rangi

Kurt Georg Kiesinger, 64-letni zahodnonemški kancler, je v nedavno objavljenem »Poročilu o dejavnosti zvezne vlade« za leto 1967 upodobljen kar 19-krat. Zvezni kancler Heinrich Lübke in zunanji minister Willy Brandt sta zastopana vsak s 13 fotografijami, vsi drugi ministri pa so se morali zadovoljiti z dvema ali tremi slikami.

Čudovite ceste

Italijanski zavod za statistiko je izdal natančno število poročilo o nesrečah na italijanskih cestah v letu 1966. Trdi, da je od 305.857 nesreč povzročilo slabo stanje cest le 1 (z besedami: eno). Okvare na vozilih pa naj bi povzročile 2.432 nesreč. Več kot 99 odstotkov vseh avtomobilskih nesreč na italijanskih cestah naj bi torej zakrivil »človeški faktor«. Italijanska statistika se v razdelitvi vzrokov nesreč tako bistveno razlikuje od ugotovitev po vsem svetu, da ji nihče ne verjame.

— Letošnja suša nas je grdo izdala in v prav nerodnem položaju smo. Kam naj vse to spravimo?

(Reisinger — »Vjesnik«)

POLETNI TOVARIŠ

Spoštovano uredništvo!

Čas dopustov je. Vem, da bodo tudi novinarji iz vaše redakcije odšli na počitnice. Zato me skrbi, da ne bo Tovariš čez poletne mesece suhoparnejši, medtem, ko bodo vaši reporterji počivali na kakšni plaži našega Jadrana.

MILE VOJSKA
Maribor

Upamo, da vas tudi to poletje ne bomo razočarali, saj vsi naši reporterji ne gredo hkrati na dopust. Razen tega mora vsakdo od nas pripraviti pred dopustom toliko materiala, mislimo takih reportaž, ki niso vezane ravno na datum, da si lahko privoščijo počitnice v miru in s tem uredniku ne prizadejene skrbi, da bi mu zmanjkalo zanimivosti že kar za naslednjo številko.

BOVEC VABI

Tovariš urednik!

Smo sredi turistične sezone, toda Vaš časnik letos ni še nič pisal o Posočju, ki iz leta v leto privablja na počitnice več tujcev. Zares čudno. Prč leti ste namreč z lepim in poštenim člankom odločno nastopili proti gradnji mogočne hidrocentrale, ki bi uničila naravne lepote Posočja od Bovca pa vse do Kobarida, če ne še naprej. In uspelo je. Naša bistra hči planin je ostala nedotaknjena. Pa ne samo za tujce, tudi za domače ljudi, potrebne oddiha in razvedrila v svežem gorskem okolju. Zdaj molčite in ničesar ne pišete o Gornjem Posočju, čeprav so prav pri nas počitnice med najcenejšimi v Sloveniji. Poglejte, Gostinsko podjetje Bovec je v hotelu »Planinski orel« v Trenti in v gostišču Soča v vasi Soča znižalo dnevne penzijske cene na 25 Ndin, če ostanete pri nas vsaj tri dni. Od Kobarida do Trente so počitnice razmeroma zelo poceni. Mislim, da bi bilo vredno o tem pisati kaj več, posebno ker vemo, da so cene drugod precej višje in za domače ljudi skoraj že nedostopne.

Torej, tovariš urednik, ne pozabite pisati tudi o krajih in ljudeh okrog naše bistre hčere planin. Na svidenje!

S. K.
Bovec

INŠPEKTOR IN JAZ

VSAK CIGAN...

V inšpektorjevi sosesčini živi neki možakar, Venceslav po imenu. Ne bi ga omenjal v tej zgodbi, ko ne bi bil tako hudo udarjen na klobuke. Pravi, da so klobuki, ti imenitni predmeti, ki si jih človeški rod že od nekdaj v najrazličnejših oblikah natika na glave, močno zapostavljeni. Pravi tudi, da bo vse svoje življenje posvetil prepričevanju ljudi, naj temu artiklu posvečajo več pozornosti.

Svojega prepričevanja se je sprva lotil z besedami, ker pa to ni rodilo prida sadov, se je zadeve lotil drugače: začel je protestirati. Njegov protest ni bil hrupen. Ni se drl na javnih mestih in ni nosil parol po ulicah, pač pa je iz protesta imel zmeraj in povsod na glavi klobuk. Toda kaj vse je doživel! Sel je na primer v kino in si za to priložnost nataknil enega najlepših primerkov iz svoje zbirke, prekrasen cilindar. In kaj vse je moral poslušati med predstavo! »Teslo!« so kričali tisti, ki so sedeli za njim. »Sneži že enkrat to gnezdo z glave, cepec!« In »Iz katere kriminalke pa je pobegnil ta tip?!« Na nekem sestanku so mu klobuk sneli s silo, češ da ga potrebujejo za volitve, nakar so si ga člani volilne komisije na hodniku natikali na glave in se režali drug drugemu, češ, tak si videti v njem kot opica. Najhuje pa je bilo, ko je hotel s klobukom v posteljo in ga je Cecilija nadrla, češ, ti si pa zares znorel. Zaman ji je zatrjeval, da dela to iz protesta.

»Protesta?! Ti si ja čisto nor, Venceslav!« je vreščala nanj, da je bilo slišati po vsej soseski. »Pusti si brado, leto dni ne hodi k brivcu, piši po plotovih, počni karkoli iz tega tvojega protesta, le s tem prekletim klobukom mi ne rini v posteljo!«

Pa je bil to eden najlepših primerkov iz Venceslavove zbirke, pravi pravcati efendov-

ski klobuk, kakršnega bi si brez obotavljanja posadil na glavo vsak Anglež, ki kaj da nase. Venceslav pa je vztrajal, no in ker je vztrajal, odtlej tudi zares spi s klobukom na glavi. Resda pa v kopalnici.

Nihče ga ni razumel, Venceslava, in Cecilija, ki mu je dotlej vsakega prvega v mesecu govorila »Venceslavek« ter ji je nato kupil nekaj novih primerkov teh imenitnih pokrival, je zasovražila klobuke in zdaj nosi samo rute. In otroci se na cesti derejo za njim: »Glej ga, spet ima neko kahlo na buči!«

Samo njegov stari prijatelj Maks ga je hotel potolažiti. »Vsakdo ima kakega konjička,« mu je dejal. »Eden slikar, drugi zлага pesmi, ti pa pač propagiraš klobuke.«

Toda niti to ga ni potolažilo. »Kakšni konjički pa so to,« se je jezil Venceslav, »če kdo slika ali pa zлага pesmi?! Kakšno korist pa ima od tega?! Pa naj si povezne na glavo tisto imenitno sliko ali pesem, če more! In končno: kje je množičnost?! Slika bo visela nekje na steni in pajki bodo po njej predli svoje mreže, pesem bodo prebrali z urednikom vred trije, klobuke pa lahko nosi sleherni občan, za to ni treba ne znanja ne kvalifikacije in tudi družbeno sumljivi ali nevarni ne morejo biti!«

Toda po temeljitim preudarku je Venceslav spet spremenil svojo taktiko: ne protestira več. Zdaj hodi od slikarja do slikarja, od pisatelja do pisatelja, od pesnika do pesnika. Slikarje prepričuje, naj upodobijo čim več klobukov, pisatelje, naj pišejo igre, v katerih bodo vsi nosili klobuke, pesnike, naj pišejo hvalnice klobukom. Prepričan je, da bo tako žel več uspeha, saj za sleherni nastikani ali opevani klobuk nudi poseben honorar. Pravi, da bo s tem ubil dve muhi na en mah: vzbudil med občani zanimanje za klobuke in umetniki ne bodo več mogli tarnati, da slabo zaslužijo. Poslej si bo vsak sam kriv, če mu bo trda predla — naj pač slika in piše taka dela, kjer bo dosti klobukov, pa mu bo dobro na tem svetu. Najimnitnejši honorar pa bo menda ponudil skladatelju, ki bi bil pripravljen zložiti kar celo opero o klobukih.

Tak je torej Venceslav. Nad vse imenitno sem se zabaval, ko mi je inšpektor pripovedoval tole. Debelo pa sem ga pogledal, ko je pristavil, da pač vsak cigan svojega konja hvali. Nisem mogel razumeti, kaj ima to opraviti s konji. Inšpektor je videl, da zijam ko tele v nova vrata, pa je brž pristavil:

»Pa, seveda, to sem ti pozabil povedati: Venceslav je zaposlen v propagandnem oddelku tovarne klobukov.«

JOZE OLAJ

kaditi prepove- dano

ŠE ENA NAGRADNA IGRA

Bralec iz Celja piše, da bi rad s pomočjo naše revije predlagal tovarni čokolade in peciva »IMPERIAL« v Krškem zanimivo nagradno igro. Na hrbtni strani sliče filmskih igralcev, ki jih prilagajo žvečilnim cigaretom, je tekst v slovenskem in srbohrvaškem jeziku. Bistvo nagradne igre

bi bilo v tem, da ugotovijo udeleženci kar največ slovničnih napak v slovenskem tekstu in tiskovnih napak v obeh. — Po priloženi slički smo lahko ugotovili, da je predlog primeren, in pričakujemo, da bo tovarna »IMPERIAL« v kratkem razpisala natečaj v tem smislu.

KVALITETNA CENA

Nad visokimi cenami mehaničnih delavnic družbenega sektorja se pritožujemo vseprek. Da pa se tudi nekateri privatni obrtniki uspešno vključili v to tekmo, dokazuje naslednji primer. Stranka je pripeljala v mehanično delavnico A. Veber v Celju moško kolo in naročila, naj ga

očistijo. Po dveh urah ga je že dobila »očiščenega« tako, da je bilo še vse masno od nafte. Še bolj masten je bil račun: na hitro opravljeno čiščenje je stalo 2400 starih dinarjev. Vsekakor donosna obrt.

BOJEVITI SPREVDODNIK

Za neprijetno doživetje je poskrbel vsem potnikom Transturostovega avtobusa (KR 141-70) sprevodnik, ki je bil v službi v nedeljo, 30. junija na progi med Bledom in Gorjnim. Na tem odseku je bil opazovana, ko je močno slabe volje nadiral potnike. Ko ga je nekdo opozoril, naj

bi s potniki ravnal malo drugače, bi jo bil kmalu skupil s aluminijasto pripravo, v katero ima sprevodnik vpete bloke voznih kart. Očitno so nekateri še vedno prepričani, da niso avtobusi na svetu zaradi potnikov, ampak da so potniki nekako nujno zlo, zaradi katerega se morajo sprevodniki voziti okoli v tej vročini. Podjetju Transturost se pa vseeno ni treba bati, da bi ostalo brez potnikov, ker jih vsak raje malo sliši, kakor pa da bi šel štiri kilometre od Bleda do Gorij peš.

OPOZORILO

V Vrbi na Gorenjskem stoji pri železniški progi zraven čuvajnice tabla z napisom: »Ne dotikaj se zapornice!« Tudi ko bi se jih kdo iz ključovanja rad dotikal, da bi dokazal svoje mladostno junaštvo, se jih ne bi mogel. O zapornicah namreč že nekaj let ni ne duha ne sluha. Tiste, ki imajo na skrbi promet na naših cestah in železnicah, pa ta podrobnost očitno prav malo zanima.

JEDILNICA NE PA PLAŽA

Krepko nas je vse kuhala vročina v preteklih dneh. Kdor je le mogel, je omejil obleko na minimum in namakal telo v vodi. Seveda tudi študentje iz ljubljanskega Studentskega naselja, kar jih je ostalo čez počitnice v svojih sobah. Nekateri med njimi so bili tako zaljubljeni v svoje kopalko, da se niso mogli ločiti od njih niti med kosilom in večerjo. Tako minimalno oblečeni so potem prihajali v jedilnico, kar je nekaterim kolegom in kolegicam jemalo apetit. Jedilnica je le jedilnica in ne na pol nudistična plaža.

VSE NAPRODAJ

Pred kratkim so v Skofji Loki odprli novo trgovsko hišo NAMA. Izložbeno okno ob vhodu je namenjeno reklamni in popisano z vsem, kar prodajajo v trgovini. Perilo, konfekcijo in podobno bi že se razumeli izvemo pa tu.

di, da dobite v trgovini LAHKO ELEKTRIKO IN AKUSTIKO. Kdor torej potrebuje kako lažjo elektriko in več akustike za svojo naglušnost, kar k novi Nami v Skofjo Loko!

VSAK PRISPEVEK V TEJ RUBRIKI ALI PA TUDI SAMO IDEJO HONORIRAMO PO 1000 STARIH DINARJEV

DUŠAN KAVČIČ

Dušan Kavčič, poslovodja trgovine s pohištvo podjetja Napredek v Domžalah je vitalen, poln idej. Zato je bil razgovor z njim silno prijeten.

— Omenili ste, da pripravljate presenečenje?

»Ne vem, če gre res za presenečenje, saj je vse to, česar se bomo lotili, v svetu že dolgo znano. V Jugoslaviji pa bomo najbrž res zaorali ledino. Gre za pomoč potrošnikom, za pomoč ljudem, ki imajo dela in skrbi čez glavo. Ko dobijo novo stanovanje, obupujejo, ker je treba za vsako malenkost obresti nekaj trgovin, in pogostokrat še ne dobijo tistega, kar bi želeli. Težave pa so tudi pri izbiri pohištva: mnoge kompletne sobe iz serijske proizvodnje so sestavljene iz takih delov pohištva, ki je kupcem tu in tam odveč. Vidite, o vsem tem smo premišljevali, ideja se je potem rodila sama. Imamo odličnega projektanta in proizvajalca Kerina, ki bo našim ljudem pomagal opremljati stanovanja (tudi po meri). Glavna skrb potrošnika bo, da pove svoje želje in nam izroči ključ, vse ostalomu bomo naredili pri nas. Ljudje se bodo tako lahko selili v popolnoma urejena stanovanja.«

— Kaj pa pogoji?

»Tudi na to smo mislili, saj ljudje nimajo denarja nikoli preveč. Našim naročnikom bomo dali visoko posojilo, brez porokov in brez jamstva.«

Upamo, da bo start dober. Posebno ker bodo v Domžalah v kratkem odprli veliko blagovno hišo, kjer bodo potrošniki lahko izbrali, vse kar potrebujejo, od pohištva do preprog, zaves, luči itd.

a. b.

NOV VETER Z ONSTRAN MORJA

Knjiga ameriškega psihoterapevta dr. Alberta Ellisa »Ljubezen kot umetnost in znanost«, ki je pred kratkim izšla pri Državni založbi Slovenije (cena 58 din), je šesta po vrsti v dokaj skromni berli spolnih priročnikov v slovenščini. Po svetu je knjiga takoj po izidu v letu 1960 močno opozorila nase, prevedil so jo v vse svetovne jezike in dosegla je nad pol milijona izdov.

Primerjajo jo s svežim vetrom, ki je zavel z one strani velike luže. Zakaj? Če namreč odštejemo nekatere spolne zablode, ne postavlja ta knjiga sodobnemu človeku skoraj nikakršnih zaprek v njegovem spolnem življenju in mu priporoča, vse v dobri želji za njegovo srečo, nekatere spolne ukrepe, ki so bili nekoč še tako spro-

ščenemu Van de Veldeju tabu.

O najkločlivejših telesnih, duševnih in нравstvenih situacijah v katere peha človeka njegov spolni nagon, piše Ellis drugače kot so seksologi pred njim, bolj sproščeno in naravno. Želel je, da ne bi bil bravstveno vsiljiv, pač pa bolj objektiv, ne toliko akademsko poučljiv kolikor praktičen. Bolj pošten in preprost, kakor nejasen in nedoločen, bolj jasan in zanimiv, kakor globok in dolgočasen.

Ta cilj si je zastavil že v uvodu k svoji knjigi.

Mlad človek, ki se je na različnih poteh svoje vzgoje nalezal nekoliko potuhnenih in zadržanih nazorov o spolnosti, bo v Ellisovi knjigi našel prijateljsko odkritosrčno besedo. Pomagala mu bo in mladostnega neznanja in

neizkušenosti, morda celo iz duševnih stisk. Kajti Ellis neizpodbitno dokazuje, da ima sleherni človeško bitje pravico do zdravih spolnih odnosov. Njegova knjiga naj bo vodnica pri ustvarjanju teh odnosov. Kar se tiče njenega pomena za slovenske bralce, je modro sodbo o tem zapisal njen prevajalec dr. Franjo Smerdu: »Kdor pa ne bo knjige prebral s iščočimi, v stroko zagledanimi očmi ali s svetovnonazorskiimi plašnicami niti z občutki zatajane sle po ne navadnem in sicer prepo-vedanem ali s skrito željo po prijetnem ščegetanju pod kožo, ampak iz notranje potrebe po dobrem vodniku iz temnega blodnjaka spolnih stisk in predsodkov, bo spoznal, da se tudi v najbolj zapletenem dogajanju razodeva modrost narave.« —oo

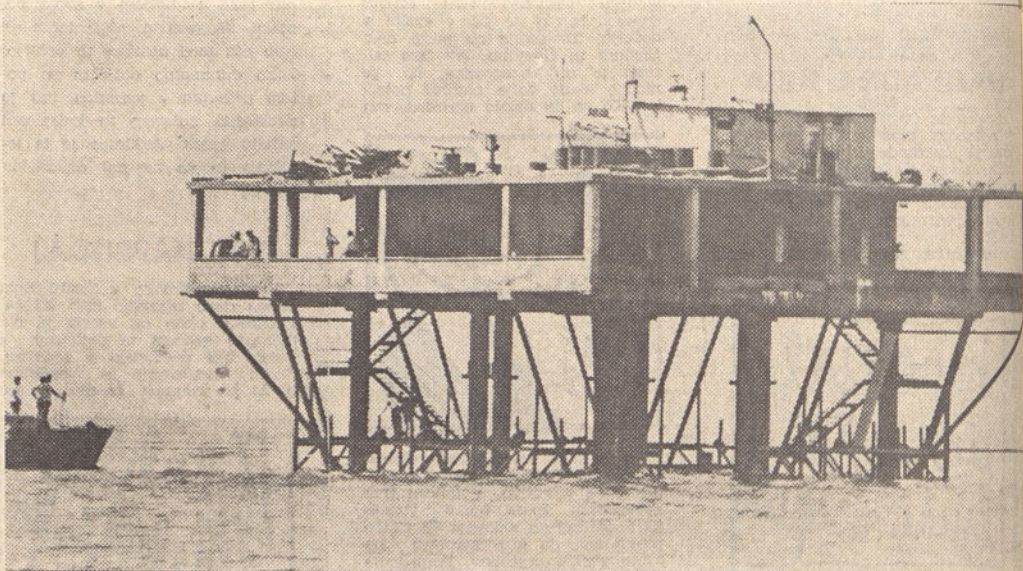
Kaj delajo

Insulo de la Rozoj

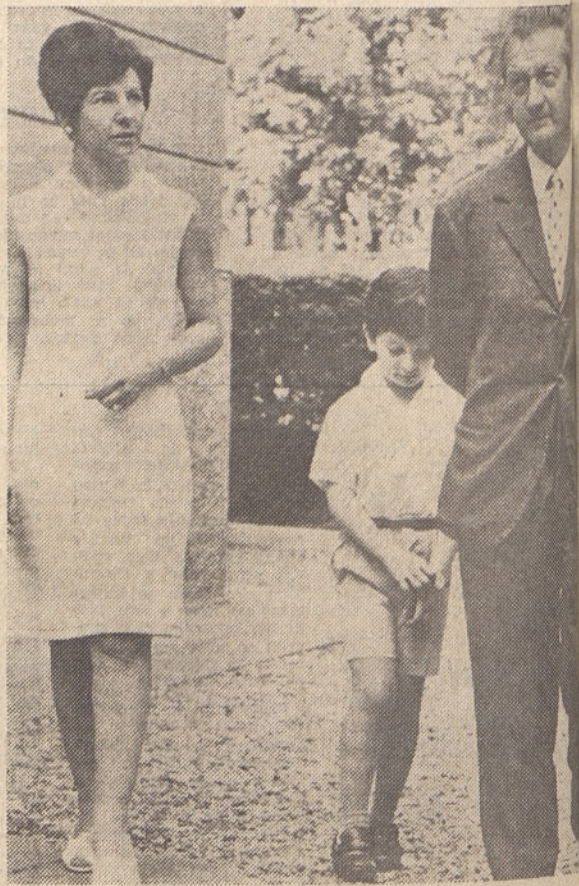
Takšna je najmanjša država na svetu, ki stoji v morju petsto metrov zunaj italijanskih teritorialnih voda pri Riminiju v Jadranskem morju. Če bo otoška vlada izgubila pravdo pred mednarodnim sodiščem v Haagu, bo otok kratko in malo poglala v zrak. Inženir Giorgio Rosa, ki je otok zgradil, je že preučil vse priprave za razstrelitev svojega podviga. Vendar je verjetneje, da »Otok rož« dobi pravdo in ostane še naprej.

Znamka in grb nenavadne države na Jadranskem morju. Vrednost znamke je zapisana v otoški valuti »mille«, ki pa je žal še niso začeli ne tiskati ne kovati. Denar bi bil po vrednosti enak italijanski liri. Na otoku so spoštovali italijansko državo, tako da so na razglednice lepili tudi uradne italijanske znamke. Nekaj tisoč znamk so prodali za med, posebno serijo pa so poslali v London angleški kraljici Elizabeti II.

Država »Otok rož« stoji na $40^{\circ} 10' 48''$ severne širine in $12^{\circ} 37' 00''$ vzhodne dolžine, nastala je v glavi inženirja Giorgija Rose iz Bologne ter v žepih skupine finančnikov in industrialcev iz Italije, katerih imen ni mogoče zvedeti. Gre za umeten otok, postavljen na osmih stebrih, z dvema terasama, nekaj stopnicami itd. Postavljati so ga začeli leta 1964 in tedaj so radovednežem odgovarjali, da gre za znanstvene raziskave. Pozneje so v globini 270 metrov našli sladko vodo, na otoku so postavili tri lokale in jih dali v namen Pietru Bernardiniju, Lucianu Ciavatti in Evandru Bartoliniju. Ti so plačali milijon in tristo tisoč lir ter zato odprli na otoku restavracijo, poštni urad in bife. Letoviščarjem — in teh ni bilo malo, saj je turistični Rimini zelo blizu — so prodajali peneče se pijače, sendviče in znamke. Zakaj miniaturna država je pričela izdajati tudi znamke. Tiskanje znamk je namreč lep vir dohodkov vseh miniaturnih držav po svetu, na »Otoku rož« pa so menili, da bi postali »miniaturni San Marino«.

Toda italijanska država — Republica italiana — je začela nekaj sumničiti: po njenem (ni jasno, ravno po čigavem) mnenju naj bi bil »Liberto Teritorio de la Insulo de la Rozoj« ali piratska radijska postaja ali oporišče tihotapcev ali nočno zabavišče s prepovedanim »integralnim stripteasom« ali igralnica, torej nekaj nevarnega. Notranje ministrstvo je poslalo okrožnico vice-

Inženir Giorgio Rosa z ženo Gabriello in sinom Lorenzom

Ni dolgo tega, kar se je v svetu pojavila nova država, mini država, kot se spodobi za današnje čase. Obsega komaj slabih štiristo kvadratnih metrov, stoji petsto metrov zunaj italijanskih teritorialnih voda pri Rimini, ima svoje ljudstvo, svojo vlado, svoj grb, svojo zastavo, svoj jezik in se v tem jeziku – esperantu – imenuje »Liberto Teritorio de la Insulo de la Rozoj«. In kmalu so se začele velike težave.

kvestorju v Forli, ta pa je poslal nad malo državo kakšnih petdeset karabinjerjev, policajev in financarjev z motornimi čolni, orožjem vseh vrst (od pištol do mitraljezov). Zasedli so »Svobodno ozemlje Otoka rož«, pregnali z njega vse živo, tako da je tam ostal samo še lastnik bifeja Pietro Bernardini, ki razprodaja zalogo pokalice in drugih osvežilnih pijač žejnim policajem, ki stražijo otok.

V intervjuju za milanski »Oggi« je inženir Giorgio Rosa povedal, da je bil namen »Otoka rož« popolnoma in samo letovišcarski, ne pa političen. Pozneje bi otok razširil v otočje, seveda vse zunaj teritorialnih voda Italije. Za državo je potrebno troje: ozemlje, ljudstvo in vlada. Ozemlje je zgradil inženir Rosa, ljudstvo je tudi prišlo, ustanovili pa so še simbolično vlado. Ta je imela premiera in pet ministrstev: za finance, za notranje zadeve, za industrijo in trgovino, za promet in za zunanje zadeve. Ministrstva so se delila na oddelke, ki jih je bilo največ v notranjem (kar šest). Otok je imel lepo oranžno zastavo z belim grbom, sredi katerega so bile tri živo rdeče vrtnice. Za nacionalno himno so si izbrali odlomek iz Wagnerjevega »Večnega mornarja«, uradni jezik je bil esperanto.

Ko so policaji, karabinjerji in financarji zasedli otok, so oblasti države »Liberto Teritorio de la Insulo de la Rozoj« ugotovile, da je po mednarodnih zakonih Italija zagrešila pravo vojno dejanje in da ni šlo za »običajno policijsko operacijo«, kot trdi jo v Rimu. Tako so se odpravili s pritožbo k predsedniku republike Saragatu. Ta jih ni utegnil sprejeti, pač pa jih je poslušal visok funkcionar iz predsedništva republike. Ugotovil je, da predsedništvo za to ni pristojno, zato je delegacijo »Otoka rož«

poslal na notranje ministrstvo. In glej, tudi na tem ministrstvu so ugotovili, da niso pristojni. Medtem pa policija straži otok ni ne pusti turistov naprej od italijanskih teritorialnih voda, tako da gledajo na »Otok rož« le z razdalje petsto metrov. Akcija stane državo okoli milijon lir na dan in prav gotovo bi bilo mogoče denar davkoplačevalcev bolje porabiti, pravi inženir Giorgio Rosa.

Navsezadnje zadeva le ni tako preprosta, ker gre res za kršitev določb mednarodnega prava. Italijanske teritorialne vode segajo dvanajst kilometrov od obale. »Otok rož« stoji zunaj njih. Med italijanskimi in jugoslovanskimi teritorialnimi vodami je kakšnih dvaindvajset kilometrov širok pas morja, ki ga tako italijanske kot jugoslovanske oblasti lahko carinsko in sanitarno nadzorujejo.

Država »Otok rož« obstaja, je torej članica mednarodne skupnosti. Zasedba otoka bo prišla pred stalni urad ženevske konference in mednarodno sodišče v Haagu. Če bo suverenost mini države priznana, potem se bodo prebivalci »Otoka rož« morali paziti. Kot nekdanji italijanski državljani se ne bodo smeli prikazati v Italiji, ker bi jih tam utegnili obtožiti »tihotapskega bega iz domovine«.

»Liberto Teritorio de la Insulo de la Rozoj« si je pridobil naklonjenost Italijanov, predvsem pa so na njegovi strani prebivalci Riminija, ki živijo od turizma in ki so imeli precej koristi od otoka. V Riminiju pravijo: »Italija, ki jo tarejo grenki spomini na poraz v drugi svetovni vojni, se je hotela maščevati na račun slabotnega otočka z zmagovalno bliskovito vojno, še več z 'guerra-lampissimo'...«

S. I.

**Pri nakupu pazite
na znak**

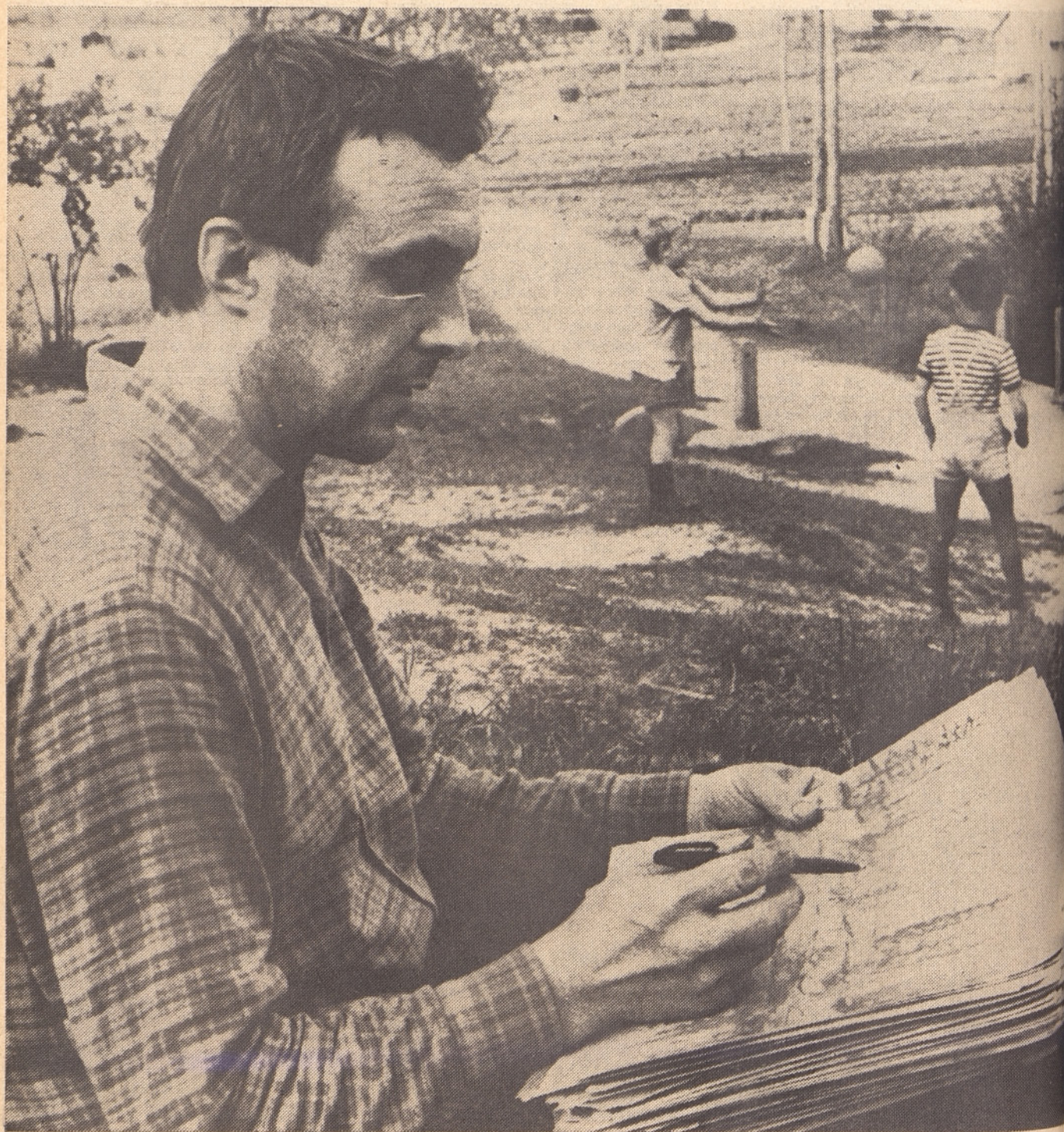

Pietro Bernardini je zdaj edini prebivalec »Otoka rož«. Posli so cveteli in Pietro si je zadovoljno mel roke, ko so žejni letoviščarji kupovali pijačo. Zdaj razprodaja zalogo in misli na preselitev na kopno.

Spominjam se pisma Ivana Malavašiča iz Podlipse. V njem omenja, da so mu v Tovarišu najbolj pri srcu reportaže o slikarjih amaterjih. Zato ker tudi sam slika, razen tega pa tudi piše, igra na harmoniko in komponira.

BARVE, RIME S PODLIPSKI

IN NOTE DOLINE

Obisk pri Ivanu iz Podlpe je bil pravo doživetje. Podlpska dolina je nenavadna že zaradi miru in tišine Nobenega avtomobila nisem srečala med potjo. Le tu in tam se je vračal s polja natovorjen vprežni voz.

Dolina, prepredena z mnogimi potočki, me je spominjala na neki drug svet ali vsaj na neko drugo desetletje, ko kmečki kozolci še niso stali zato, da bi nudili zavetje avtomobilom.

Na robu vasi, kjer se Podlpa prevesi v Rovte, je za hišo žuborel potok. V lojtrskem vozičku je spal dveleten otrok. Najbrž je omagal med igro, saj je v roki še stiskal majhno žogo.

Pred hišo je bila s količki obdana cvetlična greda. Rože so se razcvetale do oken velike izbe, ki ji kmetje pravijo hiša.

Razmaknila sem cvetlice in opazila v kotu hiše mogočno kmečko peč. Na drugi strani pa moderno pisalno mizo in na njej odprt pisalni stroj. Po stenah je viselo vse polno oljnatih slik.

Potrkala sem in vstopila, še preden me je kdo povabil v hišo. Za slikarskim stojalom v kotu med okni je stal mlad moški.

»Samo še nekaj potez, pa bo slika Verda končana,« se je oglasil Ivan Malavašič izza stojala.

Cez nekaj minut je odložil čopič in paleto. V eni sapi je hotel pokazati vse svoje slike. Iz predala je potegnil zajeten šop akvarelov, oljnatih slik pa je prinašal s podstrešja, kjer hrani svoje dragocenosti: slike in precejšnjo zbirko knjig.

Ivan je delavec v vrhniški usnjarni. Toda na njegovih slikah so najbolj gosti motivi z Jadrana.

»V Strunjanu ima naša tovarna počitniški dom,« je pravil. »Že nekaj let hodim tja. Morje me je prevzelo. Ponavadi vstajam že ob štirih zjutraj in se potepam ob obali s skicirko v roki. Zaljubljen sem se v oljke. Skoraj na vsaki moji sliki z morja jih boste opazili.«

Med zadnjimi slikami pa je le več motivov iz domače vasi in doline.

»Zadnje mesece me vse bolj vleče v domače kraje, pod kozolce in polja, domov, v našo Podlpsko dolino,« pravi Malavašič.

Dišalo je po pomladi. Po svežem gnoju. V sosedovem hlevu, ki je prislonejen ob mogočnem kozolecu, so mukale krave. Otročaji pa so se na travniku podili za žogo. Njihov vrisk je vzbudil tudi malega Drejčka. Radovedno je pokukal z voza.

Ivan mi je s hišnega praga kazal motive, ki jih je že upodobil na platnu, in v isti sapi govoril o tem, kako je vzljubil barve in čopič.

»Leta 1950 sem se vrnil od vojakov. Naredil sem tečaj za usnjarja in se zaposlil v vrhniški usnjarni. Ljubezen do slikanja pa je mnogo starejša. Že v šoli

sem večkrat risal na tablo namesto učiteljice. Ko pa sem prišel od vojakov, sem se vpisal v Robovo slikarsko šolo. Tri zime sem vsako nedeljo hodil v šolo, da sem se naučil kaj je perspektiva, kaj risba... Zdaj rišem, slikam in iščem svoj stil. Rad bi bil originalen. Rad bi našel nekaj svojega. Zato nikoli nisem zadovoljen s tistim, kar naredim. Akvareli so mi ljubši od skic, najraje pa imam olja. Toda čas me vedno preganja. Dan je zame prekratek in le ob nedeljah imam čas samo zase in za svoje konjičke.«

Po očetovih stopinjah gredo počasi tudi štirje otroci.

»Ob večerih imamo doma malo šolo,« pripoveduje Ivan. »Na mizo postavim tihožitje ali izberem kak model. Potem tekmuje, kdo bo narisal najbolje. Z desetletno Miri pa včasih za kratek čas prirediva še koncert. Miri poje, jaz pa jo spremljam na harmoniko. Miri ima prijeten sopran. In v šoli je pridna, zato bi jo rad dal v glasbeno šolo. Nekajkrat je že nastopila na radiu in celo na televiziji smo jo že občudovali.«

Miri se je za hišo žogala s sosedovimi otroci. Na prvi očetov klic pa je pritekla domov. Oče Ivan je razpotegnil meh in Miri je zapela:

»Prelepa je dolina moja...«

»Popoln samuk sem,« je rekel Ivan Malavašič, ko je bil prvi del domačega koncerta končan. »Vse, kar znam, sem se naučil iz knjig. Prvih vaj za harmoniko sem se naučil iz drobne knjižice. Čez čas pa sem obupal in harmoniko prodal. Toda bilo mi je tako dolgčas, da sem kmalu začel varčevati denar za novo harmoniko.«

Ivan tudi sam komponira in sam piše besedila za svoje pesmi.

»Nekaj mojih pesmi je uglasbil tudi Boris Kovačič in nekatere igra Henčkov trio.«

Ko je odložil harmoniko, se je v mislih vrnil k svoji prvi ljubezni, k slikanju.

»Tudi portretiral bi rad, samo modela ne morem dobiti,« je rekel. »Kadarkoli sem koga od sosedov prosil, naj mi sede za model, mi je odgovoril, da za takšne otročarije nima časa. Zato sem poskusil portretirati otroke. Že pri prvem poskusu pa sem imel smolo: en otrok mi je že po prvih potezah zaspal, drugi pa se je začel dreti, kot bi ga devali iz kože.«

V zajetnem zvezku z debelimi platnicami Ivan skrbno zapisuje datume in kraje svojih razstav. Listam, berem in največkrat opazim imena Logatec, Vrhnika.

»Sele začetnik sem,« govori Ivan med tem. »Toda od časa do časa le prodam kakšno sliko s izkupičkom pa kupim barve in čopiče.«

Ivan Malavašič je bil najprej navdušen nad morjem in oljkami. Iz tega obdobja ima zajetne kupe akvarelov in olj. Zdaj pa ga vedno bolj privlači domače okolje: čudovita Podlpska dolina in ljudje, ki živijo v njej. »Kamorkoli se ozrem,« pravi, »dobim motiv za novo sliko. Dovolj je že, da stopim na hišni prag in že me prevzame lepota moje doline. Kljub temu, da mnogo časa slika, najde čas tudi za pisanje in igranje.«

Malavašičevim nikoli ni dolgčas. Za dobro voljo poskrbita oče in Miri z drobnim sopranom.

V zvezku so zapisana tudi imena časopisov, kjer je Ivan objavil svoje pesmi in črtice, ki ima zbrane v posebni mapi.

Takole je Malavašič zapisal o domači vasi:

*Tiha, kakor biser skrita
sredi lepih teh dolin,
vsa v zelenje si ovita,
vzbujáš na mladost spomin.*

Nekako znana se mi zdi ta pesem. Aha, popreje jo je pela Miri, pojejo pa jo tudi Henčkovi fantje.

»Ne, dolgčas mi pa res nikoli ni,« pripoveduje Ivan, medtem ko prebiram njegove pesmi. »Vsak dan se vrnem z dela ob treh, ob štirih pa sem ponavadi že pri enem svojih konjičkov.«

Otroci s nekaj časa postajali po hiši in vlekli na ušesa vsako besedo. Potem so se naveličali in se razbežali po gmajni. Ivanova žena pa se je medtem vrnila s sosedovega polja. Obstala je pri vratih in poslušala, kaj pripoveduje mož. Čez čas je rekla:

»Dobra volja je pri nas res zmerom doma. V vseh letih, kar sva z Ivanom poročena, nam niti za trenutek še ni bilo dolgčas. Morali bi pritji pozimi, ko se zberemo na kmečki peč, pa bi videli, kako znamo biti veseli.«

»Velika družina pomeni veliko veselje,« je razpredal Ivan ženine misli. »Pogosto-krat pa nas obiščejo tudi prijatelji. Stalen gost in dober prijatelj je zlasti Ivan Sedej, čevljar iz Zirovnice, brat slikarja Maksima Sedeja. Tudi Janez je slikar največ iz znane žirovske slikarske šole. Kadar pride na obisk, ure in ure premlevava slikarske izkušnje. Janez pa mi nosi naposodo tudi knjige.«

Ivan čez dan slika, komponira in igra na harmoniko. Ko pa pade mrak in gredo njegovi spat, ostane sam s svojimi mislimi in peresom.

»Pišem najraje zvečer,« pravi. »Nikoli pa ne smem predolgo potegniti, saj moram jutraj že ob pol petih iz postelje, da ne zamudim dela v tovarni.«

Malavašič je napisal precej črtic iz kmečkega življenja, orisal je mnogo vaških originalov in opisal navade bližnjih krajev.

»Življenje tod okoli je tako bogato, da me samo sili, naj primem za pero,« je rekel. Pokazal mi je, kako je opisal Podlipsko dolino.

»... Tja do Krima sega pogled. Na desni, v Podpeških gozdovih, šumijo smreke, proti Zažarju se v soncu in vetru pozibavajo borovci.«

V črticah Ivan pogosto omenja izseljence in ljubezen do domovine.

»V stari Avstriji je odšlo iz naše vasi mnogo ljudi na tuje. Po vsem svetu so razkropljeni. Skoraj v vsaki hiši imajo kakšnega sorodnika na tujem. Mnogo mislim na te ljudi.«

Ivanu se zdi škoda, da bi pozabil tisto, o čemer premišljuje. Zato vsako svojo misel zapiše. Kadar ima čas, pa jo obdela v vezani besedi ali prozi. In sredi svojega čudežnega sveta, sveta barv, rim in glasbe se počuti najsrečnejšega človeka na svetu. Posebno še zato, ker živi v tako čudežnem svetu kot je Podlipska dolina.

Tekst: ALENKA BIBIČ

Slike: EGON KAŠE

LEVO: Ivan je razstavil nekaj svojih slik pred domačo hišo. Mnoge pa so ostale po stenah ali v debelih mapah v njegovem svetišču na podstrešju. — ZGORAJ: Dveletni Drežček je zaspal. Zazibalo ga je šumenje potočka za hišo. Sele ko so se otroci podili mimo z žogo, je radovedno pokukal z voza — SPODAJ: Harmonika je Ivanova prijateljica. Mnogo pesmi je že skomponiral in mnogo besedil napisal zanje.

Pozdravljeni v domovini, izseljenci

Pot do gradu sicer ni dolga, čeprav je strma, a izseljencev ni bilo treba dvakrat povabiti, da bi jih do tja potegnili iskri konji z vozovi, ki so bili praznje okrašeni, tako kot so bili konji, kot grad in kot Skofja Loka sploh.

Rojak Edvard Kenik pa v Ameriki ni več neznan: izdal je dve plošči narodnih pesmi, ki gredo, kot pravi, odlično v prodajo. »Konec meseca bom posnel še tretjo,« je pripovedoval v tako lepi slovenščini, da skoraj ne bi verjel, da je rojen onstran luže.

Frenk Rupert je bil najstarejši izseljenec na škofjeloškem pikniku, saj mu je 86 let. Tik pred 1. svetovno vojno je odšel od doma in prvič spet stopil na rodna tla po nič manj kot 55 letih. Odtlej pa je prišel na obisk še štirikrat.

Škofja Loka je letos – ob naklonjenem vremenu – pripravila izseljencem prišrčen sprejem, ki ga, kot pravijo, ne bodo kmalu pozabili. Na izseljenskem pikniku so se zbrali Slovenci iz Združenih držav, Kanade, Avstralije in evropskih držav, z njimi pa so prišli sinovi, hčere, vnuki in celo pravnuki: blizu osemsto jih je bilo vseh skupaj.

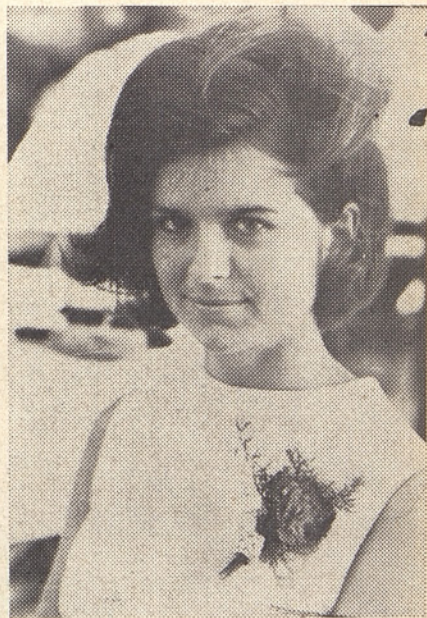
»Po 47 letih sem leta 1957 prvič prišla na obisk čez Ocean v svojo staro domovino,« je pripovedovala Tončka Garden, članica glavnega odbora Slovenske narodne podporne jednote v Chicagu. »Vedno več se nas vrača domov. Letos nas bo iz Združenih držav prišlo okrog tisoč.

»S kakšnimi občutki sem prvič po tolikih letih stopila na rodna tla? Tako kot drugi sem bila izredno presenečena nad razvojem Slovenije, Jugoslavije. Tako kot tisti, ki so danes prvič spet prišli nazaj, smo tudi mi takrat hoteli zvedeti čim več o vsem: o svojem kraju, o življenju ljudi, o naši Jugoslaviji, o Titu. Doktor Dougan je danes nas, izseljence, prosil, naj skušamo razumeti slabosti v vašem razvoju. Za nas slabosti ni, mi jih ne vidimo nikjer. Če bi imeli slabosti, se Jugoslavija ne bi tako razvijala, kot se je, kot se in kot se bo! Na tako domovino je lahko in mora biti vsakdo ponosen!«

Veseli so bili izseljenci sprejema na trgu pred občinsko skupščino, kjer so jim dekleta in fantje v narodnih nošah pripeli rdeče nageljne z rožmarinom, hvaležni za številne pozdrave, res prijetno so se počutili ob bogatem kulturnem in zabavnem programu. Stekla je spet beseda o starih časih, o vsakdanjih prijetnostih in težavah, ki jih v življenju nikoli ne zmanjka – skratka o vsem, o čemer se ljudje pogovarjamo skoraj vsak dan.

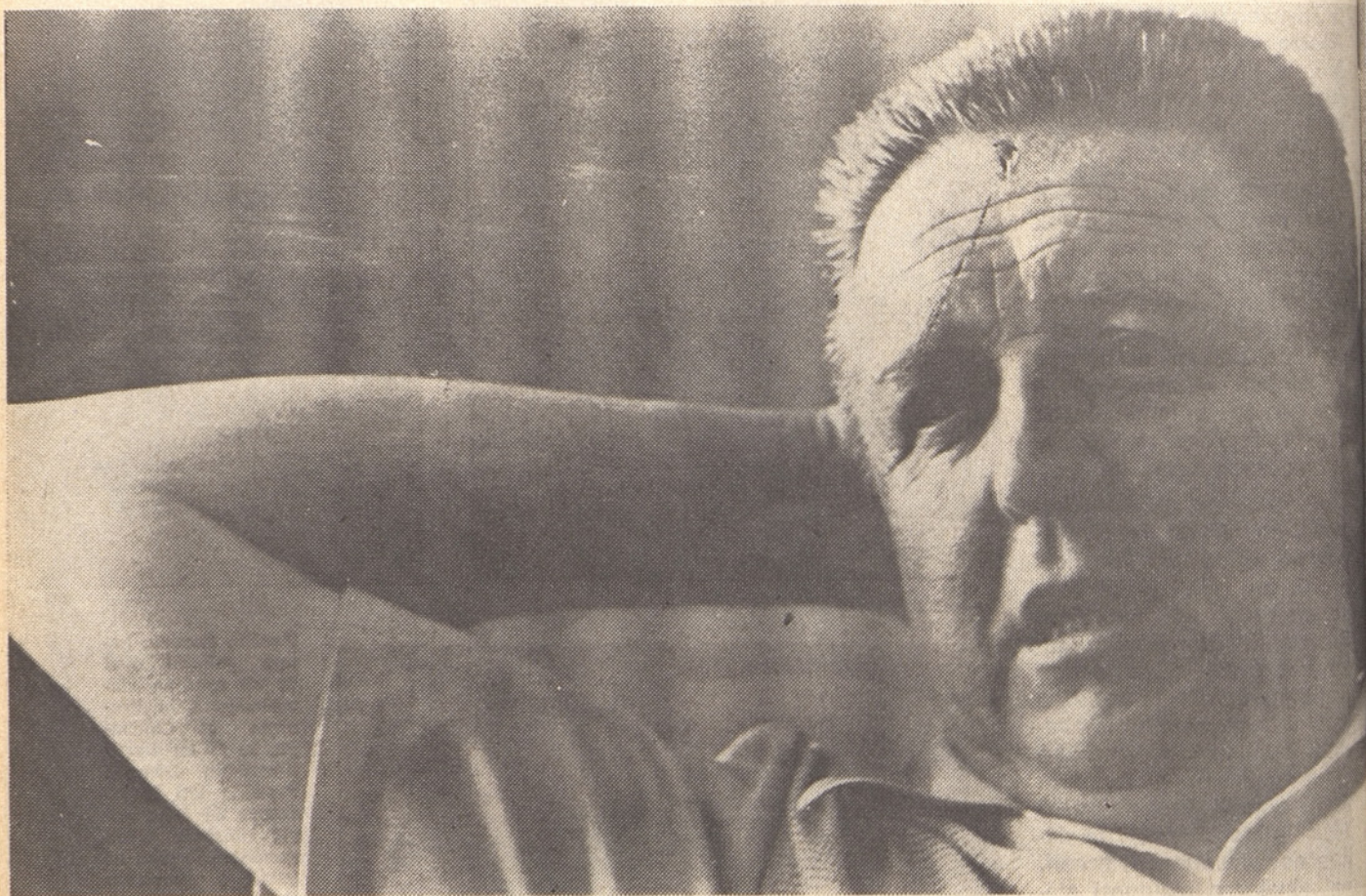
Najmanjše in najmlajše članice mladinskega pevskega zbora iz Clevelanda so z zanimanjem gledale slike s svojega nastopa v zadnji številki Povariša, ki jim jo je »stric« velikodušno odstopil.

Tončka Garden, katere pokojni mož je bil urednik slovenskega lista Prosveta v Chicagu, že 58 let živi v Združenih državah. Pred 11 leti je po skoraj 50 letih prvič obiskala svojo domovino, odtlej pa pride v Slovenijo skoraj vsaki dve leti. »Vse pogosteje in vse več se nas vrača v staro domovino. Veseli smo toplih sprejemov, pozornosti, najbolj pa napredka Slovenije, ki je res izreden.« No, in to je izseljenska miss: 23-letna Danica Zivec, rojena na Pangerõ grmu pri Novem mestu, zdaj pa že četrto leto zaposlena kot frizerka v San Pedru pri Los Angelesu v Kaliforniji. Pred šestimi leti je odšla v Nemčijo, potem v Ameriko in letos je prvič spet doma, odkar jo je pot popeljala čez Ocean. Ni kaj reči: v tujini nam je lahko le v čast ta naše gore list!

Tekst in slike
SLAVKO SPIJHAL

PROFESOR SMEHA IN SATIRE

Z našo satiro korakamo tri leta pred dogodki.

Spominjam se šale, ki je pred leti krožila po Ljubljani: Humorist sreča miličnika. Joj, se razveseli miličnik, povej brž kakšno šalo. Dobro, povem ti jo, pravi humorist, toda poprej ti nekoga aretiraj. Ne morem, nisem v službi, se opravičuje miličnik. Vidiš, jaz tudi ne, mu odgovori humorist...

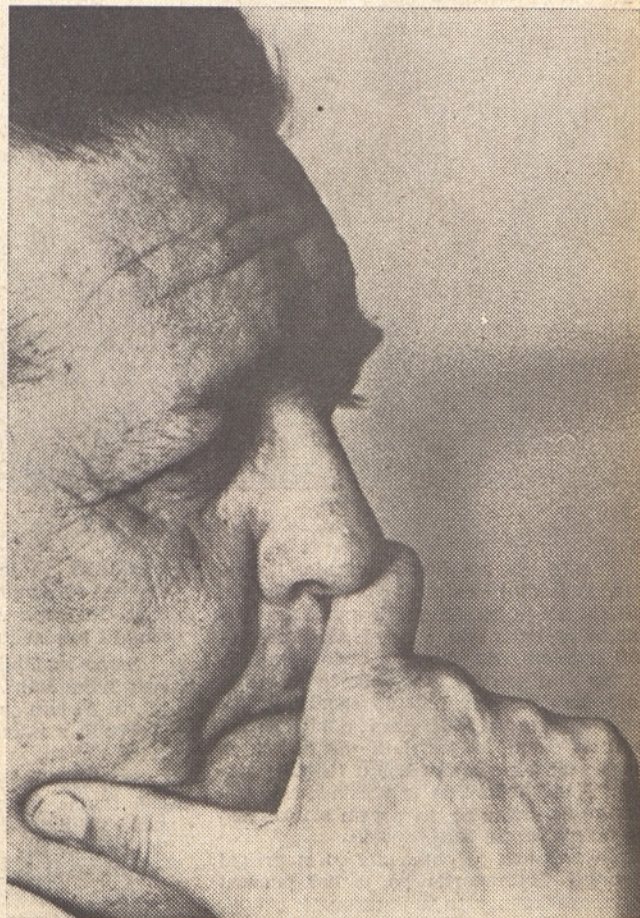
In še nauk te zgodbe: tudi humoristi ne stresajo šal iz rokava. Za vsako stvar se je treba truditi. Pa vendar je bil pogovor z Albertom Paplerjem hudo zabaven, poln dobre volje in smeha. Vsak njegov drugi stavek pa je bil razen tega še ost, ki je hudo pičila...

Za mladino bi bilo vredno žrtvovati tudi kakega gamsa ali divjega petelina.

Kako pišem? Najprej pomislim, o čem govorijo najbolj zamegljeno. Tisto je po navadi pravo in najbolj zanimivo.

V stanovanju nad ljubljansko Emono se je Albert Papler hitro znašel v vlogi profesorja, čeprav so že napočile šolske počitnice. Profesor na počitnicah je dobro uro govoril, ne da bi ga prekinila. Celo vprašanja si je zastavljal in potem nanja tudi odgovarjal. Takole nekako je tekel najin pogovor:

»Torej, začela bova pri humorju in satiri. Zato, ker je satira hudo pomembna. Vsaj tri leta koraka pred dogodki. Odlično napoveduje, kaj se bo pri nas zgodilo. Mislim, da bi si v skupščini zaslužila častno mesto vsaj stalno ložo.

Ljudje pa imajo o satiri napačen pojem. Mislijo, da je to še tisto zadnje, kamor bi lahko spravili svojo beležnico. Toda, če bi bilo tako, potem to ne bi bila več satira marveč jeдек, žalosten humor. Sala pa je dobra le, če ne boli. Kakor hitro z njo koga prizadenemo, to ni več šala.

Satira ima pri nas pravzaprav popolnoma prosto pot. Le napisana mora biti tako, da se urednik ne ustraši za svojo službo. Cenzura je pravzaprav strah in boj za urednikovo službo. In nič drugega. Hvala bogu, jaz zaradi svojega hudega jezika še nisem imel preglavic. Najbrž zato, ker ljudje na položajih berejo komaj za minus

zadostno. Za branje nimajo časa, ker so zasuti s problemi. Da, s problemi. Kadar koli sem iskal kakega direktorja, je vedno imel probleme in ga zato nisem dobil: ali je bil na terenu ali pa v inozemstvu. Kdaj naj torej bere? Po moje imajo ti ljudje podrejene, ki berejo zanje in potem »zanimivo« rdeče podčrtajo, da se nadrejeni z branjem ne bi utrujali. Nekoč sem poznal takega »bralca«. Če sodim po njem, pa so se tudi ti polenili. Ne ljubi se jim več opravljati svoje službe in rdeče počrtavati zanimivosti v tisku. Za nas pa je to odlično.

Pri bralcih pa je takole: dolgovernih člankov ne berejo. Raje se skoncentrirajo na televizijski humor. Koncentracija pa je povezana s posebnim obredom: najprej se gledalec udobno zlekne na kavč ali v globok fotelj. Potem si nalije kozarček priljubljene pijače. Na koncu pa pravi: No, pogledjmo, kaj te reve zmorejjo. Kaj si sploh upajo...

Rang listo naših humoristov bodo kmalu sestavili po tem, koliko si kdo upa. Sicer pa, ali imajo naši humoristi v naši literaturi sploh kakšno veljavo? Nekaj jih je omenjenih v naturalizmu. Potem nič več. Naša šolska snov je tako obsežna, da nam za sodobnike vedno zmanjka časa.

Proti koncu šolskega leta pridemo do Zupanciča, omenimo še Kajuha in Bora, potem pa pravimo: in mnogi, mnogi obetajoči... Tako je danes podkovan v literaturi slovenski maturant.

Humoristom ni poslano z rožicami. Zato jih je malo. Pa tudi zato, ker mora biti dober humorist nenehno sredi dogajanj. Prosvedna služba je za humorista pravzaprav idealna, saj ima opraviti s starši in otroki, z dvema generacijama in raznimi socialnimi porekli. Pri nas na šoli za oblikovanje pa je še posebno zanimivo, ker so tam zbrani otroci od Gorice do Murške Sobotice. Kadarkoli stopim v razred, se mi zdi, kot bi gledal pred seboj vso Slovenijo. Pa še nekaj je: Naš kolektiv je zelo raznolik. Zbrani so slikarji, kiparji, arhitekti in še cela vrsta nas učiteljske štafaze za dopolnilne predmete. Imamo se hudo radi. Najbrž zato, ker imamo nizke plače in se nam ni treba kregati, kdo bo dobil 500 din več. Tudi za to, če kdo prihrani košček krede, ne dobimo nagrade.

Pravite, da me ljudje poznajo. Najbrž res. Tudi moj stil poznajo. Zato sem bil nekoč, ko je bil na radiu anonimen razpis za radijsko igro, v hudih škripcih, kaj naj napišem, da me ne bodo spoznali. Dolgo sem gruntal in se odločil za tragedijo. Napisal sem žalostno zgodbo in pomislite, celo nagrado sem dobil. Naučil sem se, da je za jok lažje pisati kot za smeh. Človek se pri pisanju tragedij spočije. Pisati humor pa je včasih prava muka. Če se bralec že pri prvem stavku vsaj ne nasmehe, ne bere naprej.»

Za trenutek je obmolknil in si prižgal cigareto. Fotoreporter ga je brž pomeril s fotoaparatom, zato se je razhudil:

»Joj, nikar, me ne slikajte s cigareto v ustih. Sovražim cigarete.« Potem je zadovoljno potegnil prvi dim.

Premolk je bil uvod v novo poglavje Paplerjevih misli.

»Kadarkoli se pripravljam k pisanju, se spomnim začetka. Bil sem gimnazijec in bila je moja dolžnost, da nekaj napišem za šolsko glasilo. Urednik, profesor Jeras, je bil za današnje čase zelo moder človek in velik idealist. Povabil me je domov, mi postregel s kavico in se dolgo pogovarjal z menoj, čeprav za to ni dobil honorarja. Meni, pokovcu, se je zdelo vse to silno imenitno. Dobil sem zaupanje v samega sebe in sem pisal naprej.

Če se moram zdaj lotiti pisanja, pa si mislim: ubogi dijak, v tri četrt ure mora napisati šolsko nalogo. Jaz pa bi jamral, če moram članek napisati v enem dnevu. Razen tega dijakom dajemo naslove mi, profesorji, jaz pa snov izbiram sam. Saj pravim, šolska naloga, to je največje nasilje duha.

Kadarkoli se lotim pisanja, najprej pomislim, o katerih problemih govorijo najbolj zamegljeno. Tisto je ponavadi pravo in zanimivo.»

Utihi se, si spet prižgal cigareto in me molče, samo s kretnjo roke opozoril na sliko, ki visi na steni. Na njej je upodobljen vlak s staro lokomotivo na čelu.

»Vidite, to je lokomotiva mojega očeta. Vse življenje je prebil na njej. Ko je odšla lokomotiva v pokoj, mi je prijatelj naredil tole sliko.«

Samo za hip se je zresnil. Potem se je spet začel šaliti. Na ves glas se je smejal, tu in tam je celo zakrilil z rokami in začepetal z nogami. Včasih pa se je razočaran razjezil in me pokaral:

»Ja, kaj pa je to, se ne boste nič smejali. Čudna punca, samo piše in piše, za smeh pa nima časa. Ha, ha, ha...« in se je spet smejal.

»Všec mi je, ker me ne vprašate, kaj mislim o Brigitti Bardot in podobnih oslarijah. Ampak nekaj pa bi me lahko vprašali. To me namreč vedno vprašajo: Ali se vam dijaki pogosto smejejo? Smešno vprašanje, kajne? Sploh se mi ne smejejo, ker sem v šoli hudo resen. Na nekatere navade, ki jih imam v šoli, so me dijaki opozorili šele na valeti. Rekli so mi, da vsakega dijaka tikam le toliko časa, dokler zna. Nekako takole: Katra, pridi k tabli, rečem dekletu v klopi. Če ne zna, se v hipu zresnim in strogo rečem: Vi, Trobec, se pa danes niste učili. To je obenem znamenje, da je zmrznila.

Sicer pa z dijaki živim v sožitju. Mislim, da je vloga pedagoga danes zelo važna. Iz šolskih nalog razbiram marsikaj, kar mi da misliti. Naloge so postale danes izpovedi dijakov in otroci so na moč zaupljivi. S tem pa nam pedagogom nalagajo kup dolžnosti, da jim pomagamo. Kar pomislite, neki dijak je v nalogi opisal, kako je ukradel avtomobil. Dijakinja je tožila, da obupuje nad življenjem. Neko dekletko pa mi je nekoč celo zaupalo, da ima njena sošolka ciankalij za hudo silo. In kaj zdaj? Včasih je dovolj že nekaj stavkov, polnih šale, da spravim otroke na pravi tir. Nemalokrat jim pravim: Ste jezni in razočarani, kajne? Mislite na to, kako bi bili vsi tisti, na katere se jezite, žalostni in kako bi jokali, če bi se vam kaj zgodilo. Mnogo premišljuje o tem, kaj-

ne? In veste, da mi mnogi prikimavajo. Jaz pa pravim: Norci, osli, pa veste, da sploh ne bi bilo tako. Življenje je drugačno. Samim sebi bi jo zagodili. Potem razlagam in dopovedujem. Otroci so krhka bitja in najti je treba samo pravo pot. Veste, da mi je po neki taki pridigi deklet s ciankalijem prineslo strup in reklo: Hvala vam, ker ste me spravili k pameti. Se danes ne ve, da sem vedel zanjo in da je bil ves moj govor pravzaprav namenjen njej.

Še to vam povem: v razredu je neko leto kar sedem deklet rodilo. Zbral sem jih v prvi klopi. Med odmori so ta dekleta hodila dojit otroke v park nasproti šole. Včasih sem slišal otroka, ki je zajokal onstran ceste, še med poukom. Na videz sem se razjezil: Kaj pa čakaš, hitro teci, otrok joka. Ne morete si misliti, kako so mi bile te mlade mamice hvaležne. Vsa ta dekleta, ki so bila prej skoraj vedno slabe učenke, so se čez noč spremenile. Postale so pridne in skrbne. Pa ne samo to, na ves razred so vplivale. Zdelo se mi je, kot bi ves razred skupaj s temi mamicami v nekaj mesecih dozorel. Dijaki so postali resni, disciplinirani in dobili so čudovit odnos drug do drugega.

Ne, tega pa res ne vem, ali me imajo dijaki radi. To se pozna šele kasneje, čez deset, petnajst let. V svojih službenih letih sem zmečkal že kakih dva tisoč dijakov. Kamorkoli me zdaj vodi pot, povsod jih srečam. In rečem vam, to je imenitno. Povsod so mi vrata odprta na stežaj, kot bi bil kak izvršnik.»

Potem je rekel: »Zmeniva se še bese do dve o vzgoji, potem pa pika. Pri meni je vedno tako: namesto poante postavim piko.

Pri vzgoji danes staršem ne pomaga nihče, nihče, ki bi imel avtoriteto. Ste že slišali, da bi danes kak oblastnik prišel v šolo? Da bi kdo sedel na šolski proslavi v prvi vrsti? Ne, tam sedi samo personal iz zbornice. Če pa bi kdaj kdo prišel, bi bili mladi tega veseli. Še mrežo bi mu razpeli pred prvo vrsto, da bi mu bilo bolj udobno.

Včasih pa je bilo drugače: spominjam se ravnatelja iz Idrije. Celó na Dunaj je šel poslušat, kako zagovarja diplomu dijak, ki bo prišel učiti na njihovo šolo. Naše šole pa so samotni otoki. Toda v časopisu večkrat berem: Na kolodvoru so bili prisotni ta in ta in še mnogi drugi. Pri pomembnih ljudeh zapišejo ime, priimek in funkcijo. Kaj mislite, da ti ljudje zastoj hodijo na kolodvor? Ne, tja hodijo zato, ker se jim to splača. Šola pa nič ne nese. Zato je tudi tak odnos do šole in šolnikov. Če pa bi kdaj kdo prišel vsaj pogledat, bi se mogoče spomnil, da je nekoč tudi sam guliš šolske klopi. Verjemite, tu in tam bi bilo za mlade vredno žrtvovati kakega gamsa ali divjega petelina.

Včasih so rekli: prvo je poštenost, potem znanje in šele na to politična pripadnost. Pri nas pa so vse skupaj zamešali.

Tako, zdaj pride pika. Poante ne bo.

Čeprav sva se že poslovila in je razgovor konec, bi rada nekaj čisto potihno in naskrivaj povedala. Na urednikovi mizi sem med kupi rokopisov opazila Paplerjev članek. Obljubil je, da bo vsakih štirinajst dni stresal svoj humor in svoje osti tudi pri nas.

Tekst: ALENKA BIBIČ

Slike: EGON KAŠE

gorerje

**nagrade daje:
brezhibno pranje
in potovanja**

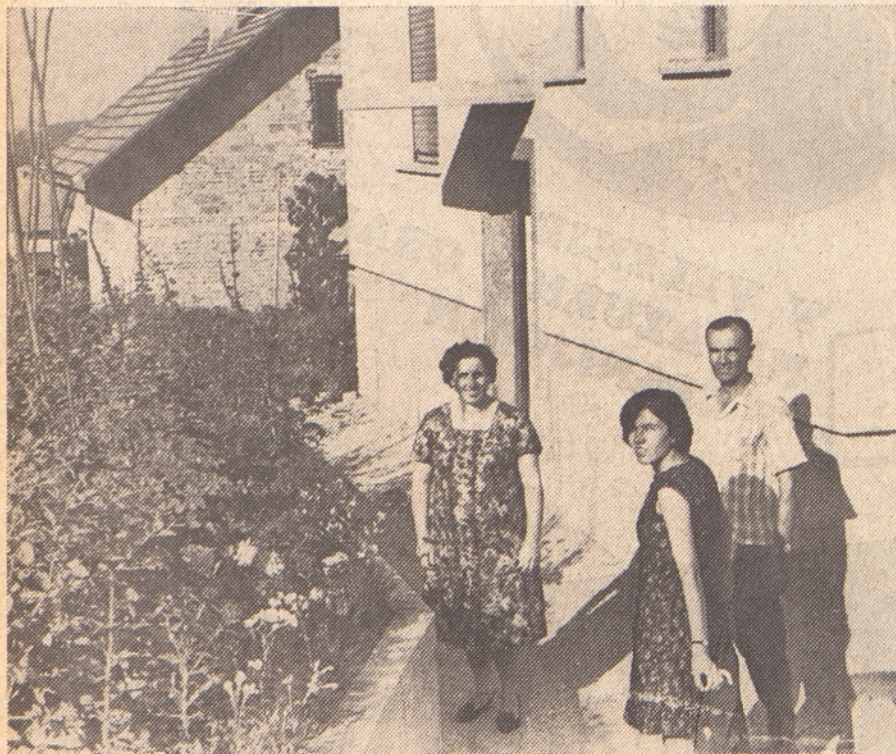
NA HAVAJE!

VERUJEM, DA BO OZDRAVEL

Tone Potočar ni bil pred usodno boleznijo nikoli bolan. Nasprotno: kazalo je, da se bo razvil v močnega fanta, ki bo tudi v šoli dobro uspeval.

Potrudili smo se, da je šla ta reportaža kar najhitreje v objavo. Morda lahko kaj storite za življenje 18-letnega dijaka Tonea Potočarja iz Novega mesta, obolelega za subakutnim vnetjem možganov, ki na ljubljanski Nevrološki kliniki leži že 31 mesecev. Diagnoza njegove bolezni kaže, da mu ni rešitve. Toda njegov oče se je odločil, da se bo še naprej boril za njegovo življenje. Oprijel se je zadnjega upanja: morda pa je v svetu le kje zdravilo za njegovega sina... Morda ga kje šele preizkušajo in zato še ni bilo objavljeno v medicinski literaturi. Ni torej razloga, da ga ne bi razumeli in ne samo razumeli. Potrebno je, da bi mu tudi pomagali, kolikor je v naših močeh.

Na sliki je nova Potočarjeva domačija v Koštialovi 19 v Novem mestu, pred njo pa so najbližji sorodniki Toneta Potočarja: mati Kristina, sestra Vera in oče Tone. Neizmerena pa je njihova želja, da bi bila ta hiša nekoč Tonetova last.

Ob cesti, ki pelje iz Novega mesta na Otočec, s čudovito lego na ježi nad Krko, stoji nova Potočarjeva hiša. Z veliko truda in odpovedovanja si jo je zgradil za stara leta, vendar ne samo zase. Misli je tudi na to, da bi jo zapustil sinu in mu prihranil trpljenje, ki ga je bil moral sam prestajati.

»Kako je bil moj sin pri gradnji marljiv!« se spominja 55-letni Tone Potočar, upokojenec, bivši partizanski komandant in uslužbenec novomeškega »Pionirja«. »Nemara je prav ob tej hiši dobil veselje do gradbeništva. Zato se je tudi vpisal na gradbeni oddelek tehniške srednje šole. Veselil sem se njegove odločitve, še posebej potem, ko je z odliko opravil sprejemni izpit. Veselil sem se prezgodaj.«

Kazalo je, da bo to ena najsrečnejših Potočarjevih jeseni. Vseil se je v novo hišo in začel še trdneje zaupati v srečno sinovo bodočnost. Na Tonetu pa so se nenadoma začele pojavljati spremembe, začel je zgubljati svoje duševne sposobnosti. Moral je iz šole domov. Branil se je, da ni bolan — vse do srede decembra, ko je izbruhnila huda kriza. Na hitro so ga 16. decembra 1965 odpeljali na Nevrološko kliniko v Ljubljani.

»Njegovo stanje je bilo strašno,« se spominja oče. »Pričakoval sem, da bo telegram z vestjo o njegovi smrti prej prispel v Novo mesto kot pa moj avtobus.«

Cez nekaj dni, 20. decembra, pa je Tone domačim že pisal. Preprosto je v pismu omenil bolniški red, hrano in nego. Upal je, da se bo za novo leto že vrnil iz bolnišnice. Na koncu je še pristavil: »Če se le ne bom vrnil, vam želim srečno novo leto.« Bilo je to njegovo zadnje pismo.

Sredi februarja naslednjega leta je domače neusmiljeno zadelo suhoparno sporočilo strokovnega kolegija Nevrološke klinike. Sin da je zboleel za zavrnatim subakutnim vnetjem možganov, za leucoencephalitis scleroticans subacuta van Bogaert, boleznijo, ki ji sodobna medicina še ne ve niti vzroka niti zdravila. Vsi bolniki, ki so se za to boleznijo že zdravili na kliniki, so umrli...

Na koncu so še pristavili, da se je bolezensko stanje njihovega sina »rapidno poslabšalo«.

»Ali si lahko predstavljate, kako živimo od takrat?« naju je vprašala Tonetova mama Kristina. »Enaintrideset mesecev že čakamo...«

Predstojnik Nevrološke klinike, prof. dr. Peter Kartin, nama je povedal, da se ta bolezen razvija v treh obdobjih. Za prvo območje so značilne psihične spremembe, za drugo pa ritmične, krčevite kretanje, ki se vse bolj stopnjujejo. V končnem obdobju bolniki otdijo in slednjič po dveh ali treh letih umrejo. Med boleznijo se v možganih dogajajo velike spremembe. Propadajo celice in živčna vlakna. Tega uničevalnega procesa ni mogoče preprečiti z doslej znanimi medicinskimi sredstvi. Ostaja kanček upanja, da bo narava sama prekinila uničevalno pot in da bo bolnik morda celo ozdravel. To upanje se sila redko uresniči.

»Narava pozdravi, zdravnik pomaga,« je

rekel profesor Kartin. »Storili smo vse, kar je bilo v naši moči, da bi fant vendarle sam premagal bolezen. Dajali smo mu hormone nadledvične žleze, razne antibiotike in vitaminske preparate, pomagamo mu tudi s fizikalno terapijo. Lahko rečem, da je fant, če upoštevamo tako dolgo ležanje, v izvrstni telesni kondiciji. Ni preležan.«

»Učinkovitejšega zdravila ni?«

»Za zdaj žal ne, pa čeprav po svetu veliko znanstvenikov raziskuje to bolezen, ki je, k sreči, zelo redka. Napada otroke in mladostnike. Proti njej bi se učinkovi-

teje borili, če bi ji poznali vzrok ali povzročitelja. Redno spremljamo vso tovrstno literaturo, ki prihaja k nam z vsega sveta. V njej pa še vedno nismo naleteli na vzrok, kaj šele na zdravilo. Nedavno so na nekem simpoziju v Ameriki razvili hipotezo, da je vnetje možganov te vrste posledica posebno zapletenih ošpic. Vse pa kaže, da ta hipoteza ni utemeljena. Kakor vidite, si v svetu zelo prizadevajo zoper to bolezen. Kakšen pa bo uspeh in kdaj bo prišel na dan — tega danes ne moremo vedeti.«

»Morda pa le kje v svetu preizkušajo

kakšno novo zdravilo ali terapevtsko metodo.«

»Morda. Mi tega ne vemo. Vsekakor pa to zdravilo ne bo nastopilo čez noč.«

V predstojnikovi sobi je bilo napeto vzdrušje, kajti ob razgovoru je sedel tudi Tonetov oče. Predstojnika je poslušal ne navadno mirno. Kdove kolikšni je že slišal, da bo njegov sin umrl. Kljub temu ga tudi ta razgovor ni omajal v njegovem poskusu, da bi tudi sam storil vse, kar more, za sinovo življenje.

V veliki bolniški sobi se je sklonil k njemu, ga pobožal po laseh in ga poklical po imenu. Tone je očeta prepoznal, se radostno vznemiril in se neslišno, kot dojenček, nasmejal.

Prav to, ko ga sin iz nedelje v nedeljo ob obiskih prepoznavajo, prav to vzbuja v Potočarju upanje. Bilo je že slabše, sin ga ni prepoznaval.

V njegovih udrtih očeh je sicer brati obup, ne pa pomirjenja z usodo. Nenehno razmišlja, kaj naj bi storil. Posvetoval se je tudi s specialisti iz Zagreba in Beograda. Dobil pa je isti odgovor kot v Ljubljani.

»V Jugoslaviji sva dva očeta, ki sta nam sinova obolela na tak način. Drugi je Ante Kljajić iz Bosanskega Broda. Preko zagrebske 'Arene' je prosil naše ljudi v tujini, naj bi za njegovega Perico priskrbeli kakšno zdravilo. Pisal sem mu in že naslednji dan se je pripeljal v Novo mesto, da bi zvedel, ali se mojemu sinu bolezen izboljšuje. V skupni nesreči sva se sprijateljila in do neskončnosti ugibala, kako naj pomagava. On je pozneje preko lokalnega lista v Bosanskem Brodu zaprosil ljudi za denarno pomoč, da bi sina poslal v bolnišnico v Badnu v Zahodni Nemčiji. Slišal je, da tam zdravijo ljudi s tako boleznijo. Že v treh dneh po objavi je od podjetij in posameznikov dobil toliko denarja, da je sina lahko poslal v Baden. On sam se je tam še zaposlil. Pred kakšnimi dvema mesecema mi je poslal neka zdravila, ki jih zdaj dajejo tudi mojemu sinu. Uspeh se še ni pokazal.«

Rad bi poudaril, da jaz sam denarne pomoči ne iščem in tudi zaupam ljubljanskim zdravnikom. Prosim le vaše bralce, naj preko svojih svojcev v tujini poskusijo dobiti kakšno zdravilo. Upam namreč, da nekeje v svetu že obstaja in ga šele preizkušajo.«

Povedal je še, da je za Toneta pripravljen žrtvovati vse. Prav tako njegova žena.

Da na njihovem domu do kraja ne prevladata obup in živčnost ima zasluge Tonetova sestra Vera, dijakinja tretjega razreda gimnazije. Sicer plaho dekle zna čudovito pomiriti očeta, zlasti pa mater.

»Jaz verujem, da bo ozdravel,« pravi Vera. »Če pa se bo iz bolnišnice vrnil prizadet, če zanj ne bo primerne dela, bom jaz skrbela zanj.«

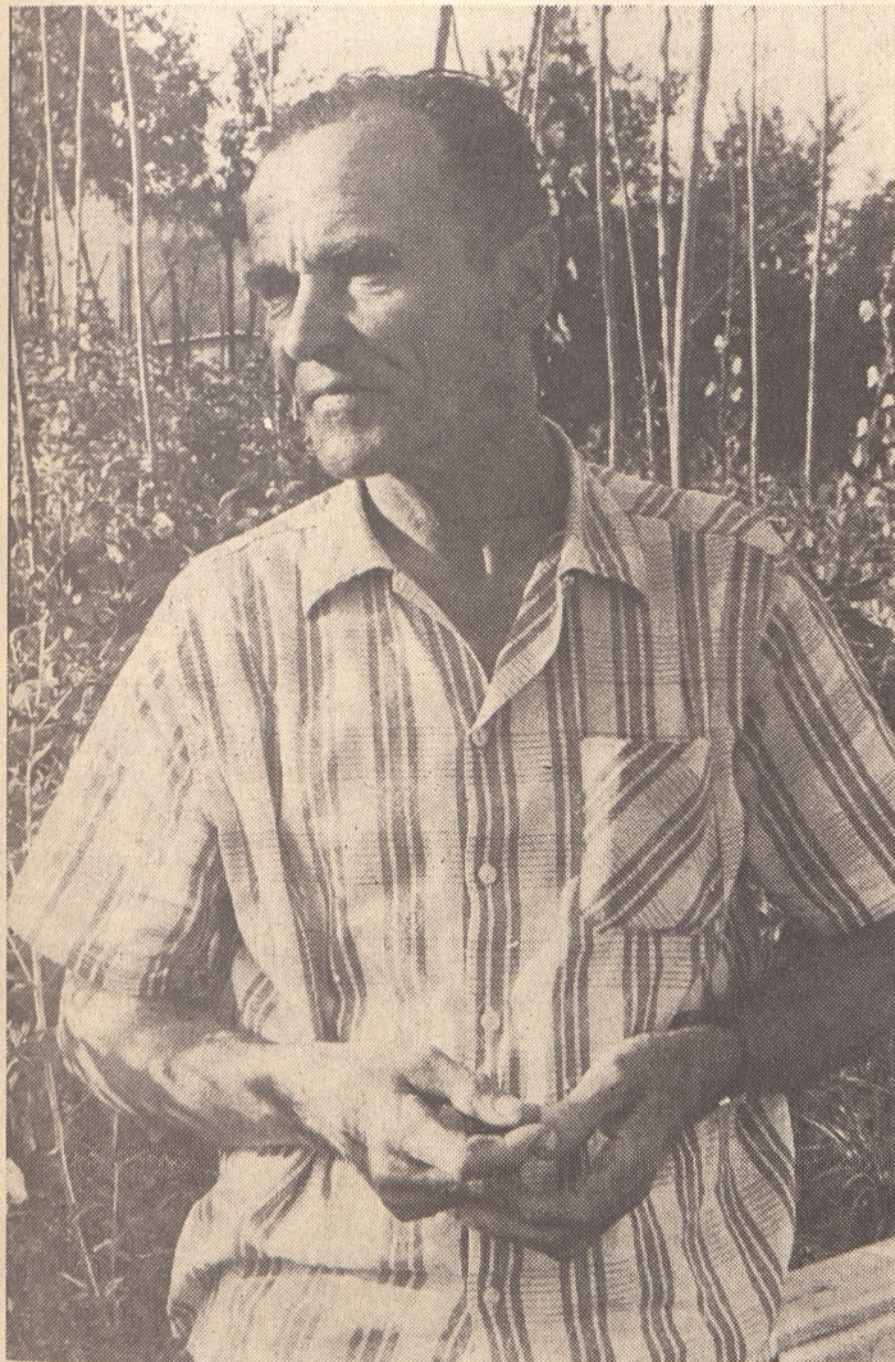
Upanja ji nisva vzela. Zakaj bi ji? Saj so ji ga jemali že pred nama, pa je ni zlo-milo.

Rad bi, če bi se ta vera, to upanje, vselilo tudi v bralca teh vrstic, takega, ki ima vsaj malenkostne možnosti, da bi Tonetu pomagal. Zdravila naj pošlje na naslov: Tone Potočar, Koštialova 19, Novo mesto, ali pa naj jih prinese na naše uredništvo.

Še enkrat omenjamo diagnozo Tonetove bolezni, kajti le z njo si lahko pomagajo: leucoencephalitis scleroticans subacuta van Bogaert.

Tekst: ŽELJKO KOZINC

Slike: NIKO LAPAJNE

Tone Potočar: »Vse moje želje veljajo v zadnjih enaintridesetih mesecih samo sinu. Žal ga sam pozdraviti ne morem, rad pa bi pomagal zdravnikom. In ne samo njim, vsem tistim očetom, ki jih bo zadela takšna nesreča kot je mene.«

2x2 STRANI

MORILSKI NEBOTIČNIK

NESREČE

Samomorilci s tem, da si jemljejo svoja življenja, ogrožajo tudi življenja drugih. Predzadnji obupanec je na primer padel na dva pešca; eden izmed njih bo za vedno ostal težek invalid. Prvi je skočil na še nepospravljeno gradbišče, torej že takrat, ko so nebotačnik komajda dogradili. Vsi ostali so se vrgli na Ilico, po kateri teče dan in noč reka ljudi. Eden izmed njih je padel najprej na tramvajsko žico, in potem podrl dva vojaka, ki sta se nič hudega sluteč sprehajala po ulici. Veliko srečo sta imela, ostala sta nepoškodovana!

Na vrhu zagrebskega nebotačnika je kavarna. Na njenih vratih piše v štirih jezikih: Dobrodošli! Tu se sestajajo dekleta v mini krilcih, dolgo lasci s tistimi krepkimi in plehkimi napisi na prsih, Italijani, ljudje z dežele, vojaki, ljudje, ki so si prišli ogledat Zagreb. Pisana družba radovednežev, ki bi pač radi videli mesto s ptičje perspektive.

Kavarna je opasana z marmornato ograjo, visoko ravno toliko, da seže človeku do pasu.

In za to ograjo zdaj gre! Tako nizka je, da bi ne bilo čudno, če bi nekega dne padel čeznjo tudi povsem srečen in zadovoljen človek, ki ima vrtoglavo...

Urbanisti zdaj že dolgo in še vedno razmišljajo, kakšno ograjo bi naredili, da le-ta ne bi pokvarila arhitektonske celote... Prvič jih je zaskrbelo šele takrat, ko se je z ograjo pognal v globino sedmi samomorilec te zagrebske arhitektonske celote. Po devetem samomoru so na eni strani nebotačnika ograjo opletli z žico; deseti se je vrgel z druge strani, na dvorišče...

Lastnik nebotačnika je podjetje za poslovne zgradbe, kavarna na vrhu pripada hotelu »Splendid«, za samomore je odgovorna TNZ, za varnost razno razne komisije,

Ves steklen in aluminijast nebotičnik na zagrebškem Trgu revolucije je sila privlačna zgradba ... tudi za samomorilce. Zgradili so ga leta 1959. in od takrat ima na vesti deset življenj. Zadnji trije samomorilci so si takorekoč podajali kljuko vrat, ki vodijo na to nevarno teraso: njihove grobove so izkopali v dvajsetih dneh.

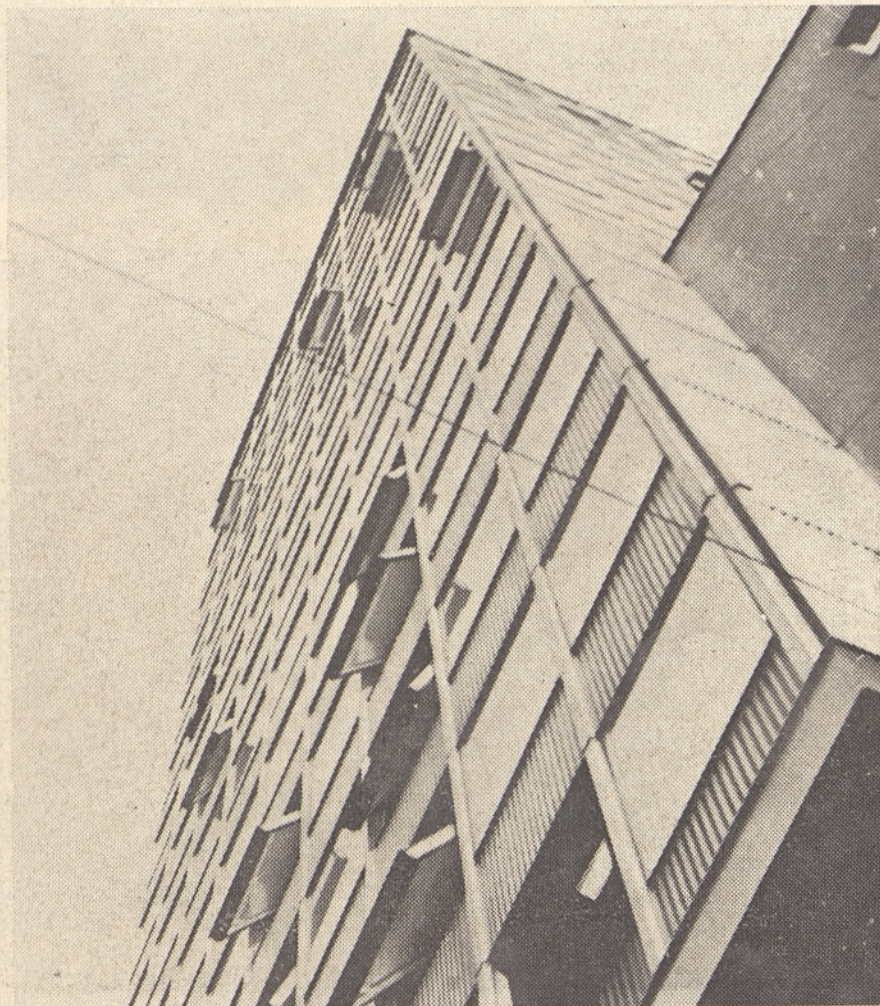
Statistike pričajo, da se zagrebški nebotičnik žal zelo »uspešno« kosa z doslej »najslavnejšim« zbirališčem samomorilcev, s pariškim Eiffelovim stolpom. Le-ta je desetkrat starejši od naše zgradbe in stoji v mestu, ki je desetkrat večje od Zagreba ...

Tako bi kak črno razpoložen statist lahko izračunal, da bi glede na število samomorilcev z zagrebške zgradbe, moral francoski velikan videti ob svojem vznožju več kot 800 mrtvih.

Slika desno:
Deveta
»žrtev«
zagrebškega
nebotičnika
je padla na
nekega
študenta, ki
bo ostal
invalid do
konca
življenja.
Očividec
kaže na
mesto, kjer
je samo-
morilec
obležal,
potem ko je
podrl
nesrečnega
študenta.

Levo zgoraj:
Hrvaški
časopisi so
pisali o
samomo-
rilcih z
zagrebškega
nebotičnika,
se
spraševali,
grajali, se
jezili,
obupavali ...

Slika levo
spodaj: Po
devetem
samomoru
so bile ulice
prenatrpne;
z radovedne-
ži in mimo-
idočimi.
Promet se je
ustavil za
celo uro in
policija je
imela
nemalo
težav,
preden ji je
uspelo
dokopati se
do trupla
samomo-
rilca.

za spreminjanje fasad pa urbanisti.

Prvi uradni predlog za novo, varnejšo ograjo, je prišel iz hotela »Splendid«. Namestnik direktorja tega gostinskega podjetja Vid Glušević pravi takole:

»Končno, dva dni po devetem umoru, so na eni strani nebotičnika, tisti, ki gleda na Ilico, le postavili mrežasto ograjo iz žic in tako vsaj na eni strani zavarovali teraso. Toda zdaj proučujejo vprašanje, ali naj to mrežo še ojačajo in jo potegnejo okoli cele terase. O tem bodo pa svojo poslednjo besedo izrekli urbanisti.

In kaj bodo rekli urbanisti? Tega še ne vemo, vse bi pa bilo zelo lepo, če bi kar se da kmalu vzeli na znanje predlog, ki sta jim ga poslala »Spendid« in lastnik nebotičnika, podjetje »Investokomerco«.

Medtem pa prebivalci Zagreba s tesnobo v srcu čakajo enajstega, ki se sicer ne bo pognal na Ilico, ker je na tej strani ograja, pač pa na dvorišče ...

Z največje zagrebške stavbe, z nebotičnika, se je doslej vrglo deset ljudi. Med njimi je bilo največ takih, ki so se odločili za smrt zaradi nesrečne ljubezni, razočaranj ... Nizko ograjo, preko katere ni bilo težko strmoglaviti v globino, so zavarovali z žico; toda le na eni strani, tisti, ki so si jo običajno izbrali za skok samomorilci. Nezavarovane so ostale torej še tri strani ...

Tekst in slike:
SMAIL FESTIĆ

bio
ipsa
bio
ipsa

2x2 STRANI

S KOLESOM OKROG SVETA

(III.)

PODVIGI

V mariborski bolnišnici so Viktorja operirali, potem pa ga je žena odpeljala domov. Zdravniki so rekli:

»Zivel bo le še nekaj dni!« Toda krepki organizem in pa trdna volja sta Viktorja še držala pokoncu. Celo dela se je spet lotil. Ko ga je zadnji-krat srečal Peter Stefanič, dijak, ki nam popisuje nje-govo življenje, je bil Viktor prepričan, da bo povsem ozdravel. Imel je namreč ne-verjetno železno voljo.

»Svojo življenjsko zgodbo mi je pripovedoval s treso-čim se glasom,« pravi Peter in nadaljuje: »Vse, prav vse mi je hotel povedati, kakor bi slutil, da se mu ure steka-jo. Poslušal sem ga, kdaj pa kdaj sem ga kaj povprašal in spet poslušal. Pred mojimi očmi so se razgrinjale po-krajine Severne Amerike, šir-jave vroče Afrike in cestni labirinti Evrope. Poslušal sem ljudi vsega sveta, ki jih je srečal Viktor... Nazad-nje sem ga vprašal, ali bi se še enkrat podal na tako pot, če bi spet znova začel živeti.

'Ne, ne, nikdar več,' mi je odvrnil. 'Ko bi poprej vedel, kaj vse me čaka v tistem velikem svetu, se ne bi nik-dar odpravil zdoma. Saj ve-ste, kaj so mladost in želje. Vse je prišlo tako nenadoma, še sam nisem vedel, kdaj in kako. Preveč je bilo vsega, preveč!'

Ko sem odhajal, ko sem se poslavljaj od njega, me je po-spremil do vrat svoje doma-čije in dodal:

'Veste, le malo ljudi me je razumelo.' Potem sva si se-gla v roke. Bilo je zadnjikrat.

'Pridite še kaj,' me je še povabil, potem pa ga nisem videl več.

Letos januarja je umrl in z njim so umrli tudi spomini in načrti, ki jih je mislil ure-sničiti. Zelen je svoje življe-

Viktor je na sprožilec fotografskega aparata pritisnil 104 kilometre pred Everettom v državi Washington v ZDA, ki leži na pacifiški obali (desno). In kratek počitek pred Casablanc v Afriki.

Preobloženo kolo je prislonil na tablo in se odžejal (spodaj). Koliko samopremagovanja in železne volje je bilo treba, ko je poganjal pedale po razbeljenem asfaltu, si lahko zares predstavljajo samo športni kolesarji.

Na nogab je imel kot kamen trde mišice, ki ga niso nikdar izdale. Premagala ga je šele zahrbtna bolezen — rak na želodcu, ki je bil zanj usoden.

Po treh letih napornega popotovanja po svetu, se je naš Viktor Zajelšnik vrnil v Kanado. Bilo je to 1960. leta. Tik pred povratkom so mu ukradli kolo, del prtljage in še nekatere osebne stvari. Ostalo mu je nekaj filmov, diapozitivov in fotografij z dolge poti okrog sveta. Bil je zelo zdelan, predvsem pa je močno shujšal. Lotevati se ga je začela bolezen. Vse pogosteje se je v mislih vračal domov k materi in svoji rojstni hiši. Zdravniki mu niso znali pomagati. Naposled se je odločil in se vrnil domov – v Jugoslavijo. Na carini v Mariboru je spoznal svojo drugo veliko ljubezen in se z njo čez čas tudi poročil. V svoji rodni vasi – Jerneju pri Ločah – je prevzel kmetijo svojih staršev. Mnogokaj je preuredil in popravil, toda zdravje ga je zmeraj bolj zapuščalo. Neznosne bolečine v želodcu so ga priklenile na posteljo, dokler ni letos pozimi umrl.

Viktorjeva žena (desno), ki zdaj s svojim sinom živi na domačiji v Jerneju v Ločah. Moža ima v najlepšem spominu, posebno kadar govori, kako je bil gospodaren, preudaren in poln načrtov za prihodnost. Pokopala ga je v grob njegovih staršev, ker si je bil tako sem želel. Kakor pravi, ni bil preveč zgovoren, le od časa do časa ji je razkril del svojega pestrega življenja in popotovanja s kolesom okrog sveta. Nanj jo spominja množica slik in časopisov z vseh koncev, ko so pisali o Jugoslovancu Viktorju, svetovnem popotniku na kolesu.

• nje in popotovanja popisati v knjigi. Delo je že začel, vendar je ostalo nedokončano. Njegova zgodnja smrt me je pravzaprav neprijetno presenetila. Živel je kot sveča, prižgana na obeh koncih... »

Viktor Zajelšnik, vsestranski športnik, predvsem pa izredno nemiren duh, ki ga je slaba doživetja in uspehi gnala po vsem svetu, je tudi pesnikoval. V eni svojih razpoloženjskih pesmi je s precej okornimi besedami izrazil vse svoje razočaranje nad širnim svetom in veliko ljubezen do svoje matere ter domovine. Bežal je zdoma, pobegnil je iz Jugoslavije. Nazadnje je spoznal, da je v resnici bežal pred samim seboj, zato se je vrnil domov.

Ko se je v Mariboru učil za peka, ga je imela gospodinja zelo rada. Takole pravi: »Bil je čas za kosilo. Vsi so prišli, Viktorja ni bilo. Poklicala sem ga, naj prisede. Ni mogel verjeti, da bo lahko z nami jedel pri mizi.«

Kakor pripoveduje dijak Peter Stefančič, je bil Viktor več kot deseti brat. Doma je bilo šestnajst otrok. Rodil se je predzadnji. Bil je priden, miren, tih in ves vase zatopljen. Nikdar ni veliko govoril, posebno rad pa je imel mater in očeta. Bratje in sestre so bili povsem druge čudi kot on, zato so ga kaj radi dražili, pa tudi topli. Tako je v Viktorju zgodaj dozorel sklep o begu. Potem je bežal vse življenje, dokler ni omagal.

Po pripovedovanju Petra Stefančiča priredil N. LAPAJNE

V pralni stroj edino

ker vsebuje

OXYLAN

GNEČE PATU RES NE BO

Ce se peljemo po jadranski magistrali od Splita dalje, se nam zdi, da do makarske riviere ni ničesar, kar bi nas lahko zanimalo in zamikalo. Pa smo potem presenečeni, že med Splitom in Omišem, kako se ob cesti kar vrsti kraj za krajem in se čudimo, kako le so vse te vasice in zaselki našli prostor med vrtoglavinami strminami skalnega Mosorja in morjem.

Toda naš današnji cilj je še naprej od Omiša. Peljemo se po magistrali še skoraj dvajset kilometrov naprej. Cesta se precej visoko vzpne nad morsk gladino. Nad obalo se dviguje pogorje Dovanj z najvišjim vrhom Kozji rat, ki se malo pred vasico Pisak dviga kar 787 metrov.

In ko že vidimo v megleni daljavi makarsko riviero, se ob cesti pojavi napis: »Pisak«. Malo ozka cesta se zvije navzdol v vas. Peljemo se po njej z avtomobilom pravzaprav kar slab kilometer med vinogradi, vrtovi in prvimi hišami — prav do morja, kjer so ob pomolu vsidrani čolni.

Vas je majhna, saj ima komaj nekaj več kakor sto prebivalcev. Moški zvečina hodi na delo v omiške tovarne ali pa so v službi na ladjah, ki plovejo po svetovnih morjih.

Jedro vasi je okrog cerkvice. To je slikovit dalmatinski kraj, v katerem so ne le vse hiše iz kamnja, temveč domala tudi vse strehe. Nedaleč od vasi so tudi izviri dobre pitne vode.

V vasi seveda ni nikakega hotela, penziona ali kaj podobnega. Nekaj nad 50 ležišč je dobiti pri zasebnikih. Sobe so v različnih kategorijah, a dobe se tudi v prvi, kar pomeni, da imajo tekočo vodo in bojler s kopalnico.

Temu primerna je tudi cena: najcenejše je v četrti kategoriji v posezoni, ko stane prenočišče 470 S din za osebo, najdražje pa je v sobi prve kategorije v glavni sezoni, ko stane za eno noč 950 S din. Turistična taksa v sezoni 100 S din, v posezoni pa le 80 S din.

Plaž v vasi seveda ni veliko in tudi niso ogromne kakor v Brelju ali pri Makarski, vendar je precej malih, bolj intimnih plažic tik pod vasjo ali malo naprej od nje. Da bi si kje postavili šotor, je bolj malo prostora, a bi se tudi dalo kaj dobiti, po posvetu z domačini.

V vasi imajo skromno gostilno, kjer se da dobiti poceni hrana.

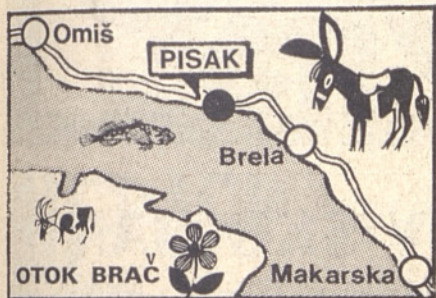
Vasica Pisak vam je lahko izhodišče za številne izlete bodisi po kopnem ali po morju. V dogovoru s prijaznimi vaščani boste lahko s čolnom zapluli proti otoku Braču, katerega severno nabrežje je le tri in pol morske milje oddaljeno od vasi. Tam je prijazna turistična vasica Povja v slikovitem zalivu.

Po kopnem pa se lahko peljemo v manj kakor dvajset kilometrov oddaljeni Omiš, v manj kakor petdeset kilometrov oddaljeni Split ali pa na drugo stran v tudi manj kakor dvajset kilometrov oddaljeno Makarsko in vse druge prečudovite — in prepolne — kraje, ki so pod njeno »oblastjo«.

Tekst: DRAGO KRALJ
Slike: EGON KAŠE

KAM NA MORJE?

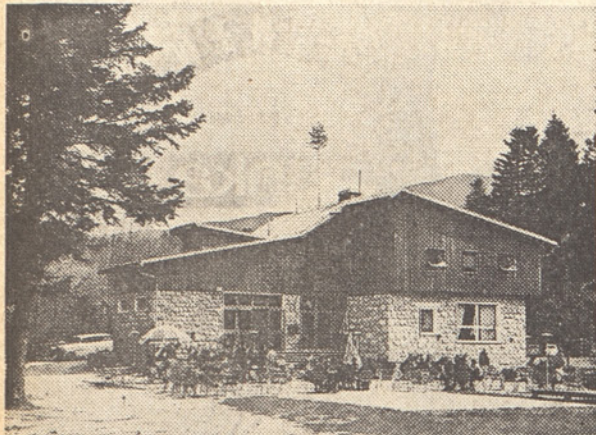
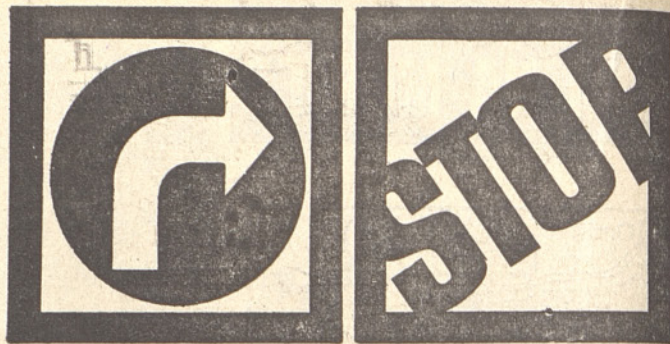
LEVO: Taka se nam pokaže vasica Pisak, ko se pripeljemo do nje po jadranski magistrali: majhna in slikovita. Zgoraj na cesti ustavljajo tudi vsi avtobusi.

LEVO SPODAJ: Majhna, prijazna in tudi za otroke kar gostoljubna plažica tik pod vaškimi hišami.

DESN0: Pod jedrom vasi je tik ob morju mali »portič«, kjer je vsidrana domača mornarica. Pot do tja je sicer res primernejša za domače prometno sredstvo — osliča, a kakor vidite na sliki, se tudi naš fičko uspešno vrača.

DESN0 SPODAJ: Pa še en pogled na vasico, to pot od morja navzgor, ko se pred sončnim zahodom na nebu začrta njena slikovita silhueta.

HOTEL RAKOV ŠKOCJAN

sredi čudovitega naravnega parka — RAKOV ŠKOCJAN — postreže goste z zelo okusnimi svežimi jedili in svojimi specialitetami — ribe in raki — ter izbranimi pijačami priznanih vinskih kleti.

Lepo urejene tujske sobe, prostor za parkiranje, bar s programom zmerne cene in solidna postrežba.

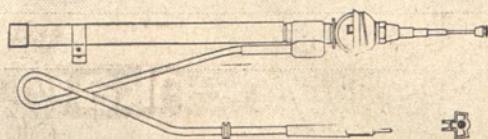
RAKOV ŠKOCJAN kot izraziti kraški fenomen s svojimi naravnimi lepotami — naravnimi mostovi — in znanimi Zelškimi jamami, vam nudi čudovit in nepozaben izlet oziroma počitek v času dopusta. V neposredni bližini si lahko ogledate presihajoče Cerkniško jezero in obiščite Slivnico ter grad Snežnik

Ce želite biti odlično postreženi, pridite v hotel »Rakov Škocjan« Informacije po telefonu Cerknica 79-066.

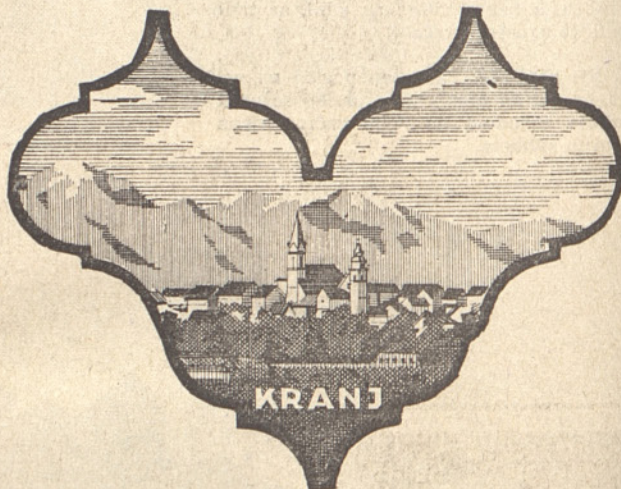

ELRAD

INDUSTRIJA ANTEN, PRIBORA
IN VISOKOFREKVENČNIH
KABLOV
GORNJA RADGONA

TELESKOPSKA ANTENA
ZA AVTOMOBILISTE

Turistično društvo KRANJ

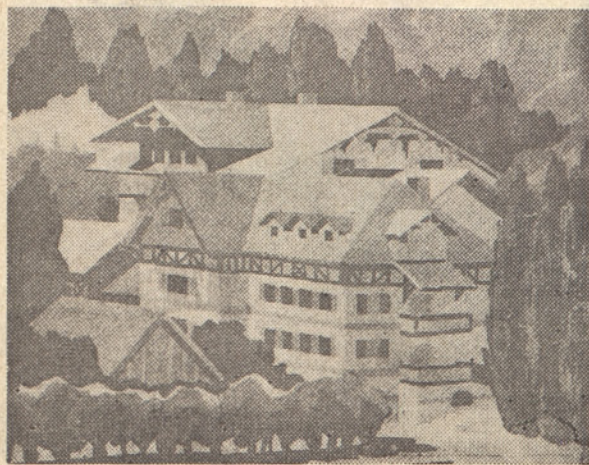
Na Vranskem obiščite znano gostišče hotel

SLOVAN

Telefon 17. Vransko

Ko potujete od Celja proti Ljubljani ali obratno, se oglasi in prepričali se boste o dobri in hitri postrežbi. Na vse strani prek sto avtobusov. Sodobno opremljene sobe — izvrstna domača kuhinja — izbrana vina. Za skupine, za vodje skupin in šoterje poseben popust. Cena za sobo: 12 Ndin, penzion 28 Ndin. — V bližini izletniške točke in plavalni bazen! — Bencinska črpalka

Se priporoča GRABNAR JANKO — MOTNIK pri Vranskem.

avtomobilisti in drugi — vabijo vas lepi domači kraji. Obiščite

RIMSKI VRELEC

Prežihove Kotlje pri Ravnah na Koroškem. Vse gostinske usluge, penzioni, zveze z avtobusi in vlaki, čudovito naravno okolje za odrasle in otroke. Popolna rekreacija

100x PP!

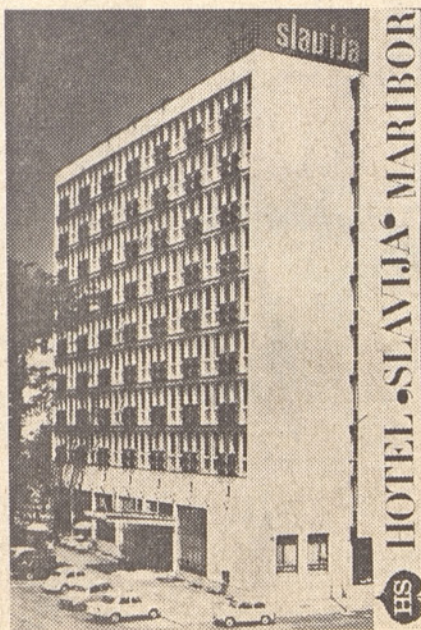

Pripravite lahko na svojem
prostoru: v hotelu,
v restorani, v gostilni,
v domači kuhinji.

PIPI

PIŠČANCI

PERUTNINA
PTUJ

Vsi vabljeni h GOSPODIČNI
na GORJANCIH pri Novem
mestu

Planinski dom na Gorjancih
nudi:

popolno rekreacijo ob vsakem
letnem času.

Do 35 ležišč za skupine in po-
sameznike

Ogled starodavnega studenca
«GOSPODIČNA» ki po Trdino-
vih povestih in izročilih do-
mačinov pomlaja. Vse vrste
jedil in pijač Dostop z vsemi
vozili. V jeseni lov na polhe,
nabiranje mnogih užitnih gob
Vabljeni!

Pridite na postrvi
v gostilno

ŠEREK
VIŠNJA GORA

Postrvi, domača salama in
šunka ter vsa jedila in
pijače po naročilu. Prenosi-
lišča do 25 oseb. Kopali-
šče (bazen) vikendi, izleti,
prostor za parkiranje.

tudi danes

ustavite čas s kozarcem vode DONAT

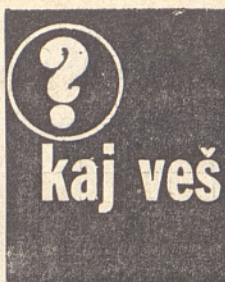
NE!

»Na zdravje« ne voščimo več. Danes ponudimo kozarec vode DONAT. V njej je zdravje in moč mladosti. Bogata zdravilna voda in osvežujoča vsebina zagotavlja DONATU visoko mesto med mineralnimi vodami v Evropi.

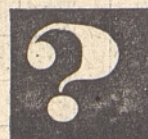
kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

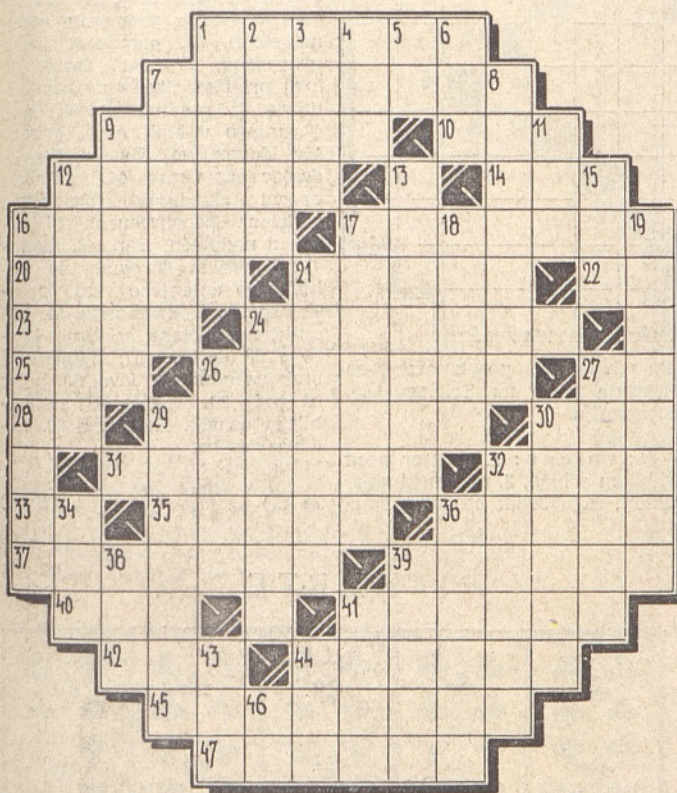
ŠTEV. 29 — LETO XVI. — 16. JULIJ 1968

kaj znaš?

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. moško pokrivalo s širokimi kraji, 7. alpinistka, 9. stalna oseba iz francoske klasične komedije, 10. orientalski prašek za lase, 12. znamka angleških težkih motorjev, 14. pod, 16. gora v Beociji, mitološko prebivališče muz, 17. gostinski uslužbenec, 20. mlajši slovenski pesnik in prozaist (Braco, »Moloh«), 21. pokrit železniški hodnik, 22. grška črka, 23. eden od Sokratovih tožilcev, 24. italijanska filmska igralka (Rossana), 25. studenec, izvir, 26. število, ki nam pove, s kolikimi atomi vodika se veže atom kakega elementa, 27. avtomobilska oznaka Milana, 28. središče vrtenja, 29. gosta dolga brada, 30. plačilna obveznica, 31. pretakanje solz, cmerjenje, 32. reka v Črni gori, sotočnica Pive, 33. Zeusova ljubi-

ca, 35. samostojna otočna država v Sredozemlju, 36. gozdni demon iz grške mitologije, spremeljalec pivskih orgij, ki so jih prirejale bakhantke, 37. športnica, ki tekmuje s strelnim orožjem, 39. temeljni predpisi muslimanske vere, 40. desni pritok Visle iz Galicije, 41. španski čelist, največji živeči virtuoz na tem glasbilu (Pablo), 42. mednarodni jezik, ki se ni uveljavil, 44. ljubkost, nežnost, 45. veliko rimsko mesto na kraju današnjega Ogleja, 47. pripadnica enega izmed treh glavnih starogrških plemen.

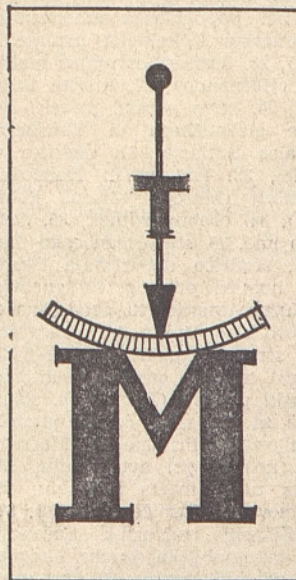
Navpično: 1. vinarski strokovnjak, 2. otok v južnih Sporadih, 3. oster gozdni zrak, bogat s kisikom, 4. del bencinskega motorja, 5. romunski slovnični člen, 6.

kratica ameriške rasistične organizacije, 7. slovenski kipar, slikar in ilustrator, avtor več map iz NOB (Nikolaj, 1903—1948), 8. zveza držav, 9. vratar, 11. ptica severnih morij, 12. znamka italijanskih pralnih strojev, 13. oddajanje toplote, izžarevanje, 15. orel iz germanske mitologije, 16. jezikovni slovar z navodili za pravilno pisavo in uporabo besed, 17. dan počitka, 18. popularna Puccinijeva opera, 19. Don Kihotov konj, 21. jed iz koruznega zdroba, 24. športnica, ki skače iz letala, 26. samoglasnik, 27. francoski simbolistični pesnik grškega rodu, s pravim imenom Papadiamantopulos (Jean, 1856—1910), 29. užitek cerkvene nadarbine, 30. fašistična mladinska organizacija, 32. glavno mesto balkanske države, 34. estonski estradni pevec (Georgij), 36. zasedanje, sodna razprava, 38. kratica italijanske radiotelevizije, 39. grad blizu Velenja, priljubljena izletniška točka, 41. namen, smoter, 43. utežna mera na Vzhodu, 44. ime ameriške filmske igralka Farrow, 46. različna soglasnika.

● (3)

(BAD)

Palindromni rebus

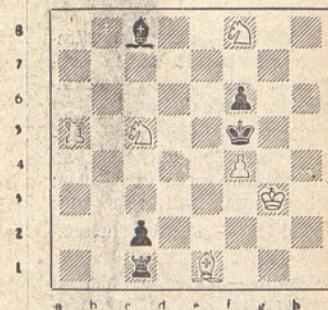
● (3)

(LIM)

šah

47.

MIROSLAV STOŠIĆ
Beograd
Original

Mat v dveh potezah

Beli: Kg3, Ta5, Sc5, Sf8, Le1, f4 (6)

Črni: Kf5, Tc1, Lc8, c2, f6 (5)
Beograjski sestavljačev šahovskih problemov Miroslav Stošić sodi v mlajšo generacijo jugoslovanskih problemistov. Sestavlja in rešuje probleme vseh vrst. Za naš letošnji natečaj v sestavljanju šahovskih problemov nam je poslal tudi zgornji dvopoteznik, v katerem je prikazal Flekovo temo »skakačevega osmerca« v Meredith obliki.

POSILJANJE REŠITEV

Ker navajajo nekateri reševalci poleg rešitev problema še notacijo ter vse možne mate in variante, kar otežkoča pregledovanje rešitev, prosimo reševalce, naj se ravnavajo po naslednjih navodilih, ki veljajo povsod po svetu. Dovolj je, da naznačite številko problema in potem navedete pri dvopoteznikih samo prvo potezo, belega za glavno in vsako morebitno stransko rešitev, pri tropoteznikih pa prvo potezo belega in črnega ter drugo potezo belega. Pri študijah navedite najboljše poteze belega in črnega do očitne zmage oziroma remija belega. Tako pri ortodoksnih problemih. Pri pomožnih matih in samomatih je treba navesti vse poteze rešitve in vsake morebitne stranske rešitve, pri serijskih pomožnih matih pa prvo potezo črnega in potem vse tiste ključne poteze, zaradi katerih je črni vlekel vmesne poteze, ter zadnjo potezo, ki jo vlečeta črni in beli.

ugankarski slovarček

ANTONESCU — romunski fašistični diktator, ki se je leta 1941 pridružil Nemčiji v vojni proti Sovjetski zvezi

ANTROPOCENTRIZEM — nazor, da je človek središče stvarstva

ARETTA — znamka odličnih švicarskih ur

BALILA — fašistična mladinska organizacija v Mussolinijevi Italiji

CETAN — nasičen ogljikovodik

DUNAWAY — ameriška filmska igralka, ki se je proslavila lani v filmu »Bonnie in Clyde« (Faye)

EOZOIK — pradoba v razvoju zemlje, v kateri so se pojavila prva živa bitja; imenovana tudi arheozoik

GNOMON — kazalec na sončni uri

INGRAM — ameriški filmski režiser in igralec iz obdobja nemega filma (Rex, »Štirje jezdec Apokalipse«)

JANJEVO — staro rudarsko mesto na Kosovem jugovzhodno od Prištine

LUNET — okroglo okence

MARMONT — francoski maršal, guverner Ilirskih provinc v letih 1809 do 1811 (August Frederic Louis de, 1774—1852)

MOREAS — francoski simbolistični pesnik in pisatelj grškega rodu, s pravim priimkom Papadiamantopulos (Jean, 1856—1910)

NAONIS — znamka italijanskih pralnih in drugih gospodinjskih strojev

OGLENEC — drugo ime za oglik

PIEROT — stalna oseba iz francoske klasične komedije

REZEK — slovenski alpinist starejše generacije in planski pisatelj (Boris)

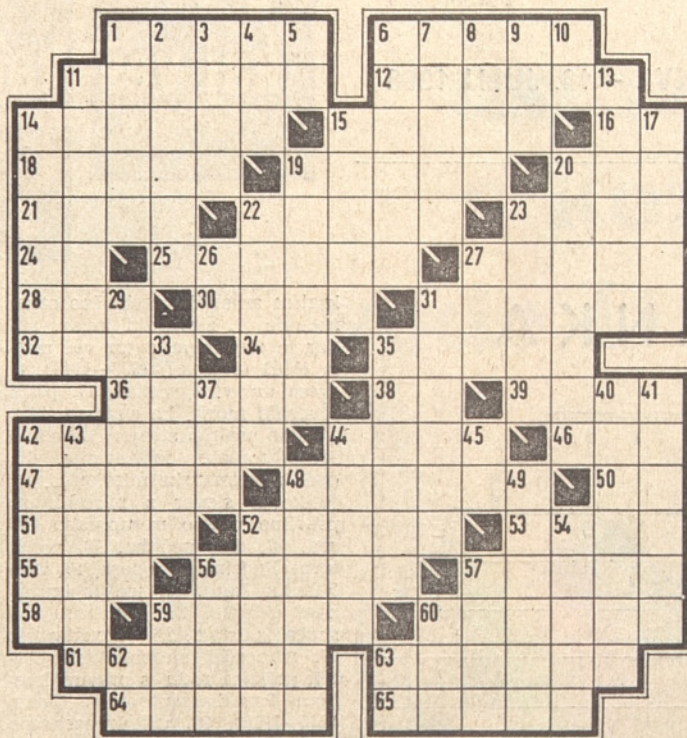
ROTAR — mlajši slovenski pesnik in prozaist (Braco)

SANTAYANA — ameriški filozof španskega rodu, ki je dalj časa živel v Evropi, kritik puritanske etike in nemškega idealizma (George, 1863—1952)

SALEK — grad blizu Velenja, priljubljena izletniška točka

ŠERIAT — temeljni predpisi muslimanske vere

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. uslužnostno podjetje za posredovanje pošilk in sporočil, 6. vas na Sorškem polju, kjer je v otroških letih živel Simon Jenko, 11. pristop, dohod, 12. mestna hiša, 14. odličen angleški filmski igralec (Richard, »Becket«), 15. fantek, 16. avtomobilska oznaka Valjeva, 18. znan milanski nogometni klub, 19. zmagovalc, šampion, 20. obžalovanje, 21. reka in pokrajina na zahodu Zvezne republike Nemčije, 22. nujnost, ki jo je treba izpolniti, 23. krščanski potomec starih Egiptčanov, 24. začetnici popularnega ameriškega dramatika (»Steklena menažerija«), 25. španski osvajalec Mehike (Hernando), 27. mlečni izdelek, 28. strm gorski greben, 30. ime gledališkega in filmskega igralca Sotlarja, 31. okrožje v Švici, 32. lani umrli francoski pisatelj (Marcel, »Zelena kobila«), 34. osebni zaimek, 35. žensko ime, 36. staro francosko mesto, središče departmaja Gard, 38. nemški predlog, 39. gorovje v Južni Ameriki, 42. zgodovinsko mesto blizu Splita, 44. mrhovina, 46. stran neba, 47. slovenski alpinist starejše generacije in planski pisatelj (Boris), 48. staro ime za Carigrad, 50. avtomobilska oznaka Prištine, 51. madžar, 52. krmilo pri avtomobilu, 53. hiša zunaj mesta z vrtom, 55. odmev, 56. Jurčičeva povest, 57. graščinski nadzornik tlačanov, 58. avtomobilska oznaka Ancone, 59. urjenje, trening, 60. cvet vrbe ali leske, 61. tekstilna delavka, 63. povrtnina za juho, 64. gorenj-

ski duhovnik, po katerem se imenuje stolp na Triglavu, 65. fotografija.

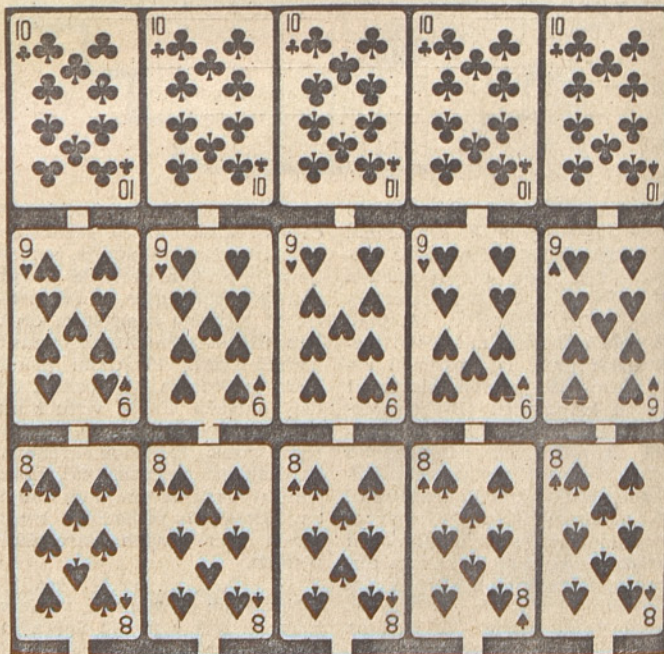
Navpično: 1. prostor pred vhodom v hišo, 2. slovenski skladatelj, zagovornik atonalne sme-

ri (Slavko), 3. ostanek posekane drevesa, 4. glas, zvok, 5. kratica ameriškega tiskovnega urada, 6. transport, 7. držalo, ročka, 8. očka, 9. živčni pretres, 10. začetnici pred leti umrlega italijanskega pisatelja (»Pogovori na Siciliji«), 11. popularna ameriška filmska igralka (Faye, »Bonnie in Clyde«), 13. nekovinski kemični element (znak S), 14. kraj pri Vrhniki s tehničkim muzejem, 15. trepet, 17. angleški kemik, Nobelov nagrajenec leta 1922 (Francis William), 19. sunkovito premikanje zemeljskih tal, 20. gozdno drevo z užitnimi plodovi, 22. diameter, 23. ptica ujeta, 26. sibirski veletok, 27. velik otok v Irskem morju, 29. produkt v matematiki, 31. razuzdan francoski ples, 33. visoka gora v Švici z znamenito severno steno, 35. popularni junak pragozdov, 37. čar, šarm, 40. kraj pri Kamniku s tovarno pohištva, 41. predmet otroške igre, 42. mesto v Mali Aziji, prizorišče Homerjeve »Iliade«, 43. vladarjev namestnik, 44. italijanski operni skladatelj (Francesco, »Adriana Lecouvreur«), 45. angleški nedoločni člen, 48. rastlinska tekstilna surovina, 49. priljubljeno dolensko vino, 52. rusko žganje iz krompirja, 54. ime odlične sovjetske atletinje Presove, 56. daljava, 57. indonezijski otok vzhodno od Jave, 59. pojav na vodi, 60. melišče, 62. avtomobilska oznaka Karlovca, 63. različna sičnika.

● (3)

(KOR)

KARTE

V vsaki vrsti je izmed petih kart le ena pravilna. Katera? Rešitev najdete na 3. strani priloge.

NAGRADNA ZLOGOVNICA

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

bau — če — da — dar — de — dor — drh —
gal — gens — go — jan — ko — kon — kvi —
lai — li — list — mal — me — men — mer — ni
— ni — nje — no — nost — nost — o — pra —
ra — ran — re — sen — spo — sta — šči — ta
— tan — te — te — ter — ti — ti — to — tre —
va — za — ze — zem — ža

Iz gornjih zlogov sestavite besede, kot jih zahtevajo spodnji opisi. Številke v oklepajih povedo, katere črke je treba vzeti iz besede in jih prenesti v štiri navpične stolpce na levi. Črke v stolpcih, brane zaporedoma navpično navzdol, dajo misel švedske filmske igralka Ingrid Bergman.

1. nasilen osvajaalec, španski uzurpator v Latinski Ameriki (4, 1, 3, 5), 2. aparat za zaznavanje električnega toka (7, 2, 9, 5), 3. hišni lastnik, ekonom (4, 3, 1, 8), 4. sodobni italijanski psatelj (Vasco, 5, 4, 6, 7), 5. mehkočutnež, pretirano občutljiv človek (1, 10, 2, 13), 6. tresenje, trepetanje (4, 2, 1, 3), 7. najznamenitejši francoski dekadenci pesnik »Cvetje zla« (2, 5, 7, 3), 8. mučenje, grdo ravnanje (11, 12, 4, 1), 9. varnost, zavarovanost (7, 3, 5, 9), 10. osvežilna naravna pijača (5, 3, 4, 2), 11. obdobje strogih verskih naječel v katoliški cerkvi (5, 4, 2, 1), 12. ena od kotnih funkcij (5, 4, 9, 7), 13. namrščenost, slaba volja (8, 1, 9, 3).

● (3)

(BAD)

Zlogovnica je nagradna uganka 29. številke. Med reševalce s pravilnimi rešitvami bo žreb razdelil nagrade v skupnem znesku 350 novih dinarjev:

1. nagrada: 100 Ndin
2. nagrada: 50 Ndin
3. do 12. nagrada: po 20 Ndin

Rešitev pošljite na izrezku iz revije ali pa prepišite posamezne besede in končno geslo.

Priložite tudi nagradni kupon, ki je natisnjen na tej strani spodaj. Rešitev je lahko prilepljena na dopisnici, če pa bo v pismu, napišite na ovitek NAGRADNA ZLOGOVNICA. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do petka, 26. julija.

Reševalci iz Ljubljane lahko vržejo rešitve v nabiralnik nagradnih ugank »Dela« in »Tovariša« v veži poslopja v Tomšičevi ulici 3.

Šaradno-anagramna izpolnjevanica

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												

1. Z A M A — B I Č
2. S P O L — J A K
3. L E S A — T R S
4. M O M A — T R N
5. M I L E — S R P
6. B A T A — R O Š
7. P A S T — A T O
8. V E J A — N O J
9. G E N E — C O L
10. C A L I — A J D

Po dve in dve gornji besedi pod isto številko pomešajte med seboj in sestavite iz njihovih črk samostalni novoga pomena. Poskusite najprej brez opisov, če pa le ne bo šlo, si pomagajte z njimi. Objavljamo jih v pomešanem vrstnem redu:

Ameriški telekomunikacijski satelit — drugo ime za ogljik — pikanten dodatek jedem — planina južno od Skadarskega jezera, znana iz balkanskih vojn — staro rudarsko mesto na Kosovem jugovzhodno od Prištine — odpadnik — prema črta — bajeslovni praoče starega češkega kraljevskega rodu — država v vzhodni Evropi — francoski maršal, guverner ilirskih provinc 1809 do 1811.

Na poljih s krogci boste brali po vodoravnih vrstah aforizem sodobnega nemškega publicista Hansa Arndta.

● (4)

(Maki)

MALA KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6		
7						8	
		9					
10	11			12			
13				14			
15			16				
17						18	19
	20						

Vodoravno: 1. sodobni ameriški pisatelj s socialno tematiko (John Dos) 7. steklena cev za destilacijo, prekapnica, 9. udeleženec sinjske viteške igre, 10. povrtina, 12. ime češke popevkarice Pilarove, 13. Citroënov avto, ki ga izdeluje tudi »Tomoš« v Kopru, 14. ribiška mreža, 15. vladavina kana, 17. eden najboljših profesionalnih teniških igralcev na svetu (Toni), 20. najvišja gora Turčije.

Navpično: 1. okrajšava za »primer«, 2. začetnici tvorca relativnostne teorije, 3. zbiralec starih predmetov, antikvar, 4. nujno potrebna začimba, 5. skupina godbenikov, 6. tvegana napoved, 8. riževno žganje, 10. pogodba, zveza, 11. velik kos pohištva, 16. grobo orientalsko domače suknjo, 18. kemični znak za radij, 19. ljubljanski tednik za razvedrilo.

● (3)

(JAK)

POSETNIKA

JANA KROG
KRAS

Na počitnice gre na Gorenjsko. Kam?

● (2)

(ROK)

Karte

(rešitev z 2. strani)

Križ: pravilna je četrta karta, srce: pravilna je druga karta, pik: pravilna je peta karta.

KUPON 29

NAGRADNA
ZLOGOVNICA

1. vodoravno

13. vodoravno

18. vodoravno

20. vodoravno

Namesto nekaterih opisov naj-
dete v križanki slike znanih
igralcev ali pevcev. Vpišite pod
pripadajoče številke njihove pri-
imke oziroma imena, kadar je
tako navedeno pri opisu.

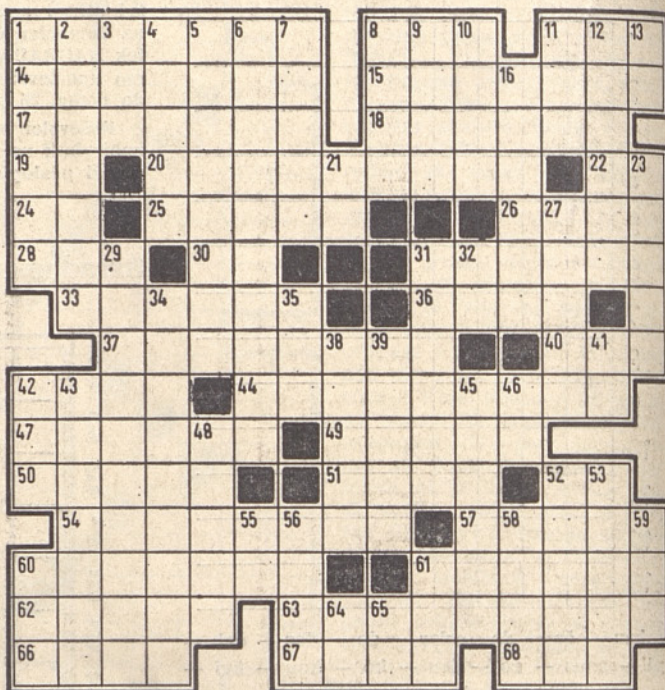

Vodoravno: 1. skopljenec,
rezanec, 8. osvežujoča pijača, iz-
delek »Talisa« iz Maribora, 11.
trčenje, karambol, 14. glej sliko,
15. glej sliko, 17. priprava za
spreminjanje jakosti električne-
ga toka, upornik, 18. glej sliko,
19. začetnici sodobnega sloven-
skega pesnika (»Nekoga moraš
imeti rad«), 20. glej sliko, 22. av-
tomobilska oznaka Valjeva, 24.
medmet, 25. ime pevke na sliki,
26. ritmično gibanje telesa ob
spremljavi glasbe, 28. pripadnik
staroslovanskega plemena, 30.
kratica za »United States«, 31.
nevernik, brezbožec, 33. znamka
odličnih švicarskih ur, 36. že-
lezniška postaja na progi Ljub-
ljana—Postojna, 37. igralka na
oboo, 40. turistični kraj med
Opatijo in Lovranom, 42. tepček,
neumnež, 44. glej sliko (ime in
priimek), 47. ime igralka na sli-
ki, 49. glej sliko, 50. moški pev-
ski glas, 51. ime pevcu na sliki,
52. začetnici skladatelja opere
»Ero z onega sveta«, 54. preda-
vatelj, retor, 57. prvotni prebi-
valci Nove Zelandije, 60. reka,
ki teče skozi Celje, 61. klin, ki
gre skozi soro in veže oba dela
voza, 62. tuja oblika ženskega
imena, 63. glej sliko, 66. živalska
noga, 67. očka, 68. konica.

25. vodoravno

POLETNA KRIŽANKA (II)

Navpično: 1. glej sliko, 2.
drug izraz za rastlino vetrnico,
3. troštevno število, 4. opera
italijanskega skladatelja Puccini-
ja, 5. glasbeni izraz za zadržano
podajanje, 6. pisanje letopisov;
preučevanje analov, 7. narečni
izraz za tetinega moža, 8. zavo-
j, paket, 9. rešeto, sito, 10. židov-
sko moško ime, 11. lahka in
redka tkanina, 12. glej sliko, 13.
avtomobilska oznaka Kranja,
16. glej sliko, 21. predlog, 23. le-
pa vrtna cvetica, 27. močan eks-
ploziv, 29. žgana pijača iz trop-
in, 31. glej sliko, 32. kemični
znak za telur, 34. teman tropski
les, 35. starožidovski vladar, 38.
italijansko pristanišče ob jadrn-

ski obali, 39. strokovnjak, ki
preučuje sestavo, spajanje in
razkrajanje prvin, 41. avtomobil-
ska oznaka Kutine, 42. svinčnica,
grezilo, 43. poitalno delovanje,
45. kazalec na sončni uri, 46. vi-
soka gora v Švici, 48. češka de-
narna enota, 52. glej sliko, 53.
višnjevi liker, 55. začetnici vodi-
telja slovenskih ekspresionistov,
56. ime jugoslovanske pevke za-
bavne glasbe Knežević, 58. vrsta
juhe, ki jo izdeluje tovarna »De-
lamaris« v Izoli, 59. naglas, po-
udarek v stopici, 60. čebelja
tvorba, 61. osvežujoča pijača, 64.
latinski veznik, 65. osebni za-
imek.

● (3)

(JAK)

44. vodoravno

47. vodoravno

49. vodoravno

51. vodoravno

63. vodoravno

1. navpično

12. navpično

16. navpično

31. navpično

52. navpično

...beline konica — zelena

• mica •

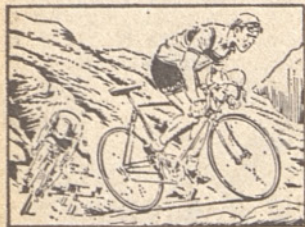
novost na tržišču: zelena

za pralni stroj

BELA BARVA ZA BELO PERILO
ZA PRANJE V PRALNEM STROJU

opp

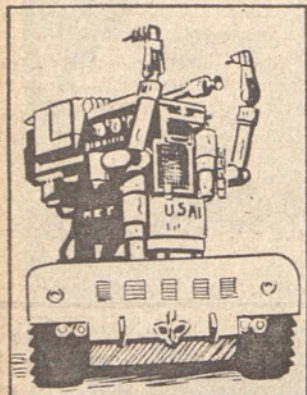
SAJ NI RES... PA JE!

Prvi kolesar, ki se mu je posrečilo zmagati na dirki Tour de France tri leta zapored, je bil Louison Bobet (1953 do 1955). Njegov rekord je potem prekosil Anquetil s štirikratno zaporedno zmago v letih 1961 do 1964.

Tudi severni jeleni menjajo vsako leto rogove. Novo raste kar po 1 cm na dan. Včasih pojedjo jeleni odpadlo rogove, da bi zadostili potrebi organizma po kalciju.

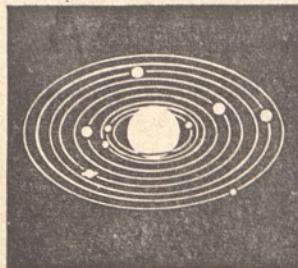
V Združenih državah Amerike so zgradili velikanski robot, na njenem vesoljskim raziskavam, s katerim je mogoče delati tudi v radioaktivnem okolju. Tehta 85 ton, voznik, zaščiten s svinčnim oklepom, debelim 30 centimetrov, pa vidi okolico s pomočjo dveh premičnih telekamer. Dolgi in skrbno uravnoteženi vzvodi robota se končajo v mehanski roki, ki sta skonstruirani tako precizno, da lahko poberete jajce, ne da bi ga zdrobili, in uporabljata kakršnokoli orodje od največjega do najbolj drobnega.

V najbolj mrzlih predelih Severne Amerike živi komar, imenovan »crane fly«. Ličinke se mu razvijajo poleti in dozore v jeseni. Na toploto je tako zelo občutljiv, da pogine, če se ga človek le dotakne z roko.

Na nekaterih orjaških tankerjih uporabljajo za manevriranje televizijo. 100.000-tonske in še večje ladje so namreč tako ogromne, da s poveljniškega mosta ni mogoče videti vseh manjših plovil, ki se lahko znajdejo pred ladjo, in težko je tudi natanko določiti položaj ladje pri pristanjanju. Zato imajo taki tankerji na premcu in ob bokih nameščene telekamere, ki prenašajo slike na zaslone na poveljniškem mostu.

99,9 odstotka gmote vseh nebesnih teles, ki sestavljajo naš planetni sistem, je skoncentrirane v soncu: za vse planete, satelite, planetoide in komete ostane torej komaj 0,1 odstotka.

Leta 1605 so odkrili Guya Faw kesa in nekaj njegovih somišljenikov v kleti angleške lordske zbornice, ko so hoteli pognati poslopje v zrak s smodnikom, da bi dosegli v Angliji obnovitev katolicizma. V spomin na to »smodniško zaroto« še danes pregleda pred vsakim sedanjem parlamenta skupina čuvarjev v starih nošah kletne prostore, če ni kje skrito razstrelivo.

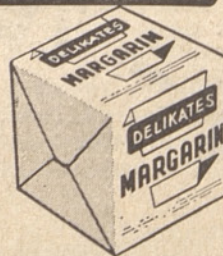

Krokodil ima zelo majhne možgane: štiri metre dolg primek ima manj možganske mase kot maček.

Morska voda ne vsebuje samo navadne kuhinjske soli, ampak tudi mnoge druge soli (posebno kalijeve, magnezijeve in kalcijeve) in tudi nekaj zlata. Kubični kilometer vode ima v sebi približno 41 milijonov ton teh snovi v raztopljenem stanju. V bodočnosti jih bodo vse bolj intenzivno pridobivali iz morja in izkoriščali v gospodarske namene.

PREJ

**ZVIJEZDA
MARGARINA
ZDRAVA,
OKUSNA,
KALORIČNA,
VITAMINIZIRANA**

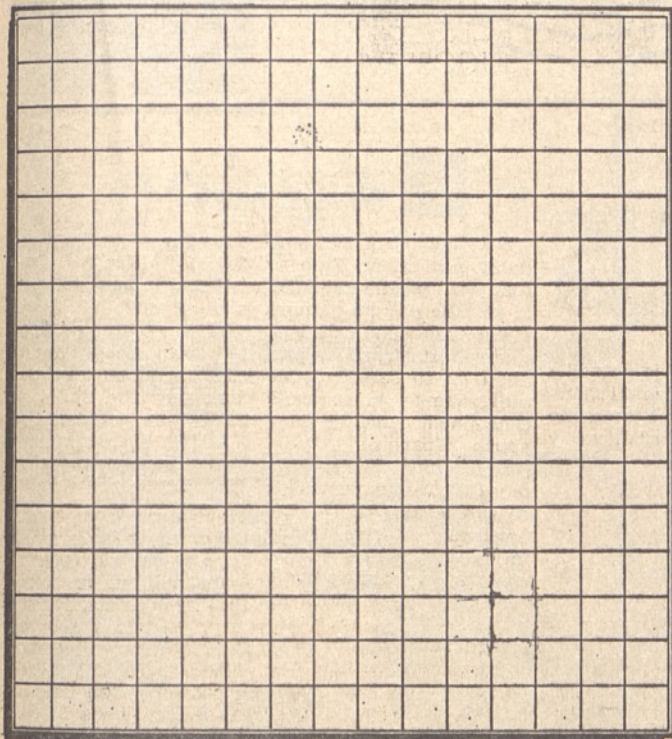
Sedaj

**RAVNO TAKO
TODA
BOLJ
SODOBNO
IN PRAKTIČNO
EMBALIRANO**

SKRITA KRIŽANKA

Pri skriti križanki so podani opisi s številkami, črna polja pa mora razvrstiti reševalec sam. Postavljena so nesimetrično in jih je v vsej križanki 36.

Vodoravno: 1. podstrešna soba, 9. ameriški filmski režiser in igralec iz obdobja nemega filma (Rex, »Stirje jezdec Apokalipse«), 15. starogrški lirik in duhovit satirik, pesnik vina in ljubezni, 16. objekt za pridobivanje soli, 17. neprizanesljivost, neizprosna, 18. velik metulj z rdečimi krili, prekrizanimi s črni trakoma, 19. arabski rastlinski okrasek, 20. mesto pri Kopru, 21. začetnici priimka in imena pesnika slovenske moderne (»Veš, poet, svoj dolg«), 22. romunski fašistični diktator, ki se je leta 1941 pridružil Nemčiji v vojni proti SZ (Jon), 23. začetnici slovenskega pisatelja (»Cvetje v jeseni«), 26. vulkan na filipinskem otoku Mindanao, 28. priprava za dajanje takta, 29. del tovarne, 31. skupno ime za tri najvišja božanstva v nordijski mitologiji, 32. vrsta preproge, 36. svetovno morje, 37. makedonsko kolo, 39. plačilo na račun, 40. stih, 41. okroglina, 44. besedica v nemških priimkih, ki pomeni plemiški naslov, 45. kemični znak za radon, 46. razpredelek, stolpec, 48. ime danskega šahovskega vele mojstra Larsena, 49. »kraljica« športa, 51. preiskovalna igla ali cev, globinomer, 52. prizadevanje, 53. pripadnik antičnega naroda, 56. naša in tuja črka, 57. beograjski tednik z veliko naklado, 58. pogost del škot-

skih priimkov, 59. pobožna ženska, 61. enakovrednost, 64. redko moško ime, 65. nasičen ogljikovodik, 66. odpor, stud, zoprnost, 68. družina znamenitih izdelovalcev gosli iz Cremona, 69. oprsje.

Navpično: 1. gnetenje, drgnjenje telesa, 2. nazor, da je človek središče stvarstva, 3. japonsko mesto južno od Osake, prva stalna prestolnica japonskega imperija, 4. penja, penjača, 5. zlitina iz bakra, cinka in niklja, novo srebro, 6. priprava za spreminjanje

nje jakosti električnega toka, upornik, 7. zaključni element te lovalne vaje, 8. sporazum, zveza držav, soglasje, 9. otok v srednjem Jadranu, 10. otroška bolezen, 11. prevleka pečla z lesketajočim polivom, 12. ime slikarja in grafika Debenjaka, 13. letopis, kronika, 14. francoski revolucionar, ki ga je ubila Charlotte Corday, 23. pradoba v razvoju Zemlje, v kateri so se pojavila prva živa bitja, imenovana tudi arheozoik, 24. četrtnilijonsko turško pristanišče na egejski obali (Izmir), 27. Avar, 30. šolski oddelek, 33. stopnja, nivo, 34. zaokrožitev zemljišča, 35. ameriški filozof španskega rodu, ki je dalj časa živel v Evropi, kritik puritanske etike in nemškega idealizma (George, 1863—1952), 36. kravata, 38. tuj dvoglasnik, 41. naprava za obiranje sadja, 42. dlačice pod nosom, 43. ime irskega književnika O'Flahertyja, 47. kakor (lat.), 48. upravno središče Zvezne republike Nemčije, 50. okroglo okence, 51. francoski filozof in pisatelj, ki je leta 1963 odklonil Nobelovo nagrado za književnost (Jean-Paul),

54. veliko mesto v zahodni Ukrajini, glavno mesto nekdanje avstrijske kronovine Galicije, 55. letni čas, 58. dobri duhovi umrlih pri starih Rimljanih, 60. pripadnik naroda, ki je v davniini živel na naših tleh, 62. francoska filmska igralka (Marie-José), 63. kratica za »zdravstveni dom«.

● (4)

(Maki)

POSETNIKA

RELI TEKAČ

RAKITNA

Rada bi igrala beat glasbo, zato si želi instrument, ki ga s tem v zvezi nujno potrebuje.

● (2)

(KAJ)

REŠITVE UGANK IZ 28. ŠTEVILKE

STRAN 1. Križanka. V o.d.: 1. Moss, 5. Paris, 10. Anka, 11. anali, 12. stava, 14. anis, 15. talga, 17. Ant, 18. Iran, 19. km, 21. do, 22. Kir, 23. šramel, 25. SO, 26. svojina, 27. steber, 28. pravdar, 30. Na, 32. radost, 33. PEN, 34. Ed, 36. prst, 37. dim, 39. Aurora, 41. past, 43. pater, 44. Inter, 46. Hoče, 47. start, 48. anas. Poseitnica: šolski upravitelj. Magični lik: 1. Plutarh, 2. rumenka, 3. stenčar, 4. tančica, 5. hrkanje.

STRAN 2. Križanka. V o.d.: 1. Kleist, 7. krasta, 13. Ranger, 14. raglan, 15. Ot, 16. opona, 18. Aoni, 19. med, 21. epika, 23. Nam, 24. Prem, 26. U Tant, 28. Ti, 29. indeks, 31. tirsos, 33. ran-ta, 34. sionist, 35. ol, 36. tat, 37. Ub, 38. eksitus, 41. slama, 44. lutkar, 45. bajram, 46. GL, 47. Anapa, 49. Aida, 50. Rip, 52. anali, 54. sin, 55. Esra, 57. Drake, 59 SD (State Department), 60. Castro, 62. sarkom, 64. orient, 65. trajna.

STRAN 3. Kombinacijska križanka (črtica pomeni črno polje; ob levi navpični rob si napišite številko od 1

do 16). V o.d.: 1. strokovnost — stanarina —, 2. protektorat — kilometer —, 3. reporterka — totalizator, 4. OM — sapa — Riad — Nin — roga, 5. ZO — Anna — — andezit — lipan, 6. imenitnik — Tilen — Menina, 7. Terek — Jerneja — — Savart —, 8. etat — ep — ara — dieta —, 9. nu, 9. veto — — — — — im-perator, 10. — rolo — artist — hram — resa, 11. — — — — — trn — esej — — era — Art —, 12. repetitor — nuna — ataka —, 13. anatomija — tlak — til — kos, 14. napa — — — eta — erotika — oka, 15. kripta — — Ivana — osamitev, 16. Erard — — valj — — NK — omara (pri besedah z 10 črkami je pomotoma TERMO-METER namesto Rebus: premostitveni nalog — prem-icje S. TIT v eni na L OG.

STRAN 4. Poletna križanka (1). V o.d.: 1. Callas, 7. Gassman, 14. Aniene, 15. Astarta, 16. Stewart, 18. Tartar, 19. Si, 20. Isere, 22. mivka, 23. Elis, 25. nastop, 28. A(nton) A(šker), 29. Liz, 30. Vahtar, 31. SK, 32. prodornost, 35. M(arilyn) M(on-roe), 37. diorama, 35. tovor, 40. Kosta, 41. dvorjan, 44. rr, 45. on, 46. aplanat, 47. Alarcon, 51. Atila, 52. vez, 53. Kisovec, 56. na, 58. Lancaster, 61. Gabin, 63. Cardinale, 64. ASK, 65. ve, 66. Dita, 67. N(ikola) T(esla), 69. Ta, 70. pouk, 72. Connery, 75. Prusija, 77. Delon, 78. streme, 79. opat.

STRAN 7. Križanka iz sredine (črtica pomeni črno polje; na koncu vsake vodoravne vrste je vejica). V o.d.: 1. Maryland — 9. Spa, — 12. atavizem — 13. Krm, 14. dromedar — 15. aed, 16. Rim — 17. solarstvo, 20. ibis — 22. Ezop — 23. ZR, 24. nosač — 26. Jupiter, 28. artal — 29. amandna, — — — 30. raj — 32. N(i-n) R(obit) — — — — 33. strina — 36. osebek, 41. Trani — 42. Istrani, 43. rilec — 44. utvara —, 45. ikona — — 46. Otaru, 48. Po — — — — — 49. ocat, N a v p.: 27. T(hedore) D(reiser), Križanka. V o.d.: 1. stric, 6. Marcial, 8. aloa, 9. me, 10. Nut, 11. bog, 12. TS, 13. area, 14. atomist, 16. Rio, 17. Velenje, 21. stot, 22. es, 23. trn, 24. TNT (trinitrotoluol), 25. ou, 26. Oise, 27. psalter, 29. Kreon.

REBUS

● (2)

(LIM)

NOVO NA TUJEM

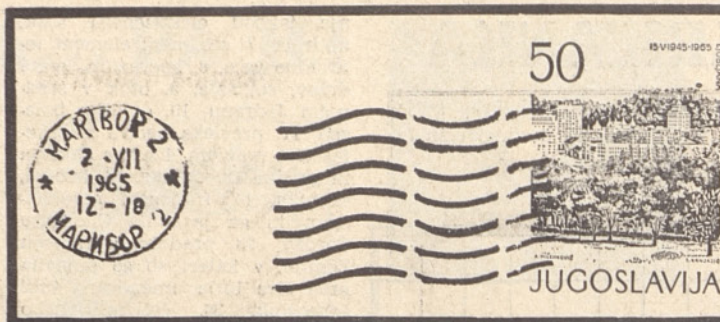
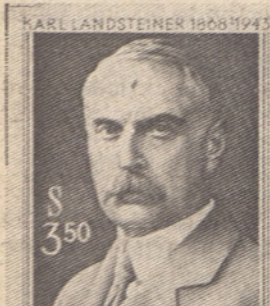
Ob 50-letnici smrti komponista in pesnika Arriga Boita je Italija izdala štiribarvno znamko (50 l) s slavljenčevim portretom in prizorom iz njegove opere. Ob 50-letnici smrti letalca Francesca Baracce je izšla štiribarvna znamka (25 l) s portretom pilota ob stiliziranih letalih. Ob 300-letnici rojstva filozofa, sociologa in pravnika Giambattiste Vica pa je izšla znamka (50 l) z doprsnim portretom. Naklada: po 18.000.000 kosov.

V spomin na umorjene ga voditelja črncev dr. Martina Luthra Kinga je Mehika izdala dvobarvno letalsko znamko (80 c) s pokojnikovim portretom. Pokojnika je upodobil na večbarvni znamki (2 R) »Mednarodno leto človekovih pravic« tudi emirat Ras al Khaima.

Za propagando turizma je Finska izdala štiribarvno znamko (25 p) s pogledom na camping.

Ob stoletnici rojstva patologa dr. Karla Landsteinerja (leta 1901 je odkril krvne grupe) je Avstrija izdala znamko za 3.50 š s slavljenčevim doprsnim portretom. Ob 50-letnici smrti pesnika Petra Roseggerja pa je izšla znamka za 2 š prav tako z doprsnim portretom. Naklada prve je 2.800.000, druge pa 2.950.000 kosov.

Burundi je v počastitev uspehov v osvajanju vesolja izdal 8 večbarvnih znamk (5, 6, 8, 10, 14, 18, 25 in 40 F), na katerih je po dvakrat prikazal različne satelite. Na dvanajstih večbarvnih znamkah (0.50, 1, 1.50, 2, 3, 3.50, 4, 5, 6.50, 8.10 in 15 F) pa je upodobil različne metulje na rožah.

V počastitev slikarja Douaniera Rousseauja je Čad reproduciral na dveh večbarvnih znamkah (100 in 130 F) njegovi deli »Krotilec kač« in »Vojna«.

Ob 100-letnici premiere Wagnerjevih »Nürnberskih mojstrov pevcev« je ZR Nemčija izdala tribarvno znamko (30 pf) z delom notnega zapisa in z Wagnerjevim podpisom.

Paragvaj je počastil preteklo zimsko olimpiado z devetinju znamkami v več barvah (0.10, 0.15, 0.20, 0.25, 0.30, 0.50, 1.25, 1.85 in 3.60 G), na katerih je reproduciral slike z zimskimi motivi slikarjev C. Pisarra, M. Utrilla, C. Moneta, G. H. Breitnerja, A. Sisleya, P. Bruegla (2 x), H. Averkampja in bratov Limburgov.

DR Nemčija je počastila s tremi večbarvnimi znamkami po 20 pf svetovno prvenstvo v ribolovu v Güstrowu (ribič), evropsko žensko prvenstvo v veslanju v Berlinu (veslačica) in II. evropsko mladinsko lahkootletsko prvenstvo v Leipzigu (skok v višino). Na treh dvo- in tribarvnih znamkah (5, 10 in 25 pf) serije Mednarodno leto človeških pravic je simbolično prikazala pravice do dela, življenja in mira. Na štiribarvni znamki (10 + 5 pf) »Neprerušljivi Vietnam« je upodobila Vietnamko z otrokom in puško. V počastitev svetovnega mladinskega festivala v Sofiji pa je izdala večbarvni znamki (20 + 5 in 25 pf) s stilizirano rožo in globusom.

V spomin na pokojnega vesoljca V. Komarova je Jemenska arabska republika izdala 3 večbarvne znamke (5, 10 in 15 B) ter blok (15 B), na katerih je prikazala pokojnikov portret ob vesoljski ladji.

NOVE ZNAMKE

S 1. januarjem 1966 smo dobili novi dinar. Zato so tudi vse poštne znamke, ki so izšle po tem datumu imele svoje cene označene v novih dinarjih. V prometu pa so seveda ostale tudi znamke, ki so svoje cene imele označene še v starih dinarjih.

S 15. februarjem oziroma s 30. junijem letos pa so prenehale veljati vse portovne, letalske, redne in avtomatske poštne znamke, ki so imele svoje cene označene v starih dinarjih.

Od 1. julija naprej veljajo torej samo še tiste redne in avtomobilske znamke, ki imajo svojo ceno označeno v novih dinarjih. To so vse znamke s portretom maršala Tita in s posnetki naše bazične industrije v novih dinarjih.

Redna serija s 17 znamkami s portretom maršala Tita in s cenami v novih dinarjih je, kot smo že poročali, izhajala postopoma. Posamezne znamke iz te serije so izšle:

5 par	1.	XI. 1967
10 par	16.	XI. 1967
15 par	23.	XI. 1967
20 par	18.	VII. 1967
30 par	25.	V. 1967
40 par	22.	VIII. 1967
50 par	7.	VI. 1967
60 par	1.	IX. 1967
85 par	15.	VII. 1967
90 par	16.	X. 1967
1,00 din	5.	X. 1967
1,20 din	17.	I. 1968
1,50 din	17.	I. 1968
2,00 din	4.	III. 1968
5,00 din	4.	III. 1968
10 din	4.	III. 1968
20 din	10.	VI. 1968

Zaradi novih pošt in domačem in mednarodnem prometu pa bo izšla dopolnilna serija novih rednih znamk s portretom maršala Tita. O tem smo tudi že poročali. Prvih pet znamk iz te dopolnilne serije (20, 30, 50 in 75 par

ter 1,25) je prišlo v prodajo 10. julija.

Kako pa je s priložnostnimi znamkami? Za plačevanje poštne veljajo še naprej vse priložnostne znamke, ki so izšle po 1. januarju 1964, razen priložnostnih znamk za XXVIII. svetovno prvenstvo v namiznem tenisu v Ljubljani (leta 1965) in za 100-letnico mednarodne zveze telekomunikacij (UIT), prav tako iz leta 1965. Veljajo pa tudi še priložnostne znamke za 25, 30 in 50 starih dinarjev iz serije Umetnost v Jugoslaviji skozi stoletja II, ki je izšla leta 1963.

Poštne dopisnice in poštna pisma s poštino v starih dinarjih pa niso izgubila veljavo. V prometu pa so seveda tudi še poštne dopisnice in pisma s poštino v novih dinarjih.

NOV PRILOŽ- NOSTNI ŽIG

V soboto in nedeljo 13. in 14. julija bo v Mirni na Dolenjskem II. srečanje dolenjskih izseljencev. Ob dneva pošta v Mirni nima premičen priložnostni poštni žig. Izdelan bo po osnutku, vendar s premičnim datumom za vsak dan posebej. V sredini žiga je v obrisih nakazana Mirna.

Novost v svetovni kozmetiki

Uporabljam

gaby's spray

za idealno pričesko zato ker...

gaby's
spray

- ne masti in ne lepi las
- se razčesuje brez težav
- utrjuje in daje lep sijaj pričeski

Po licenci **gaby's** FLYNN COSMETIC
ekskluzivno v Jugoslaviji proizvaja

LEK LJUBLJANA

reklam servis

Tekstilna industrija

UKRINA
DERVENTA

Izdeluje:

kakovostne
bombažne
posteljne tkanine
širina od 70 do
220 cm
bele
pastelno barvane
dezenirane
kuhinjske krpe
robčke
brisače
namizne prte
serviete

ODLIČNA KAKOVOST, SODOBNI DESENI,
DOSTOPNE CENE

KMETIJSKA ZADRUGA
»BRDA« DOBROVO

ZLATA BRIŠKA REBULA – BRIŠKA REBULA
osvežujoče belo vino, serviramo ga pri ribah,
perutnini, jedeh z belim mesom in hladnih jedeh

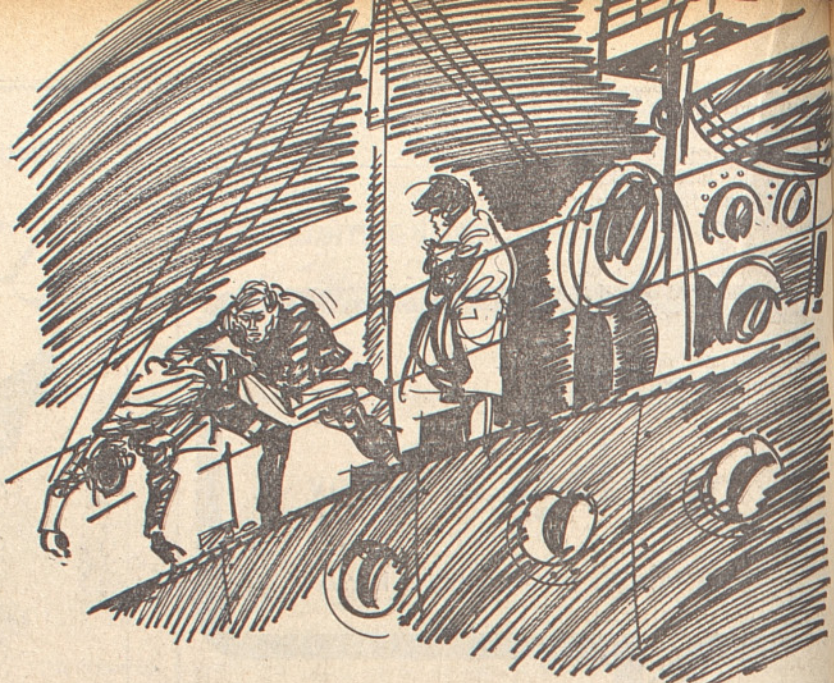
BRIŠKI TOKAJ
visokokvalitetno aromatično vino, priporočljivo
kot aperitiv, pri predjedeh in ostalih jedeh, ki
zahtevajo belo vino

BRIŠKI MERLOT
visokokvalitetno rubinasto vino, ki ga serviramo
pri suhem mesu, mesu na žaru, svinjini in div-
jačini

BRDA CVETOČI VRT GORIŠKE
DOBROVO SRCE BRD

ED LACY

Kdo bi pogrešal Arturja?

Velma je ležala poleg Fran-ka v majhni, cenenih hotelski sobi v New Yorku. Opazoval jo je, nekajkrat požrl slino in pomislil: je res tako enostavno umoriti nekoga?

Frank ni vedel, kaj mu na Velmi ugaja. Bila ni niti najlepša niti najpametnejša žena, videti pa je bila zelo navadna. Vedno je bila nekako otročja in prav to je privlačilo Franka.

Frank je vedel, kaj hoče, vendar se je bal tega. Kako more izobražen moški srednje starosti, z lastno pisarno in zadostnimi dohodki enostavno reči: »Velma, umoriti morava Arturja!«

Artur je bil Velmin mož. Velma je sunkovito sedla in začudeno pogledala Franka s svojimi naivnimi očmi: »Ali si znorel, Frank? Seveda, Artie hoče iti z menoj na krožno potovanje New York – Nassau. En teden se ne bova videla. To pa še ni vzrok za umor. Tega ne smeš misliti niti za šalo.«

»To ni šala,« je odgovoril Frank. »Velma, ali res ne razumeš, da mi je najino skrivno sestajanje v hotelskih sobah že skrajno odvratno?«

»Frankie, ljubček, ne bodi hud. Poznam Arturja. Če bi ga zapustila, bi šel za nama do konca sveta!«

Velma ga je objela in začutil je njeno mehko, vonjajočo kožo. Rahlo jo je odri- nil. »Ljubica, ljubiva se, Artur pa ti ne bo dal prostosti. Morava ga odstraniti. Tako preprosto je to.«

»Dragi, z najinim potovanjem se ne bi nič spremenilo. Če pa želiš, ne grem z njim. Samo ne govori o umoru!«

»Velma, želim da greš z

njim. Nikoli ne bova imela več take priložnosti. Verjemi mi.«

»Ah, Frankie, vse ti verjamem. Samo ne vem, v kakšni zvezi je to potovanje s tvojim načrtom?«

»Se ne spominjaš dneva, ko sva se spoznala?«

Živčno se je zasmejala. »Kako naj bi to pozabila? Videla sem te na ulici, šel si pred menoj in prepričana sem bila, da je to Artur.«

»Ker sem enako velik, ter prav toliko težak in star. Preketo sem mu podoben. Torej, Velma, poslušaj. Večina ladij na svojih krožnih potovanjih na Bahamske otoke v New Yorku en dan počiva. Potem zopet odplujejo. Takrat je že tema. Pojdi z Arturjem po peti uri na krov in nato v svojo kabino. Strežniki si tako ne zapomnijo obrazov.« Frank se je odkasljajal. »Prišel bom na krov kot gost. Med počitkom so dovoljeni obiski. Ko bo ladja odplula, bom ostal na krovu. Ob sedmih bo ladja že daleč na Atlantiku. Potniki bodo v kabinah urejevali prtljago in se pripravljali za večerjo. Krov bo prazen.« Frankov glas je bil hripav. »Nato boš prišla z Arturjem na krov, da bi zadnjič pogledala luči na obali. Tebi ne bo odrekel tega. Tedaj bom prišel tudi jaz tja, ga od zadaj podrl na tla in vrgel v morje. Zunaj na morju že ne bodo našli njegovega trupla. Vrnila se bova v kabino kot gospod in gospa Harper in se pripravila za večerjo. Vse je tako preprosto.«

»Kaj pa tvoja prtljaga, Frank?«

»Oblekel bom Arturjevo obleko, enako velika sva. Uži-

vala bova na potovanju in ko se bova čez en teden vrnila, bova šla kot gospod in gospa domov. Šla bova v moje stanovanje, kjer bova za sosede živela kot gospod in gospa Preston. Artur ni imel ne družine ne prijateljev, kdo bi ga pogrešil.«

* * *

Vse se je zgodilo po načrtu. Droben dež je padal, ko je ladja odpula iz newyorškega pristanišča. Krov je bil prazen tudi takrat, ko sta se na njem pojavila po sedmi uri Velma in Artie. Bili so že daleč na Atlantiku.

Artie je imel popolnoma nov dežni plašč. Ko ga je Frank udaril in pritisnil ob ograjo, mu je slekel plašč in vzel denarnico. Kot vreča je padel Artur čez ograjo krova in izginil v morju.

Frank je slekel svoj plašč, ga vrgel za Arturjem in oblekel njegovega. Velmo je stisnil k sebi, da ne bi zavpila od strahu. Zašepetal ji je: »Končano je, Velma.«

Pokimala je. Njen obraz pa je bil smrtno bleđ. Nato sta odšla v Harperjevo kabino. Frank je odprl Arturjev kovček in hladnokrvno obešal njegove obleke v omaro. V žepu suknjica je našel skrbno povezan zavojček. Vrgel ga je Velmi.

»To je Arturjevo darilo. Mislim, da je parfum. Obljubil mi ga je,« je rekla Velma, ne da bi odprla zavojček.

Ko sta potem v torek zjutraj zapuščala ladjo, je rekel strežnik: »Res škoda, da nas že zapuščate.«

Frank ni takoj odgovoril, ker so njegovi možgani mrzlično razmišljali. Strežnik je previdno pristavil: »Go-

spod Harper, gotovo se spominjate, da ste rezervirali vožnjo samo za potovanje do Nassaua. Rekli ste, da se boste peljali samo do tja, vrnili pa se boste z letalom.«

»Ah, seveda,« je hitro odgovoril Frank. »Mislim sem, da vam je moja tajnica sporočila, da sva se premislila. Preneumno. Ali bi lahko še sedaj rezervirala?«

»Seveda, veseli nas, če bo ste ostali.«

Ko se je Frank vrnil v kabino, je komaj zadrževal jezo. »Velma, zakaj za vraga, mi nisi povedala, da se bova tu izkrčala.«

Pred prihodom v New York je Frank izpolnil carinske formularje. Ničesar nista imela za carino, vendar je bila Velma zelo nervozna.

»Ljubica, jutri nama ni treba drugega, kot da zapustiva krov. Pri kontroli potnih listov naju bodo vprašali, če sva ameriška državljana, to je vse. Če bo potrebno, jim bom pokazal Arturjev potni list.«

»Ljubček, kaj pa parfum, ki ga je kupil Artur? Ga moram prijaviti? Zavojčka še nisem odprla.«

»Ne. Takih malenkosti ne carinijo. Razen tega je bil kupljen v New Yorku.«

Sobotno jutro je bilo lepo in toplo. Po zajtrku sta opazovala, kako se ladja bliža newyorškemu zalivu. Velma je bila zaskrbljena, vendar pri kontroli nista imela nobenih težav. Žigosali so jima potne liste in šla sta po mostičku navzdol. Frank je nesel Velmin mali kozmetični kovček. Zašepetala mu je: »Ali naju bodo cariniki pregledali?«

»Ne bodi neumna, Velma. Pokaži jima nekaj daril, ki sva jih kupila. Morebiti bodo samo pogledali v kovčke.«

Velma je dala Franku zavojček z Arturjevim darilom. »Ljubček, kaj pa naj naredim s tem?«

»Ne imej strahu, reci, da si dobila darilo pred odhodom.«

»Frank, saj to sploh ni parfum.«

»Hudiča, pazi na ime!« ji je zašepetal Frank. »Kaj pa je v paketu, Velma?«

Frank je potehtal zavojček v roki. Ni bil težak.

»Poprej sem malo raztrgala papir na strani, ker sem hotela vedeti, kakšen parfum mi je dal. In pogled, ljubček. « je rekla obupana.

Frank je odprl že natrgani papir in obstal na mostičku. Ostrmel je od strahu. Sami zeleni bankovci po sto dolarjev.

Ljudje so ju porivali naprej in se jezili. Frank je hitro vtaknil zavojček v žep in prijel Velmo pod roko: »Od kod pa je to?«

»Ne vem. Samo papir sem raztrgala in... kaj pa naj narediva sedaj?«

Frank je nepremično gledal v Velmo, ona pa je stala na mestu kot neboljen otrok. Zašepetala je: »Prisežem ti, da nisem imela pojma, da ima toliko denarja. Kaj pa sedaj?«

Frank se je hotel nasmejati »Bodi mirna in ne kaži razburjena. Zavojček bom pustil v žepu, pred kontrolo pa bom porazdelil denar po drugih žepih. To ni problem. Cariniki ne gledajo v žep.«

Prišla sta na konec mostička. Naenkrat so jima velike postave zastavile pot. V trenutku se je Frank ovedel. Prepozno!

Policist ga je vprašal: »Vaše papirje, prosim. Ste vi Artur Harper?«

»Da. Kaj želite od mene?« je vprašal Frank z ostrim glasom.

»Zares ste bedasti! Ukrade te svojemu šefu petdeset tisoč dolarjev in si upate vrniti v New York!«

Velmine otroške oči so začudeno gledale policista in Franka.

Frank ni odgovoril. Kaj pa naj bi rekel? Da ni Artur Harper, temveč Frank Preston, ker Arturja Harperja ni več...

Artur je bil torej samo go-ljuč, Frank pa že morilec. Za koga naj se odloči?

Frank se je odločil, da bo te stvari temeljito premislil na poti na policijo.

Prevedla:
Ferdinanda Pleško

NOVO

DOMAČA JUHA

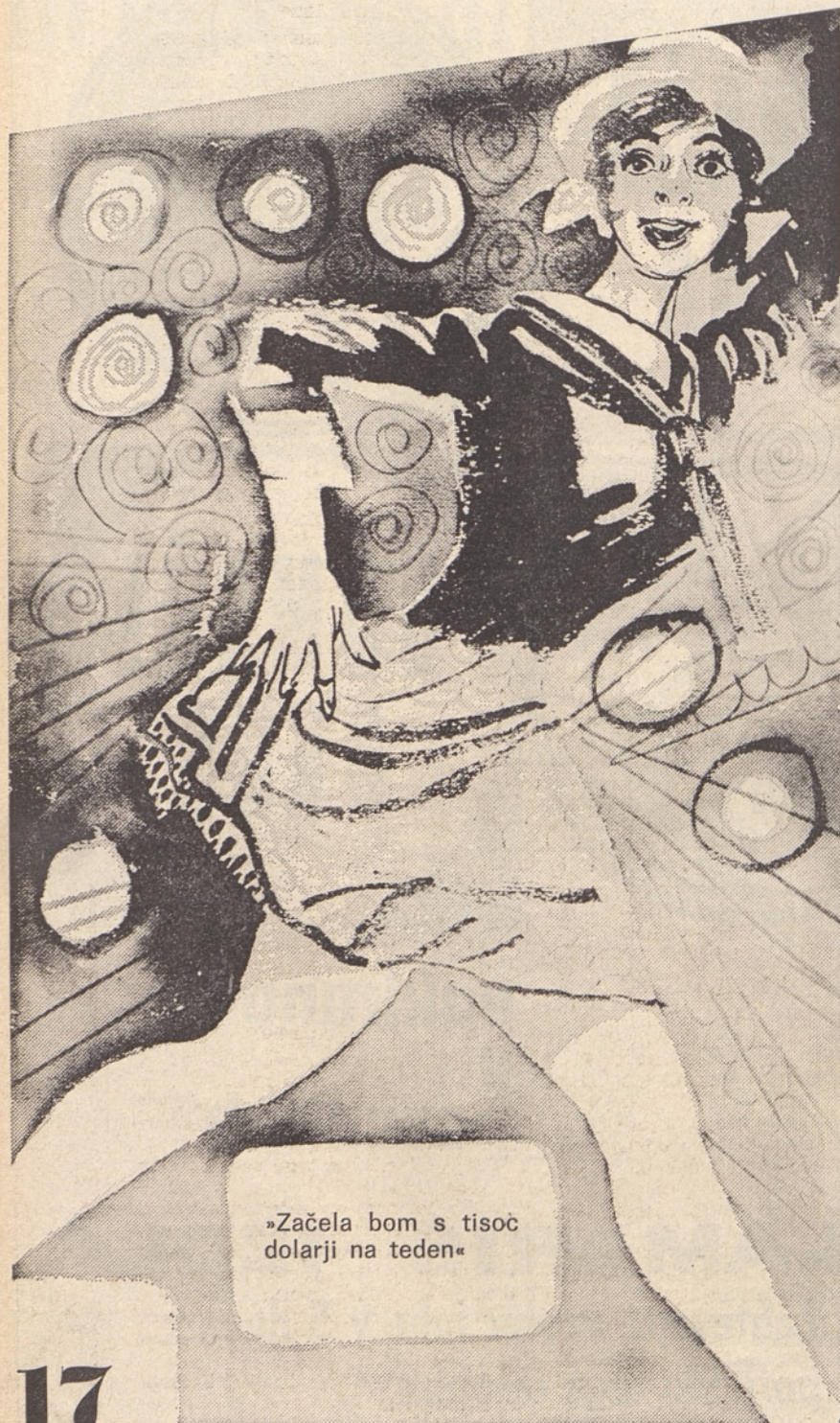
DOMAČI OKUS

**pakirano
v
posodica**

DELAMARIS IZOLA

**Zahtevajte vzorec juhe v 5 dneh
po izidu tega časopisa**

JACQUELINE SUSANN: DOLINA LUTK

»Začela bom s tisoč dolarji na teden«

Ko je padla atomska bomba, so v Madridu ljudje mrzlično pričakovali novic. Celo Maria je večino časa presedela ob radijskem sprejemniku in željno poslušala poročila. Jennifer je izrabila to priložnost, da je skrivaj poslala materi pismo, v katerem ji je naročila, naj ji takoj odpiše in naj jo v pismu prosi, če bi zaradi bolezni v družini lahko prišla domov.

Mati jo je ubogala in Maria ni imela izbire. Ločili sta se z obljubami nesmrtnosti in Jennifer ji je prisegala, da se bo vrnila takoj, ko bo mati ozdravela. Občutek krivde jo je prevzel šele tedaj, ko ji je Maria stisnila v roko zvežič potovalnih čekov. »Vse skupaj zneso tri tisoč dolarjev. Poskusi kaj prihraniti za povratek nazaj sem, toda če boš potrebovala še več, mi samo pošlji brzojavko. Živela bom samo za tisti dan, ko se boš ti vrnila.« Da bi zbrisala vsak sum, je Jennifer pustila večino svojih oblek v Španiji, da bi to še bolj zagotavljalo njen povratek. Odpotovala je naravnost v New York in se nastanila v nekem trgovskem hotelu. Materi je poslala petsto dolarjev in ji naročila, kam naj ji pošlje pošto, ki bo prišla iz Španije, toda pod nobenim pogojem ne sme izdati njenega sedanjega bivališča ali novega imena.

Sprva je Maria pisala vsak dan. Jennifer ji ni nikoli odgovorila. Po čudnem, srečnem naključju je že takoj prvi dan svojega bivanja v New Yorku našla na panamskega študenta medicine. Ta se je na srečo spomnil samo tega, da sta se že nekoč srečala in da si je je želel. Njen novi priimek je sprejel brez vprašanj. Tri tedne je vsako noč hodila z njim spat, potem pa jo je predstavil princu Mirallu...

Ura je bila sedem — zmečkala je zadnjo cigareto. *Morala* je spati. Z Robbyjem je hotela biti zares dobra. Potem bo mogoče lahko dobila tisto obleko in denar za mater.

Neely

... Januar 1946

Newyorški kritiki so enodušno ocenili *Doseči nebo* kot velik uspeh. Mnogično oboževanje Helen Lawson je doseglo nove višine in tudi Neely je dobila več odličnih ocen — od katerih ni bila nobena dovolj močna, da bi se zaradi nje nakopala Helenino sovražstvo, bile pa so dovolj, da so presegle Neelyna najdrznejša pričakovanja.

Od vseh je bila najbolj presenečena Neely sama. Eden od kritikov je celo zapisal, da je ona najbolj svež, nov talent, ki se bo pojavljal na odru še marsikatero sezono. Ta počastitev jo je hkrati z novim stanovanjem skoraj prepričala, da je postala zares nekdo.

Razkošju novega stanovanja se kar ni mogla načuditi. Anne je bila naravnost neverjetna! Spremljala jo je sreča, to punco. In vedno je bilo v nekakšni zvezi z Allenom. Le da je imel to pot svoje prste vmes njegov oče. Gino je bil zapustil svojo prijateljico Adele, ki jo je to tako razbesnilo, da si

je kot revijska plesalka rezervirala sobo v hotelu Dorchester v Londonu. Tik preden je odpotovala, je nanjo naletela Anne in prevzela njeno odlično stanovanje. Neely je zdaj hodila naokrog in se dotikala stvari v njem — posteljnih pregrinjaj, svetilk ... Nikoli ni niti sanjala, da bo živela v dnevni sobi, v kateri bo na tleh bela preproga.

Sveveda so sklenili samo podnajemniško pogodbo. Adele se je prvega junija nameravala vrniti in vzeti stanovanje spet nazaj, toda do takrat se bo Jennifer najbrž že omožila s Tonyjem, Anne bo morda vzela Lyona, ona sama pa Mela. Posebno če se bo z Melovo novo službo dobro izteklo. Kako nepričakovano božično darilo je bilo tisto! Johnny Mallon ga je dal na dvotedensko preizkušnjo kot pisca za neki radijski show. Če bi se dobro obnesel, bi lahko obogatela. Mel je dejal, da radijski pisca zaslužijo na teden celih petsto dolarjev ali pa še več. Za začetek je zdaj dobival dvesto in ona je dobivala dvesto — in revija je prišla v New York tri tedne pred začrtanim rokom, ker jim ni bilo treba v Boston. Sss stvari so se odlično razpletale!

No, kupila si bo tudi nekaj čednih oblek. Končno so jo do zdaj v njeni škrlatni iz tafta videli že najmanj sto-krat. Sssss, kako se je Jennifer vrnila iz Philadelphije s celo omaro oblek! Ni čudno, da je bila zmeraj suha. Pravila jim je, da je Tony Polar stiskaški, toda kako le je mogla reči kaj takega ob tistem krasnem velikem modrem pristanu, ki ji ga je dal za božič? Jennifer je rekla, da je samo akvamarin. Sssss, kako bi bila srečna, če bi njej kdo poklonil akvamarin! No, za začetek si bo kupila nov zimski plašč. Šla bo k Ohrbachu, tam je velika razprodaja.

Z Melom sta bila povabljeni na silvestrovanje k Johnnyju Mallonu, vendar sta bila dočakala konec starega leta v Helenini garderobi. »Pred polnočjo vama ne bo uspelo priti iz gledališča na tisto zabavo, zato je bolje, če do tedaj počakata kar tukaj,« jima je zatrjevala Helen in natakala šampanjec.

Proslavljanje pri Johnnyju je bilo strašno. Neely še nikoli ni bila na taki zabavi, kjer je kar mrgolelo pomembnih ljudi. In videti je bilo, da so jo vsi poznali! To je bilo res veliko presenečenje — vsi so vedeli, kdo je! Komaj ji je šlo v glavo. In potem je Johnny Mallon rekel Melu, »da se ima lahko za stalnega člana te družbe«. Sssss, to ti je bilo nekaj! In med zabavo je morala nehati s tem svojim »sssss«, saj so se ji nekateri prav smejali na ta račun. Oh, saj ne, da bi se ji smejali porogljivo ... ne, mislili so, da se šali. Vendar, če bi se pomešala med te izbrane Melove prijatelje, bi se mogoče lahko naučila kakšnih dobrih izrazov. Za odrom ni nikoli slišala drugega kot samo besede, katere jo je bilo sram izgovoriti. Mel pa je imel tako lep besedni zaklad ... hodil je v kolegij. Sssss, izobraženec kot Mel — pa za ljubljen vanjo!

Nikdar ne bo pozabila tega silvestrovanja. Mel je dejal, da ga tudi on ne

bo. Ko sta se tiste noči vrnila v svoj hotel, ga je divje objela. »Tako sem srečna, Mel — da me je kar strah.«

»Leto šestinštirideset se je zares začelo z zvonovi,« je rekel Mel, ko sta se odpravljala v posteljo. »Ampak veš, Helen Lawson se mi je pa nocoj kar malo zasmilila. Ko sva jo zapuščala, je bila videti tako osamljena.«

Neely je zavihala nos. »Poslušaj, Helen je zmeraj brez fanta, nocoj pa je imela dovolj sreče, da jo je vzel s sabo na zabavo tisti njen pedrovski risar. Sss, Mel, ta tvoj hotel pa res ni prida — jutro je že, pa še nič ne kurijo. Me imamo kurjavo skoraj vso noč.« Zlezla je v posteljo in se mu vsa drgetajoča zvila v objem.

»Prav — povej dan, pa se bom preselil. Poročiva se lahko, kadarkoli želiš. Poiskal bom kako prijetno stanovanje.«

Neely se je stisnila k njemu in ovila svoje mrzle noge ob njegove, da bi se ogrela.

»Kaj torej misliš, Neely? Slišala si, kaj je nocoj rekel Johnny. Preskrbljen sem — dvesto jih dobim na teden.«

»In jaz prav tako.«

»Potem pa se poročiva.«

»V redu, prvega junija.«

»Zakaj pa naj bi čakala do takrat?«

»Zato, ker imam do takrat stanovanje pri puncar. Tudi če grem prej proč, bom morala še naprej plačevati svojo tretjino stanarine. Vse smo bile za to, ker smo pač vse na tem, da se v najbližji prihodnosti omožimo.«

»Bova že prestala. Plačevala jim bo va.«

»Se šališ? Da bi plačevala dve najemnini?«

»Ampak Neely, hočem te.«

Zahihitala se je. »Dobil si me. Daj, vzemi me ... zdaj ...«

»Toda Neely —«

»Poročila se bova prvega junija. Daj, Mel, ljubi me. Ne, ne tako — nocoj nimam diafragme. Daj na drugi način ... prosim. Prosim, Mel ...«

...Februar 1946

Anne in Jennifer sta nejeverno strmeli, ko so selci prinesli v stanovanje velikanski klavir in jim je Neely s čisto običajnim glasom začela dajati navodila, kam naj ga postavijo.

»Pravkar sem podpisala s pisarno Johnsona Harrisa,« jima je oznanila.

»Kaj pa se je zgodilo s Henryjem?« je vprašala Anne.

»No, včeraj sva se dokončno pogovorila. Poveda sem mu, da so prišli k meni iz urada Johnsona Harrisa in mi je takoj dal razrešitev. Saj nisem dovolj velika, da bi imela menažerjo, za sabo potrebujem samo kakšno veliko agencijo. Henry se je strinjal. In glej, kaj se je zgodilo ...«

»Dali so ti klavir?« je vprašala Jennifer.

»Ne, toda plačujejo najemnino zanj. In poleg tega so me spravili v LaRouge — čez tri tedne začnem.«

»Ampak saj si v reviji *Doseči nebo*,« je rekla Anne.

»Bom pa delala na dveh koncih. V LaRouge bom imela samo polnočno predstavo in to bom dobila celih tristo do-

larjev na teden! Kaj ni čudovito? In uganeta kaj še? Na svoj račun so zame najeli Zekeja Whyta, ki mi bo pripravljaj aranžmaje in mi iskal vloge. Zeke dela samo z velikimi zvezdami. Ko je slišal moje petje, je dejal, da bi mi bilo treba le še malo delati, pa bi bila lahko velika. Rekel je, da sem nekakšen križanec med Judy Garland in Mary Martin.«

»No, samo ne pusti, da bi se sem priplazila še Helen Lawson, če ne vas bova vse tri vrgli ven,« je rekla Jennifer in pomežiknila Anne.

»Kaj ni klavir krasen?« je vprašala Neely in ljubeče pogladila opraskano glasbilo. »Zeke je vztrajal, da vzamem tega. Kar čedno prispeva k videzu sobe, mar ne?«

Jennifer je prikimala. »Prav gotovo. Daje ji pravo ozračje — kot sobi za vaje.«

Neelyn otroški obraz je bil videti užaljen. »Sssss — te moti, če je tukaj?«

Jennifer se je nasmehnila. »Ne. Samo zanima me, kje si misliš urediti še baletni kotic. Saj bo ta naslednji, kajne?«

Anne se je zasmejala. »Pusti jo, naj si prizadeva, Jen. Lepo bo, če bo v družini zvezda.«

Neely se je spačila. »To delam samo zavoljo denarja. Junija, ko se bova z Melom vzela, hočem imeti dovolj prihrankov, da si bova lahko opremila stanovanje takole lepo, kot je tole.«

»Kdaj pa Mel sploh lahko piše za Johnnyja Mallona?« je vprašala Jennifer. »Zdi se, ko da ves čas dela samo kot tvoj tiskovni agent. Še nikoli nisem videla človeka, ki bi imel toliko reklame kot ti.«

»Zakaj pa mi je ne bi delal? Končno je vse, kar zaslužim, za najino skupno prihodnost.«

»Kaj ti res ni do tega, da bi uspela — postala zvezda?« je vprašala Jennifer.

»Le čemu? Da bi bila na stara leta na Silvestrovo osamljena in bi ga praznovala s kakšnim pedrom? Oh, saj bom po poroki še delala, vendar bo zakon zame vedno prvi. In prav ti mi rečeš kaj takega — mar nisi ravno te dni zaradi Tonyja odklonila ponudbo od Twentieth?«

Jennifer je skomizgnila z rameni. »Ni bila prida, samo stopetdeset na teden.«

Toda Henry je pričakoval, da jo boš sprejela,« je vztrajala Neely. »Če bi bila boljša, bi potem podpisala?«

»Mogoče ... najbrž. Ampak za nič nisem nadarjena, Neely, ti pa si!«

»Ja, čeprav je potrebno še več kot samo talent. Hajd, malo pospravimo, Zeke bo vsak čas tu.«

»Saj je snežno kot ne vem kaj,« se je uprla Anne.

Neely je mrzlično začela prazniti in čistiti pepelnike. »Jen, prav vse pepelnike posvinjaš. Zeke pravi, da je vesel, ker ne kadim, zakaj celo dim v sobi škoduje pevčevemu glasu.«

Jennifer je dvignila obrvi. »Bo potem na tvojih klubskih premieri prepovedano kaditi?«

»To ne, toda čemu naj bi bil zasvinjan moj dom?«

DOLINA LUTK

Za naslednje tri tedne je njihovo stanovanje zasedel Zeke Whyte in nepopustljivo vadi Neely Anne in Jennifer nista nikoli prišli domov, ne da bi bil v apartmaju tudi on. Bil je prav po žensko privlačen, zavedajoč se svoje pomembnosti, strog učitelj in odlični glasbenik. Neely je vodil neusmiljeno.

»Le kaj hoče od mene?« je navadno vprašala, kadar je vsa v solzah planila v spalnico. »Nikdar v življenju nisem hodila na pevske vaje, a mi gre kljub temu kar dobro. Čisto iznenada pa poskuša iz mene narediti kar nekakšno Lily Pons — v kratkih treh tednih. Anne, pojdi tja in mu reci, naj se mi spravi z vratu!«

Po takih izbruhih se je potem pojavil med vrati Zeke. »Dobro, Neely... konec histerije. Pojdi nazaj na delo.« »Ne morem,« je običajno zaihtela. »Preveč pričakujete od mene.«

»Seveda pričakujem. Zakaj naj bi bila samo dobra, če si lahko velika?«

Neely je navadno vedno šla nazaj... glasovne lestvice so se nadaljevale... bilo je še histerije... še več skal... zdelo se je neskončno. Toda do najhujše pritožbe je prišlo ob koncu drugega tedna. Neely je privihrala v urad Bellamyja in Bellowsa. »Kje je?« je z zahtevnim glasom zaklicala proti Anne.

»Kdo pa?«

»Henry! Hočem, da bo spet on moj manager. Potrebujem ga. Mora mi spraviti Zekeja z vratu.«

»Henry je na N. B. C. Kaj pa ti je Zeke spet storil?«

»Zahteva, da požgem vse svoje obleke!«

»Kaj?«

»Slišala si me. Požgem naj jih! Pravi, da mi ne bo dovolil niti tega, da bi jih komu poklonila, tako so grozne. Vključno tale moj novi plašč.« Ljubeče je požejala ovratnik iz rdeče lisice. »Pri Ohrbachu sem zanj plačala sedemdeset dolarjev.«

Anne je s težavo skrila nasmeh. »No, ta plašč je zate res malo preveč izumetničen.«

»Glej, vse življenje sem nosila ponosne sestrine stvari, zato imam zdaj pravico, da si obleke sama izbiram.«

»Kaj pa Zeke hoče, da nosiš?«

»Kdo pa ve? Pozneje bi se morala dobiti z njim v ateljeju nekega modnega risarja. Prav zato potrebujem Henryja — da mu pove, da imam tudi jaz nekaj pravic.«

»Ampak, Neely, za to ne potrebuješ Henryja. Lahko mu poveš sama.«

»Ne, nočem se bosti z njim. Lahko bi odšel in me zapustil. Anne, kaj vse je že storil z mojim glasom! Včasih sploh ne verjamem, da sem to še jaz. In to samo v dveh tednih. Veš, zdaj prvič čutim, da bi bila res lahko velika. Zapijem lahko tako visoke note, za katere nikoli še vedela nisem, da sploh obstajajo, in lahko jih krepko držim. Genij je.«

»Potem ima morda tudi glede oblek prav.«

Neely je zazehala. »No, pustila mu bom, naj mi izbere obleko za nastope v istem klubu. Imela bom poseben kroj, ker bom med nekaterimi točkami morala tudi plesati in se gibati sem in tja. Toda nikoli ne bom pustila tega plašča...«

Naslednji teden je poslala plašč sestri, povrh pa še obleko iz škrlatnega tafta in šest novih oblek, ki si jih je nakupila, odkar je začela nastopati v reviji. Zeke jo je prepričal, da si je kupila večerno obleko za svoj prvi nastop v La Rouge, dve volneni obleki za vsak dan in po meri krojen mornarsko moder plašč. Potem je začela gledati na svojo razmetano omaro s pravim gnusom. Izmenoma je nosila samo še novi volneni obleki in se tresla, da ju pri jedi ne bi popacala — en sam madež in pol njene garderobe bi bilo izločene iz uporabe.

»Samo pomisli, sto petindvajset dolarjev je stala tale,« je rekla Melu, ko si je čez modro volno pazljivo razgrnila prtiček. Sedela sta v Sardijski restavraciji, kjer si je Neely najela stalno mizo — kar je bilo dejstvo, ki jo je znova in znova razburjalo.

»Čedna je,« je odvrnil Mel, »vendar kljub temu ni videti vredna tega denarja.«

»Zeke pravi, da si moram ustvariti svojo lastno podobo in se vedno takole oblačiti.«

»Kakšno podobo pa naj bi ti ustvarila tale obleka?«

Zmignila je z rameni. »Nimam pojma. Kakšna pa se tebi zdim? Hodil si v kolegij.«

Mel je ugriznil v sendvič in se zamišljeno zagledal v obleko. »No, nisi videti kot vzhajajoča broadwayska zvezda, to je že gotovo.« Pazljivo jo je

preučeval. »Bolj kot šolarka. Da, to bo — prav kot da si pravkar prišla iz kakšnega prismojenega dekleškega kolegija.«

»Pa je to dobro?«

»Ne vem, srček. Ljubim te, pa bodi v čemerkoli — celo v tistem groznem škrlatu.«

»Mel! Nikoli mi nisi povedal, da ti obleka iz tafta ni ugajala.«

»Nosila si jo, ko sva se spoznala, pa nisem hotel prizadeti tvojih čustev.«

»Kaj pa moj črni plašč z ovratnikom iz rdeče lisice?«

»No, tisti je bil še kar običajen... in kot na neki način ustvarjen zate.«

»Ta gladek mornarski plašč pa je neobičajen?«

»Ne vem, srček, vendar mislim, da ti kar pristoi. Pedri imajo še precej dober okus.«

»No, potem je pa v redu.« Zazdehala je in pazljivo ugriznila v svoj sendvič.

...Marec 1946

Nihče ni pričakoval, da bo Neelyn prvi samostojni nastop tako vplival na njeno kariero. V La Rouge so bili vsi — Anne z Lyonom in Henryjem, na nasprotni strani sobe pa je za veliko mizo sedela Jennifer s Tonyjem Polarom, njegovo sestro, njegovimi pisci in nekaterimi pevskega ocenjevalci. Helen Lawson je prišla z nekim pomočnikom režije, pomahala je Henryju in namerno prezrla Anne.

Začelo se je kot vsaka druga klubska premiera. Časnikarji so prišli zaradi službe, pomembnejši gostje pa zaradi časnikarjev. Nihče ni pričakoval kaj posebnega. To se je že zgodilo — nova mala punčka je pač izrabila uspelo revijo, v kateri je nastopala, da bi si malo povečala svoj skromni zaslužek. Prišli so iz spoštovanja do njene energije in prizadevnosti; odšli so do skrajnosti navdušeni in očarani.

Anne ni mogla verjeti. Med predstavo je ujela Jenniferin pogled in spogledali sta se polni veselega začudenja. Henry Bellamy je sedel na robu stola.

Neely je bila fantastična. Osvetlitev je naredila njen otroški obraz skoraj lep in obleka — gladka bela satenasta bluza in kratko modro satenasto krilo — je razkrivala njene neverjetno lepe noge. Anne je bila presenečena, da jih ni še nikoli prej opazila in tudi ne njene popolne male postave z ozkim pasom in otroškimi prsmi.

»Zvezda, ki nam je ušla,« je zašepetal Henry. »Jezus, Lyon — kako smo sploh mogli dopustiti, da se nam je izmuznila iz rok?«

Lyon je zmajal z glavo. »Kadar naredimo napako, je velika!«

»Neely je zares veličastna, mar ne?« je zašepetala Anne.

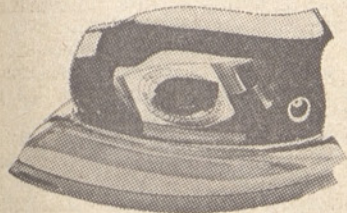
»Veličastna ni prava beseda zanjo,« je odvrnil Lyon. »Neverjetna je. Sploh ne poznam nobene boljše.«

Po tistem je razburjenje okrog Neely vedno bolj raslo in življenje v njihovem stanovanju je postalo čisto zmešano. Telefon je neprestano zvonil in dnevna soba je bila zmeraj zasedena, ker je v njej Neely imela intervjuje, pozirala fotoreporterjem vadila. Kot gost je morala nastopiti v skoraj vseh radijskih showih, podpisala je pogodbo z vodilno tovarno gramofonskih plošč. Metro jo

201

tovarna
elma elektromateriala
ljubljana črnuče

Likalnik
ROWENTA
pojem kvalitete

je želel, Twentieth jo je želel. In Helen Lawson je nehala govoriti z njo.

Neely je bila zaradi tega čisto obupana. »Samo pomislita, še odzdravi mi ne,« jima je rekla.

Jennifer se je zarežala. »Kar pomeni, da si postala zvezda. Do mene je še vedno zelo prijazna.«

»Pri reviji sem mislila ostati do prihodnje sezone,« jima je rekla Neely, »a zdaj ne bom. Bil Case mi je s prvim junijem dalje celo že ponudil novo pogodbo, za večjo vlogo in s sto dolarji poviška, vendar ne morem delati, če Helen takole počenja z mano.«

Anne se je zasmejala. »Daj no, Neely — v nobenem prizoru ne nastopata skupaj. Le svojo vest tolažiš, ker misliš prvega junija vse skupaj pusti in se poročiti.«

»Zakaj pa naj bi čutila, da Gilu kaj dolgujem? Nikoli ne bi dobila te zaposlitve, če ne bi bilo tebe, Anne — in če se Helen ne bi bala Terry Kingove.«

Končno je podpisala s Century Productions. »To je manjši studio kot drugi,« je razložila, »toda pisarna Johna Harrisa meni, da je zame boljše tako. Lani sta bila dva njihova filma na seznamu za Academy Award. Najamejo vse nove talente in me bodo povzdignili v resnično zvezdo.«

Mel ni bil vesel njene filmske pogodbe. »Ampak to je ja čudovito,« mu je zatrjevala. »Pri reviji ostanem do zadnjega dneva v maju, Adele pa je pisala, da se vrne sredi junija in da hoče svoj apartma nazaj, torej —«

»Kaj pa bo z Jennifer in Anne?« je vprašal Mel.

»No, Doseči nebo bo na sporedu še celo leto. Jennifer bo ostala v reviji, dokler se s Tonyjem ne bosta vzela, čeprav se glede tega stvari niso še prav nič premaknile. Samo sestajata se — nobenih pogovorov o poroki ni.«

»Kje pa bosta potem stanovali?«

»Oh, s tem je zdaj že lažje. Lahko bi se začasno preselili v hotel Orwin,

tam bi skoraj gotovo dobili apartma.«

»In kaj bova midva?«

»Poročila se bova — prvega junija, tako kot sva imela v načrtu.«

Mel se je nasmehnil. »Huj, mislil sm, da tega sploh ne boš več omenila.« Neely mu je stisnila roko. »Zatem bova šla naravnost v Kalifornijo na najin medeni mesec. Glavni mi je tam priskrbel hišo.«

»Glavni?«

»Oh, o njem sem ti pozabila povedati,« je čebljala Neely. »Prejšnji teden je bil v mestu in se piše Cyril H. Bean — vendar ga nihče ne kliče Cyril ali gospod Bean, pravijo mu kar Glavni. To ti je sladek majhen dedek okrog petdesetih, zagorel od sonca in s čednimi belimi lasmi. Tako je prijazen — in kot pravi oče. Najel je zame veliko hišo v Hollywoodu — zanjo plačuje tristo na mesec vključno s plavalnim bazenom, samo rekel mi je, naj si ne drznem iti na sonce, ker imam že tako dovolj peg. Potem je dejal, da bom v primeru, če bodo stvari dobro uspele in bom vlogam kos, dobila hišo na Beverly Hills.«

»V čem pa je razlika od prve?«

»Kdo ve? Morda ta ni na pravi strani ceste. Na neki način se je skoraj opravičeval, ker je ta hiša v Hollywoodu. Toda zamisli si, Mel — hiša s plavalnim bazenom!«

»Neely,« Mel jo je prijel za roko. »Veš, da te ljubim —«

»In Mel, začela bom s tisoč dolarji na teden! Samo pomisli na ves denar, ki ga bova imela.«

»Neely... show Johnnyja Mallona odajajo v New Yorku.«

»Pusti ga.«

»Kar takole?«

»Mel, si nor? Samo dvesto na teden jih zaslužiš.«

»Prihodnje leto jih bom začel dobivati tristo.«

»A jaz jih bom služila tisoč! In tu še ni niti všteti denar od mojih plošč. V uradu Johnsona Harrisa so mi rekli, da bom drugo leto zaslužila samo s ploščami petindvajset tisoč dolarjev. Zamisli si!«

»In kaj naj počnem jaz? Naj sedim v plavalnem bazenu?«

»Mel, k meni spadaš. Družbica sva in potrebujem te. Potrebujem toliko reklame, kot je le morem dobiti — več, kot sem je kadar koli do zdaj.«

»Ti bo že studio koga določil.«

»Seveda mi ga bo, toda to ne bo tako, kot bi to storil ti. Njihov tiskovni agent bo skrbel zame in še za vse druge zvezde, jaz pa bi rada, da bi to ti delal samo zame. In poleg tega boš moral upravljati z denarjem, Mel. V vsem svojem življenju še nisem podpisala čeka. Celotno stanovanje s puncama mi onidve povesta, kolikšen je moj del, in jima plačam v gotovini. Se niti tega ne bi vedela, kaj je treba reči služkinji ali kuharici, kaj šele, da bi ju sama najela. Še nikoli nisem imela svoje hiše. Ti boš vse to urejal. Mel, moraš z menoj. Brez tebe bi bila tam nihče.«

»Ne, Neely, to ne bi šlo.«

»Zakaj ne? Končno si za vse to ti odgovoren. Kako bi sicer prišla v La Ruogo?«

»Tja te je spravil urad Johnsona Harrisa.«

»Seveda, toda urad Johnsona Harrisa se je začel zanimati zame šele zaradi vse reklame, ki si mi jo ti naredil. Saj menda niso pritekli in podpisali z mano še takoj po mojem prvem nastopu v Doseči nebo. Morda res še nisem bila taka pevka, kot sem danes — to je Zekejeva zasluga, toda ti si pisal o meni.«

Prijel jo je za roke. »Zeke ti ni dal tvojega glasu, pa tudi povzdignil te nisem jaz. To je bilo tu že ves čas. Midva sva samo pomagala pritegniti nate pozornost.«

»Potem pa mi še naprej pomagaj, Mel. Potrebujem te... Ljubim te.«

»Ampak, Neely — ne vem, če bi to lahko šlo. V Hollywoodu sicer še nisem bil nikoli, vem pa, kako je tam s temi rečmi. Bil bi gospod Neely O'Hara. Nihče me ne bi spoštoval.«

»Saj menda ne misliš, da bom hodila na tiste izbrane hollywoodske zabave in se pomešala med tamkajšnje ljudi, kaj? Enako bo. kot je tu. Ves čas dobivam telegramska vabila, naj pridem na kakšno premiero — in včasih greva. Pa te nihče ne kliče gospod O'Hara.«

»Tukaj je vse drugače, Neely.«

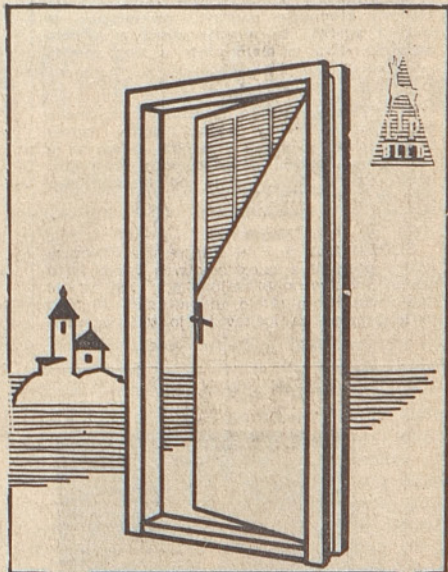
»Toda midva sva ista! Glej, Mel — trdo mislim delati, služiti denar in potem morda čez pet let vse to pustiti. Vsi bodo vedeli, da si ti odgovoren zame. Prosim, Mel. Ne bom šla, če ne boš šel z mano.«

»Ampak, Neely —«

»Mel... prosim...«

Sklonil se je k njej in ji stisnil roko. »Naj bo. Saj sem zmeraj sanjal, da bi legel pod hollywoodsko sonce. Fant, to bodo v Brooklynu presenečeni...«

(Nadaljevanje prihodnjic)

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE BLED

vam nudi najsolidnejša in že zelo renomirana vrata vseh vrst, tako vhodna, sobna, balkonska in garažna

SVET V MOZAIKU

PSSST

EUGENE PAUL GETTY, drugi sin naftnega milijarderja Jeana Paula Gettyja, je dal nekaterim svojim otrokom iz drugega zakona rahlo neobičajna imena: Tara, Gabrijel, Galaksija in Gramofon. Zadnji dve imeni je pojasnila njegova žena Talitha, nekdanja filmska zvezdica: »Galaksija (Rimska cesta) zato, ker oba verujeva v horoskope, Gramofon pa je dobil tako ime, ker je to najljubši instrument mojega moža.«

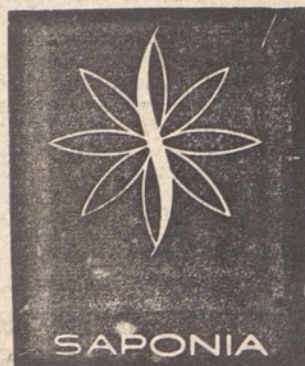
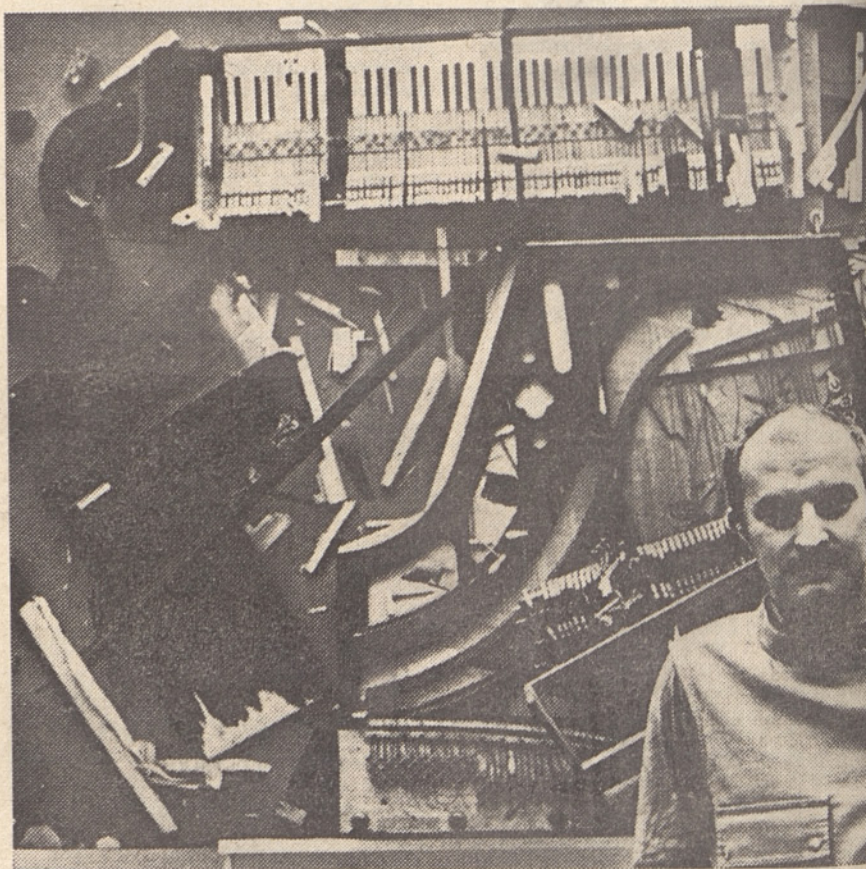
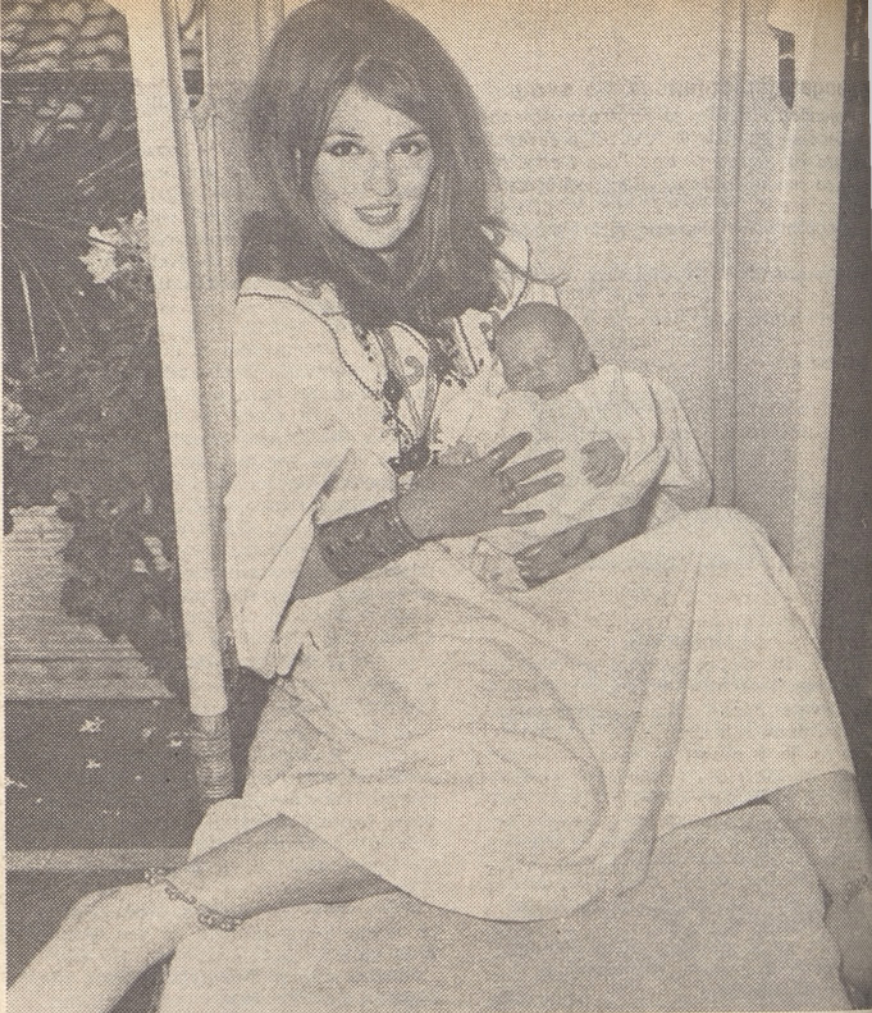
VEC MILIJONOV zakonov v Veliki Britaniji je v nevarnosti, ker eden od partnerjev smrči. S tem podatkom je prestrašil britansko medicinsko društvo otorinolaringolog dr. Ian Rubin. Profesor zatrjuje, da bi se morali taki zakonci zateči h kirurškemu posegu ali pa nositi med spanjem posebno masko, ki poskrbi, da so usta ves čas zaprta in da ne prihajajo iz njih kruleči zvoki.

38-LETNI Kanako Akigo iz Kobeja na Japonskem je avtor nove mode, ki dosega izreden uspeh: dekletom riše na mešice uhlja miniaturne sličice.

V PRISOTNOSTI mnogih gledalcev so v angleškem mestu Skegnessu živo zakopali 43-letno Evo Smith, mater treh otrok. V »grobno« namerava ostati sto dni in s tem potolči svetovni rekord, ki ga je aprila postavil irski natak Mike Meany. V krsto si je dala bodoča podzemeljska rekorderka instalirati klimatske naprave, razsvetljavo in radijski aparat. Se mnenje sosed o njenem podvigu: »Eva je malo nora a vsaj spočila se bo.«

34-LETNA striptizeta iz Honolulua, znana pod imenom Honey Angel (Sladki Angel) se je zapletla v pretep v svojem lokalu in je morala na sodišču povedati svoj pravi priimek. Precej drugačen je od umetniškega. Piše se Devil (Hudič).

SEDEM LET je Paul Burgess iz Phoenixa (ZDA) poslušal z žalostjo v srcu vsako jutro ženino molitev s prošnjo bogu naj pošlje nad moža svojo strelo in ga uniči. Končno je le zaprosil za ločitev in jo tudi dosegel.

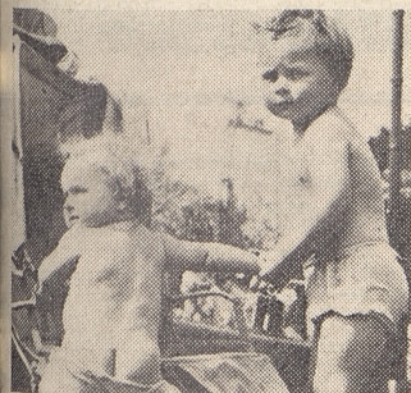
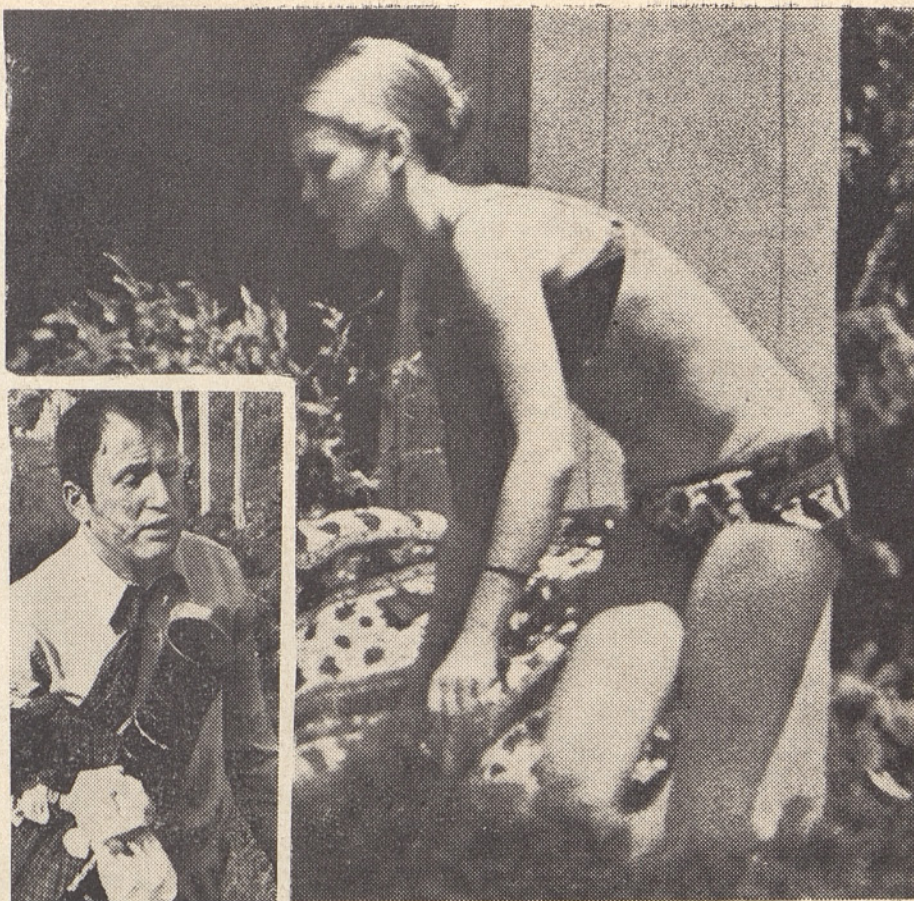

Najbogatejši dojenček na svetu

Dojenček na sliki je najdražji dojenček na svetu že po rojstvu. Težak je sedemsto milijard lir in mu je ime Tara Getty. Njegov ded je Paul Getty, eden najbogatejših mož na svetu, ki zasluži reci in piši šest milijonov na uro; Tarova mati je 28-letna Thalita, ki je pred poroko s Paulom Gettyjem mlajšim nastopala v glasbenih filmih. Starejši Paul ima z mlajšim precej neprijetnosti: ni še tako dolgo, ko sta se tako zelo sprla, da sta morala zadevo priversti vse do sodišča. »Zadeva« je bilo pet milijard, ki jih je mlajši zahteval od »starega«. Pravdo je dobil Paul starejši. Milijarder je svojo denarno kariero začel leta 1957, ko ga je neki časopis, ki objavlja samo številke, proglasil za petrolejskega magnata, ki je morda najbogatejši na svetu.

B. B. je bila huda, Sachs pa še bolj

Brigitte Bardot nenehno nadlegujejo, kar je zares nesramno: saj jim vedno rada napravi nekaj lepih poz, če jo le prosijo za to. In zdaj se je spet zgodilo; B. B. se je s svojo sestro Mijanou sončila na terasi svoje vile v Rimu in naredilo je »skljoc«, dami sta skočili kvišku, Gunther Sachs pa jo je ubral za avtorjem tistega nesrečnega »skljoca« (vidimo ga na manjši sličici), ga strogo prijel za ramo in ga neusmiljeno zdelal. Tako bo hrabri fotoreporter postal slaven po vsem svetu, za Guntherja homo vsi govorili, kakšen gentleman da je, za B. B. pa, da je sirota, ki ne najde niti minutke miru na tem planetu.

Pamela ima svoje modne muhice

»Zdaj pa pletuavas, Pamela,« je rekel mali Daniel Walsh svoji sestrici, ko jo je našel takole na plaži Miami Beacha. Vse, kar je prav, je brundal mali sam pri sebi, saj sem navdušen za topless, naj ga nosi, če hoče, ampak vse drugo je pa le malce prenziko zdrsnilo. Pamela pa si misli svoje: če si lahko velika B. B. privošči krpice poleti, le zakaj potem jaz pretiravam.

Chopinov waterloo

Tak je naslov tihožitja z razdejanim klavirjem, ki ga vidimo na sliki in ki ga lahko na lastne oči vidite tudi na končno le srečno odprtem beneškem bienalu. Umetnija je delo francoskega umetnika Armada, plod razmišljanja in živahnega fizičnega napora; mož se je z golimi rokami lotil starega klavirja in potem njegove dele razložil v tole edinstveno stvaritev.

IZ ANALOV II. SVETOVNE VOJNE

3

feljton

Bitka za Rokavski preliv

zaprepadeni Göring

Obrnil sem se h Kesselringu in naredil gib, ki naj bi ponazoril, da v Göringovi glavi ni vse v redu. K sreči tega ni opazil.

Nekajkrat sem med poleti ujel Dowdingova sporočila. Govoril je svojim lovcem:

»Kar pustite jih, naj priletijo. Odvrgli bodo nekaj bomb, porabili bencin in se potem, če se jim bo to posrečilo — vrnil.«

Iz lastne izkušnje vem: če smo z našimi ME-109 preleteli 300 kilometrov zračne poti, smo dostikrat porabili bencin do poslednje kaplje in smo morali zasilno pristajati. Pri tem so se večkrat vnela letala. Tudi Galland mi je pozneje potrdil Osterkampove besede.

Morali smo opraviti strateško pomembno akcijo, za katero so nam manjkala osnovna sredstva — bombniki.

Ob koncu sestanka je hotel Göring vedeti, s koliko letali razpolaga. Navedli smo mu točne podatke: 117 lovcev, 750 bombnikov, 200 stotoglavcev. Bil je zaprepaden.

»Moj bog!« je vzkliknil. »Mar je to moja Luftwaffe?«

Za začetek napada so določili 10. avgust.

Göring je s svečanim glasom dejal:

»Imenovali ga bomo »Dan orek«. Med napadom bom poveljnikom flot pošiljal ukaze s točno označenimi cilji, ki jih je treba bombardirati.«

Desetega avgusta je spet deževalo, nad Kanalom pa je ležala megla, podobna gosti zavesi. Nad francosko obalo, kjer je bilo razporejeno nemško letalstvo, so bili oblaki tako gosti in težki, da so metali sence. Spet smo morali napad odložiti.

Naslednjega dne je veter ustvaril nekaj vedrih področij. Z ene in druge strani je krenilo nekaj eskadrilj na posebne naloge. Sir Hugh Dowding je poslal svoje ljudi nadzirati sovražnikovo gibanje. Dva najst »spitfirov« je vzletelo pod poveljstvom južnoafriškega pilota Malana, ki je bil zaradi številnih zračnih zmag že takrat priznan letalski as. Vrnilo se jih je samo enajst.

Dve uri pozneje so Nemci napadli Dover ter v glavnem sestreljevali barabže balone.

Na sliki je 20-letna Erika Schinegger iz Klagenfurta. Takšna je bila lani, ko je bila še smučarska prvakinja. Danes je smučarski prvak kajti spremenila je spol in zdaj ji je ime Erik. Erika je prebila v univerzitetni kliniki v Innsbrucku sedem mesecev, preden je postala fant. Na zadnji olimpiadi v Grenoblu ni sodelovala, ker bi se morala pred tekmovanjem pokoriti uredbam organizacijskega komiteja, ki je zahteval strog zdravniški pregled za vsakega tekmujočega, da bi ugotovili njegov pravi spol. »Zadovoljen sem, da sem moški«, je potem izjavil Erik, ki se bo vrnil na smučarsko stezo in tekmoval seveda v disciplini za moške.

Vse celice živih bitij vsebujejo kromosome in le-ti vsebujejo gene. Geni so velike molekule, ki imajo nalogo, da uravnavajo življenje celice tako, da te vedno v redu opravi svoje funkcije. Tako se vsaka celica uravnava toliko časa, dokler ne dobi organizem obliko, kakršno zahteva vnaprej določen model. Znaenkrat delajo na veliko poskuse z mišmi. In geni neke miši »se obnašajo« tako, da je miš miš in ne krt.

Vsako bitje ima določeno število kromosomov. Moški jih ima na primer 46, medtem ko jih ima mušica štiri. Od svojih 46 kromosomov jih dobi moški 23 od očeta in 23 od matere 46 kromosomov, ki jih tako dobiš iz skupka moških in ženskih kromosomov, izoblikuje novo bitje. Geni, ki jih vsebujejo, dajejo potem navodila embriju, da se harmonično razvija in končno dobi obliko človeka.

Iz tega lahko (čeprav je vse skupaj »razloženo« silno enostavno), sklepamo, da je danes moč teoretično, jutri pa morda že praktično izoblikovati človeka, ne da bi bili pri tem potrebni dve bitji različnega spola. Uporabili bodo na primer vseh 46 kroženskih kromosomov in novorojeno bitje bo popolnoma takšno, kot njegova mati. Kot kakšen njen dvojček bo torej.

Tako menijo, da bo v bodoče moč uporabiti 23 kromosomov neke ženske in 23 kromosomov druge ženske, pa bomo spet dobili žensko, ki pa ne bo več dvojčica matere. Ali pa 23 moških in 23 moških kromosomov...

ERIKA, KI JE ERIK

SVET
V MOZAIKU

Lasulje za poletje

Ce vojaki angleške kraljice lahko toliko vzdržijo, zakaj ne bi tudi Angležinje, kar dar gre za vprašanje mode. Danes vam predstavljamo dve izmed njih, ki so se zdaj sredi najhujše vročine, ogrele za lasulje, imenovane »stucco«. Njihov kreator je slavni francoski frizer Molinaro. Lasje so iz sintetičnega materiala, zbrani skupaj v obliki »kastrole« in stanejo približno sto tisoč Sdin ena. Morda je ženskam pod njimi glavo zares malce prevroče, toda nič za to, jim je pa v druge dele telesa hladneje...

feljton

IZ ANALOV II. SVETOVNE VOJNE

V svojem bunkerju je Göring pregledoval meteorološki bilten. Poročal je o depresiji, ki se je širila, kar je obetalo izboljšanje vremena.

Nemci so še kar naprej napadali konvoje, pristanišča, rafinerije in baze balone. Na britanskih letališčih so venomer brneli telefoni. Oddaljen glas iz »Fight Command« je ponavljal:

»Hornet squadron, scramble! 65th squadron, scramble! 41st squadron, scramble!«

Kmalu potem je bilo slišati pilote:

»Toliho! Vidim sovražnika! Napadam!«

»Tistega dne,« pripoveduje Galland, »je bilo na nebu vroče. Bil je pravcati pekel. Sestretil sem enega »hurricane«. Nebo je bilo polno letal.«

Megla, ki je pokrivala angleško obalo, se je počasi razkadila. Iz observatorijske postaje na peščeni Gris-Nez je polkovnik Fink opazoval visoke radarske stebre iz za dovrskih sten. V ušesih so mu zvenele Göringove besede.

»Uničiti morate radarske naprave in RAF bo onespособljena za boj.«

Polkovnik Fink je poklical kapetana Walterja Rubensdorferja, poveljnika 210 udarne skupine in mu dejal:

»Jutri, če bo količak ugodno vreme, se začne ples. Tvoja naloga je, da izginejo tiste antene!«

Kapetan Rubensdorfer je sklical pilote svoje eskadrilje ter z 12 »messerschmitti« in še tremi eskadriljami ME-109 krenil v napad.

»Dvignili smo se v zrak točno od dvanajstih,« pripoveduje kapetan Rubensdorfer. »S svojimi dvanajstimi »messerschmitti« sem se obrnil proti severovzhodu, medtem ko so se druge eskadrilje ločile in krenile vsaka zase k svojemu cilju. Eskadrilja poročnika Martina Luca je odletela proti postaji Pevenset v notranjosti otoka. Šest »messerschmittov«, naloženih z bombami, od katerih je vsaka tehtala 500 kilogramov, se je komaj dvignilo na določeno višino. Takoj ko so zagledali cilje, so se pognali nadnje. Vse bombe so eksplodirale hkrati. Radarska postaja je bila uničena in glavni vod razdejan.

samozavest Nemcev

Pevenset je bil onespособljen za boj. Nekaj južneje je poročnik Rosinger s svojimi letali napadel središče Ryea v bližini Hastingsa. Vrgel je nekaj deset bomb, težkih 250 in 500 kilogramov. Barake okoli postaje Ryea so zletele v zrak, toda naprave so ostale nepoškodovane. Tretja

eskadrilja pod poveljstvom poročnika Hiseja je merila na radarske stebre okoli Dovra. Ne glede na to, da so bili zadeti dokaj natančno, so se antene samo zamajale. Skupaj smo napadli šest radarskih središč, toda posrečilo se nam je uničiti samo eno, tisto glavno na otoku Wight.

»Ko se je začela bitka za Veliko Britanijo,« mi je dejal Peter Townsend, »so bili Nemci prepričani, da bodo zmagali. Priznati moram, da je bila njihova borbeni morala zelo trdna. Nekega dne sem potoval z vlakom. Z menoj je bilo v oddelku tudi 12 zajetih nemških letalcev, ki jih je spremljal vojak teritorialne garde, oborožen s starinsko puško. Spustil sem se v pogovor z enim izmed oficirjev. Govoril je dokaj dobro angleško. Bil je mlad človek iz okolice Hamburga. Pisal se je Werner Schultz. Vprašal sem ga:

»Zakaj se borijo Nemci proti Angležem?«

»Ker je tako ukazal Hitler.«

»Mislim, da bo vojna dolgo trajala,« sem dejal.

Nejeverno me je pogledal in zmajal z glavo.

»Jaz pa ne mislim tako. Prepričan sem, da bom za božične praznike že doma.«

Zraven njega je sedel podoficir z debelo, obruto glavo. Ni najbolje govoril angleško.

»Vi,« se je zapletel v pogovor ter s prstom pokazal name, »imate dobro moralarico. Zato pa vaše letalstvo ni kaj pri-

Lady Joana počiva

Britanski poslanik v Bonnu, sir Roger William Jackling, je priredil v čast rojstnega dne (ne vprašajte, katerega) angleške kraljice vrtno veselico, lepše, party. Na sliki vidimo njegovo ženo Joano, ki se je utrujena od stiskanja rok in nasmehev takole za trenutek odpočila.

da, Sicer, kje pravzaprav je? Mi ga do-
slej še nismo videli, niti občutili.»

In vendar so ga videli in občutili —
vsaj enkrat. Takrat, ko smo jih sestrelili.
Toda to jim očitno ni bilo dovolj.

Od takrat, ko se je začela operacija
»Dan orek«, »Luftwaffe« ni več niti tre-
nutek mirovala. Naše izgube so postajale
vedno večje. Sir Hugh Dowding in drugi
vojaški šefi so bili zaskrbljeni. Ker so
se nemški zračni napadi vrstili podnevi in
ponoči, so morali biti naši piloti v stalni
pripravljenosti. Naš živčni sistem je za-
čel popuščati. Letali smo od zore do mra-
ka, ponoči pa je opravljalo patroljne po-
lete maloštevilno rezervno moštvo, ki ni
bilo dovolj izurjeno.

Med trajanjem »Dneva orla« so Nemci
opravili 1458 poletov, mi pa 700. Izgubili
so 40 letal, mi pa 13. Stevilna letališča
so bila posejana z bombami. Mesti Sout-
hampton in Castle Bromwich sta bili tako
razdejani, kot da bi preko njih zdvijal
tajfun. Pravijo, da je 13. avgusta zvečer
zvon v slovitem londonskem stolpu »Big
Benu« opolnoči udaril trinajstkrat name-
sto dvanaestkrat, kot da bi hotel opom-
niti Londončane, da se bliža dan velike
nevarnosti.

Göringova strategija

14. avgusta so poveljniki vseh treh nem-
ških zračnih flot, ki so sodelovale v bitki
za Veliko Britanijo, prejeli Göringov tele-
gram:

Nemudoma pridite v mojo poletno re-
zidenco Kaarinhalle.»

Göringova vila je stala v osrčju temne-
ga gozda in bila opremljena z nepojm-
ljivim razkošjem.

15. avgusta so se maršali javili na ra-
port. Göring se je prikazal brez odliko-
vanj. Maršali so takoj vedeli, da se pri-
pravlja vihar.

»Pričakoval sem veliko več od opera-
cije »Dan orek«, jih je že pri vratih napa-
del poveljnik letalstva. »Želel sem večje
angažiranje naših sil. Razumem, da vas
je oviralo vreme. Vem tudi to, da je Fink
zaradi nekega nesporazuma ostal brez
spremljevalnih letal tar da so bombniki
zamudili. Vendar pa vse to ne opravičuje
dejstva, da naša akcija ni potekala tako,
kot bi morala.

»Sovražnik je imel večje izgube.« se
je prvi oglašil Kesselring.

»Razmerje 1 : 5 v korist naših lovcev.«
je dodal Schperl.

»Najbolj me skrbi neučinkovita zaščita
naših strmoglavcev.« je spet povzel Gö-
ring. »Očitno je, da je Dowding, ki ni niti
malo nor, ukazal svojim lovcem, naj pred-
vsem napadajo naše JU-87. Zato moramo
spremeniti taktiko. Odslej mora biti vsaka
naša skupina strmoglavcev zaščiten s
tremi skupinami lovcev. Prva skupina bo
letela pred bombniki ter napadala »spit-
fire« in »hurricanes«. Druga skupina jih bo
spremljala pri strmogavljenju, tretja pa
bo pripravljena za vsak primer. Zahtevam,
da uničite RAF in prav vse angleške to-

varne letal. Ne smemo dovoliti Britan-
cem, da si zacelijo rane. Vem, da smo
izgubili precej oficirjev, zato odrejam, da
bo odslej v vsaki posadki samo en čast-
nik... Zdaj pa preidimo na radar: stro-
kovnjaki zatrjujejo, da jih je izredno tež-
ko zadeti. Razumem. Od zgoraj jih je tež-
ko opaziti, pri strmogavljenju pa obstoji
nevarnost, da se s krili zadene v antene.
In tudi če padajo bombe v bližino velikih
stolpov se napravam ne more zgoditi kaj
hujšega, ker se zračni pritisk ob eksplo-
ziji porazgubi. Zato menim, da bi bilo ne-
spametno še naprej vztrajati pri bombar-
diranju teh naprav.»

15. avgusta je okoli 650 nemških letal
napadlo letališča v Kentu ter jugovzhodno
angleško obalo. Pri tem napadu je prvič
sodelovala tudi Stupffova Peta flota, ki
je imela svojo bazo na Norveškem. Celot-
na nemška zračna fronta od Cherbourga
do skrajnega severa je planila v napad.
Na britanskih letališčih je že ob štirih zju-
traj zvonil preplah. Kazalo je, da bo dan
brez megle. Prva se je dvignila v zrak
54. eskadrilja iz baze Hornchurch. Ob
12. uri se je iz dovske smeri pojavila
močna formacija »messerschmitov«. Vnela
se je ogorčena bitka. Trije »spitfire« so
se že takoj v začetku zrušili v plamenih.
Tisti čas so Angleži še vedno leteli v za-
prtih formacijah, ki so jih imenovali »a

Če me ljubiš me ubij!

Zgodilo se je v Rimu, 12. julija lanskega leta. V mansardnem stanovanju v ulici Banchi Vecchi so ob jutranji zori našli truplo mladega plavalasca, ob njem pa nezvestno žensko 42 let. Te dni bodo na rimskem sodišču morali razsoditi, ali je ženska morilka ali ni...

Ime ji je Hedwig Hinner, po rodu je Avstrijka, po poklicu bolničarka in že deset let živi v Rimu. Ima, kot rečeno, 42 let in se je doslej preživljala s tem, da je pazila na pse, mačke in ptice, medtem ko so bili njihovi gospodarji na počitnicah ali week-endih.

Mož, ki so ga našli mrtvega na tleh njene stanovanja, je bil njen ljubimec, 22-letni Šved Manfred Gernat, ki je bil pred tremi leti zaradi Hedwige, v katero se je nesmrtno zaljubil, zapustil svojo miado in lepo ženo ter iz Stockholma pripotoval v Rim k svoji ljubici.

Ko so Hedwig Hinner pripeljali v bolnico, je izpovedala takole: »Tako nisva mogla več naprej. Bila sva utrujena od trpljenja, utrujena od nenehnega pomanjkanja. Denarja nisva imela niti za hrano dovolj. Odločila sva se, da si bova vzela življenje. Hotea sva to storiti že prej, pa nisva imela dovolj poguma. Potem sva dobila moči nepričakovano: pod roke mi je prišel tana, ki sem ga sicer vbrizgavala svojim ubogim štirinožcem, kadar ni bilo več upanja zanje. Vendar pa nisem mogla vsega storiti sama...«

Tako naj bi si Manfred sam dal injekcijo v levo roko. Ženska pa je ostala živa zato, ker si je po nesreči tekočino vbrizgnila pod kožo in ne v žilo...

Raziskave so ugotovile, da je bil Manfred

levičar in da je torej le malo verjetno, da si je dal injekcijo z desno roko. Potemtakem naj bi bila morilka Hedwig, ki je svoj samomor samo inscenirala. Morda je bila ljubosumna na fanta, ki se je bil morda zagledal v kako drugo, lepšo in mlajšo, ali pa se celo odločil, da se bo vrnil domov, na Švedsko.

Možno je tudi, da sta se ljubimca zares odločila, da si vzameta življenje in da je Hedwig zares »od srca« zgrešila svojo žilo.

Precej manj verjetno pa je, kar je tudi slišati na rimskem sodišču, da je Manfred sam prosil svojo toliko let starejšo ljubico, naj mu pomaga na oni svet, ker se je pač znašel v položaju, iz katerega ni vedel izhoda; morda se je bil zapletel v kaj nečistega... Morda je potem postavil nesrečnico pred dejstvo: ali me ubij, ali pa grem za vedno. In ona ga je raje ubila in potem skušala vzeti življenje še sebi, kajti brez njega bi ji itak ne pomenilo nič več.

Zdaj Hedwig Hinner sedi pred sodniki in čaka na sodbo. Če bodo odločili, da je bil to zavesten umor, potem... Na sliki: Manfred Gernat s svojo ženo na dan, ko sta se vzela.

Mati ga je prodala za 5000 lir

»Da, prodala sem svojega sina Giuseppeja. Mož me je zapustil s štirimi otroki. Z denarjem, ki sem ga dobila za najmlajšega, bom lahko končno drugim trem kupila kruha.« Tako je izpovedala 31-letna Maria Modesti na milanski policijski postaji. Mama Giuseppeja je bila zavila v karton in ga neke noči prodala za 5000 lir pijanemu zelenjadarju. Fantek je zdaj, čeprav je težko tako reči, vendarle srečnejši od svojih bratcev oziroma sestrice: po naključju je prišel v roke neki zelo dobri družini, ki ga je bila pripravljena takoj vzeti za svojega.

feljton

IZ ANALOV II. SVETOVNE VOJNE

la Balboa (po slovitim italijanskem maršalu). Za Nemce, ki so imeli hitra letala, so bile odlične cilji. Kmalu se je pojavila še ena formacija strmoglavcev v spremstvu tridesetih lovcev.

nebo v plamenu

Med lovci, ki so spremljali strmoglavce, je na čelu 3. skupine letel Adolf Galland.

»Skraja,« pripoveduje Galland, »nisem imel kaj prida posla. Na povratku, ko sem opazil, da so strmoglavci že zunaj dosega britanskih letal, me je prijel, da bi obrnil letalo in malo »razmajala« krila. Dal sem svojim znak, naj obrnejo. Še nekaj »spitfirev« je bilo v zraku. Dohitel sem enega in začel sem dvoboje. Z malim topom sem ga zadel v polno. V trenutku, ko sem se že pripravljal, da bom napadel še drugega, mi je zdrsnil izpred propelerja in ušel.«

Stumpffove eskadrilje so, kot sem že omenil, prihajale iz Norveške. Angleški radarji so signalizirali njihov prihod malo pred poldnevom. Naproti jim je krenilo 5

angleških eskadrilj. Medtem so postajali Nemci vse številnejši. Od 30 letal, kolikor jih je bilo prvotno, jih je bilo zdaj že 50, potem 100 in nazadnje 200. Boj se je takoj razplamtel. Nebo se je spremenilo v pekel. Lovci so vpadali skozi formacije bombnikov, ki so včasih leteli tako tesno drug ob drugem, da so se skoraj zadevali s krili. Pri tem so nenehno streljali iz svojih topov in strojnic.

15. avgust je bil neskončno dolg. Takoj, ko je val nemških letal odletel, se je že pojavil drugi.

pilot s protezami

V coni La Mallory je poveljeval eni izmed eskadrilj Robert Stewart Bader, ki se ga je prijel vzdevek »Sepaveca«. Okoli njegovega imena se je spletla že cela legenda. V nesreči, ki ga je doletela leta 1931, je izgubil obe nogi; nosil je leseni protezi, kar ga pa ni prav nič oviralo pri letenju. Takoj prvi dan zračne bitke za Anglijo se je izkazal kot rojen heroj.

»Sedel sem mu nasproti v njegovi pisarni na vrhu nekega londonskega nebotičnika. Pripovedoval mi je o svojih podvigih iz tistih dni. Od časa do časa se je sprehodil po sobi ter pri tem hrupno vlekel za seboj svoje okorne noge. Obraz je imel oglat in pogled lisičji.«

»Od avgusta do oktobra,« je pripovedoval Bader, »sem poveljeval eskadrilji, katere člani posadke so bili pretežno Kanadčani. Naša baza je bila na nekem polju v

bližini Cambridgea. Ko so začeli nemški napadi, sem napel vse sile, da bi me doleteli za bitko. Odgovor »Fighter Command« pa je bil vedno enak:

»Potrpajte, Bader, ne moremo poslati nad sovražnika vseh svojih zračnih adutov naenkrat!«

»Takrat še nisem doumel, da je to bila pravzaprav Dowdingova dobro premišljena taktika. Govoril sem, da so starčeve ideje, se pravi Dowdingove, docela nesmiselne ter da so starci sploh vedno v zamudi za celo vojno ter da bi jih bilo treba poslati v pokoj.«

presenečeni Nemci

»Dan, ko sem prvič poletel v akcijo, je bil jasen in čist. Nebo je bilo polno »ponorelih« letal. Morali smo se varovati ne le pred strelji iz letalskih strojnic in topov, marveč tudi pred trčenji z drugimi letali. Prizor v zraku je bil vedno enak: odpadala so letalska krila, odpirala so se padala, »spitfire« je zadel v rep »heinkla« ali pa je »hurricane« začel padati, ko ga je zadel »messerschmit«. Tako naša kot nemška letala so se v zraku vzpenjala kot konji, kadar se zaradi pritegnjenih uzd postavljajo na zadnje noge, potem pa so padala kot bleščeči meteorji.

Tiste dni smo bili vsi do ušes polni sovrastva. Zdaj pa smo prijatelji, kar samo dokazuje, kako nesmiselne so vojne.«

Stopil je k oknu, pogledal skozenj in dejal:

SVET
V MOZAIKU

PSST

V MONTREALU je Alby Solak objavil oglas, s katerim poziva lastnike 137 čevljev, naj se zgledajo na njegovem naslovu, če si želijo izpopolniti svojo obutev. Vse te čevlje je zmagovito privlekel Solakov pes Butch skozi luknjo v plotu iz bližnjega kopališča.

*

TISTI HIP, ko je devet sinov Yusifa Mustafa iz Carigrada zvedelo, da bodo dobili še enega brata, so vsi družno zbežali od hiše. Sele po dolgotrajnem iskanju jih je spravila policija z raznih koncev domov.

*

STANLEY SMITHE, dostojanstveni angleški gospod, je doživel epizodo, ki bi utegnila v drugačnih časih sprožiti vojno. Medtem ko se je s svojo ladjico miroljubno vozil ob francoski obali nedaleč od Cherbourga, so ga začeli obstreljevati s topovi. Izkazalo se je, da oddelek obalnega topništva ni imel drugega dela, kakor da je pošiljal granate v cilj, ki jim je tako prijetno pregnal dolgočas. Na srečo gospoda Smitha niso zadeli in tudi mednarodnih zapletitjav zaradi incidenta ne bo.

*

PROFESOR PSIHOLOGIJE na kalifornijski univerzi John Weir zatrjuje, da je sodobno šolstvo zastarelo in popolnoma zgrešeno. Z gnusom govori o razredih, katedru, klopih, belih stenah, tabli in podobnem. Iz svoje predavalnice je pometal vse te rekvizite in dal pogrniti tla z veliko preprogo. Na njej je nekaj barvastih stolov in naslanjacev, s oknih so svetle zavese. Studentje se zbirajo okoli profesorja, kakor jih je volja, in če jim je všeč, se lahko zleknejo po preprogi. »Nikomur ni treba več skrivati,« pravi Weir, »če med predavanjem kvarta ali rešuje križanko.«

*

POLJSKEGA režiserja Romana Polanskega, moža filmske igralkice Sharon Tate, so nedavno vrgli iz nekega nočnega lokala v Los Angelesu, ker ga je razglasila ena od »goril« v baru za mladoletnika. Lep kompliment za njegovih 36 let!

*

KALIFORNIJSKI hippyji so močno razočarani. Nekdo je prerokoval, da bo asteroid Ikarus, ki se vsakih 19 let močno približa zemlji, to pot zapustil svojo orbito in padel na naš planet ter pri tem povzročil razdejanje kot cela zbirka vodikovih bomb. Če že ne bo konec sveta, je prerokba, se bo vsaj Kalifornija pogreznila v morje, v zameno pa se bo pojavila Atlantida, bajeslovna potopljena celina. In tako je več sto hiyyjev zlezlo na visoko goro, da bi se po možnosti izognili potopu in si ogledali na novo oživljeno Atlantido. Pa nič! Kalifornija se ni potopila, Atlantida se ni dvignila. Šmola pa taka.

*

ELKE SOMMER je dobila od nekega ameriškega kiparja v dar svoj akt. Dala je postaviti kip na rob vrta svoje hollywoodske hiše. Kmalu zatem jo je policija prosila, naj postavi kip na kako manj vidno mesto. Pred Elkinjo hišo sta se krepko zaletela dva avtomobila, ker sta šoferja bolj pazljivo opazovala golo Elke kot promet na cesti.

↑
Velik pes, ogromen pes

»Kaj pa poobedka, bom dobil kaj?« je vprašal (tako si lahko mislite, ali pa kaj drugega) tale mogočni kuža, ko so položili predenj tole koščico. Ko jo je ogledal, kost nad kostmi, preteklo je med tem mnogo dni, je zamahnil s tacio in zalajal: »Napokal sem se, žal mi je zaradi poobedka.«

Romeo letošnjega poletja

Leonhard Whiting vam predstavlja nove modele (vse v beli barvi) angleške moške mode za letošnje pasje dni. Leonard ima 17 let in je kot rojen Romeo. Sicer pa ima zelo lep glas in že dve leti nastopa razen na manekenski brvi tudi v musicalu »Oliver«, ki ga dajejo v londonskem gledališču.

»Da, neumne in nekoristne. Imel sem srečo. Kot salamander sem se plazil skozi ogenj, ne da bi pri tem zgorel, čeprav me je skoraj polovica iz lesa.«

Prasnil je v smeh in nadaljeval:

»V zračni bitki za Anglijo sem odnesel 22 zmag. Potem pa mi je sreča obrnila hrbet. V avgustu 1941 sem bil nad Calaisom zadet. Med spuščanjem s padalom sem opazil, da mi manjka ena noga. Ko sem pristal na zemlji, so me obkoliili Nemci. Strmeli so vame kot v nekakšno sejmško atrakcijo. Niso verjeli, da imajo pred seboj pilota z eno samo nogo in še to leeno. Dejal sem jim:

»Kaj čakate, fantje? Namesto da buljite vame, poiščite mojo drugo nogo ali pa telefonirajte v London, naj mi pošljejo novo.«

»Defjansko sem imel doma še štiri rezervne pare. V razvalinah padlega »hurricane« so našli napol zgorele ostanke moje proteze. Dali so jo nekemu mizarju, da jo je kolikor toliko popravil, ter mi jo prinesel v bolnišnico. Med tem so defjansko zahtevali iz Londona nov par. Göring je izdal posebno dovoljenje, da se lahko britanski pilot spusti na nemško letališče, ter mi prinesel nove proteze. Žal mi naši niso verjeli. Jaz bi mu, saj sem še danes trdno prepričan, da noben letalec, najsi bo pripadnik katerekoli narodnosti, ne bi prelomil dane besede. Nogo so mi pozneje vrgli s padalom v nekem zaboju.«

● nadaljevanje prihodnjč

PANORAMA

TELEVIZIJA

Navzlic pasjim dnevom je televizija v primerjavi s prejšnjimi leti obdržala običajni tempo in kolikor toliko tudi kvaliteto. Predvsem sti ji prav prišli novi italijanski seriji ali »nadaljevalki«, kot se zdaj reče, »Če bogovi hočejo« in »Otok zakladov«. Pri prvi naša televizija ni hotela izkoristiti vnaprej narejene reklame z vlogo Bekima Fehmia v »Odiseji«: gledalec je šele ob prvi epizodi ugotovil, da gre za že proslavljeno televizijsko serijo o Odiseju.

V petek zvečer je bil na sporedu »Salon za smeh«, v katerem se je Igor Torkar ponorčeval iz zakonske zvestobe. Tekst je imel dokaj težko sapo poprečnosti in se vse do konca ni znebil nadehu. Tolikokrat obravnavana tema je pač nevarna, če avtor ne najde nič novega in če nima na zalogi vsaj dobrih domislic ali »gagov«. Edina svetla točka: kostimi.

V nedeljo zvečer nam je televizija Beograd pripravila novo zabavno in kvizovsko oddajo »Poletje z vami«, ki jo je prenašala iz Boke Kotorske. Tako zanič oddaje bržkone ni bilo na sporedu že nekaj let: spominjala je na podeželsko gostovanje utrujenih mestnih humoristov. Pomešane so bile vse vloge: Mića Orlović je bil komik namesto konjeransje, Serafim je bil konferasje namesto humorist, »žirija« je ocenjevala pevce amaterje po čustvenih nagibih, naposled pa je bil še kviz, izpeljan v vrtnem stolu hotela »Fjorda«. Vse preračunano na najbolj banalen okus in na najslabše trike. — In potem se je zgodil čudež: televizija Beograd se je pogledala v ogledalo in se samokritično okrcala. Oddajo »Poletje z vami« je sklenila umakniti s programa, ker: »žal je bila prireditev v marsičem pod običajnim nivojem, ki ga gledalci pričakujejo od televizije«.

V ponedeljek zvečer smo videli znano Camusovo delo »Nesporazum« v uprizoritvi Mestnega gledališča ljubljanskega in televizijski realizaciji Marije Šemetove. Posnetek je bil bolj podoben direktnemu prenosu iz gledališča, toda imel je svojo vrednost. Kot značilno delo na teorijo absurda je »Nesporazum« pač sodobno gledališko delo, ki ga je treba videti.

Pohvale vredni sta dve oddaji ljubljanske televizije: portret znanega športnega delavca in pedagoga prof. Draga Ulage ter posnetek z nastopom moškega zbora »Lira« iz Kamnika. Obe oddaji sta bili na primerni kvalitetni višini.

STANE IVANC

Trije mušketirji

V italijansko-francoski koprodukciji bodo kmalu začeli snemati serijo desetih filmov po silovitem romanu Aleksandra Dumasa »Trije mušketirji«. Glavne vloge so že razdelili. François Chamette, Rolf Arndt in Adriano Amidei bodo Athos, Porthos in Aramis, nepremagljivega d'Artagnana bo igral Dominique Paturel,

Antonella Lualdi bo Milady, Eleonora Rossi-Drago pa Ana Avstrijska.

Fant za vse

Rainer Brandt je znan nemški televizijski igralec. Zelo je tudi iskan, kadar sinhronizirajo razne filme, ki so na programu v ZRN. Tako na primer je svoj glas posodil Francu Neru, Jeanu-

Paulu Belmontu, Marlou Brandu, Georgeu Peppardu, Elvisu Presleyu (seveda ne pri petju) in drugim. Rodil se je leta 1936 v Berlinu, bil je pilot, potem pa je postal igralec. Tudi njegova žena Ursula Heyer je cenjena gledališka igralka. Rainerjev zadnji film je »Der Hund von Blackwood Castle«. Na televiziji igra v seriji »Polizeifunk Ruft«.

Podaljšano »Poletje...«?

Ko je bil Roy Thinnes v Beogradu, je povedal novinarjem — vendar samo za novinarje »Borbe« oziroma njenih »Večernih novosti« in »TV novosti« — da se ukvarja z mislijo o nadaljevanju »Dollega vročega poletja«. Po anketi v svetu bi imela repriza velik uspeh. Dokončno se bodo zmenili na jesen, po igralčevem mnenju pa naj bi Bena Quicka igral seveda zopet on, Clara Varner naj bi bila spet Nancy Malone, njene očetja naj bi igral samo Edmond O'Brien, njegovo prijateljico Minnie Littlejohn pa spet Ruth Roman.

Vrnitev

Ni lahko najti dobrega, spretnega, duhovitega in nesiljivega voditelja zabavno-glasbenih oddaj. Vendar to težko in zahtevno delo lahko naredi človeka silno popularnega. V Italiji so se doslej odlično obnesli Mike Bongiorno, Lello Luttazzi, Paolo Villaggio, Corrado in Pippo Baudo. Zdaj so se spomnili nekoč zelo popularnega filmskega, gledališkega in televizijskega igralca Walterja Benetvegna. Res je star komaj petintrideset let, vendar je od leta 1965 le dvakrat nastopil na televiziji, tako da bo za gledalce hkrati star znanec in nov obraz.

Z odporom

Lorne Green, sicer po svetu znan kot oče Ben Cartwright iz »Bonanze«, je zašel med »zoologe«: v enourni televizijski oddaji je govoril o mačkah, kako je treba ravnati z njimi itd. Bilo mu je precej zoprno, zakaj pozneje je zapal novinarjem, da mačk sploh ne mara in da ima dosti raje konje in pse.

Ni malo

Letna bilanca italijanske televizije znaša 115 milijard lir...

Za ljubi kruhek

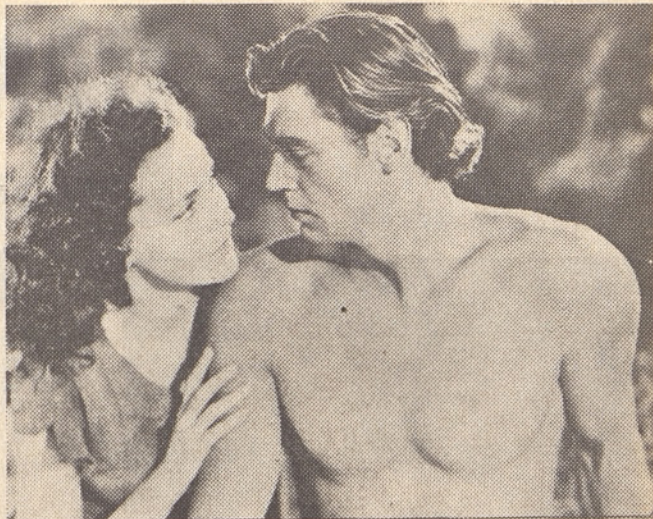
Boksarji svetovne slave kot mnogi drugi, ki veliko zaslužijo, ne mislijo na hude čase in »leta suhih krav«. Ko v športu ni več ne slave ne za služka, se morajo lotiti drugega dela. Prenekateri zanese pot k filmu ali televiziji. Tako na primer Ray »Sugar« Robinson že nekaj let nastopa na filmu in zadnje čase igra telesnega stražarja nekega gangsterja v televizijski seriji »Neuresničljiva naloga«, Floyd Patterson, ki je bil še pred leti svetovni prvak, pa nastopa v komičnem televizijskem westernu »Ta Divji, Divji zahod!«

Smeh in reklama

Dušan Kandić, humorist, ki je napisal več kot tisoč skečev za radio in televizijo ter nad sto enodejank in zabavnih oddaj, je bil tudi avtor serije »Zabava vas Mija Aleksić«. Toda čeprav so bili gledalci zadovoljni z njegovimi oddajami (eno izmed njih, za katero je tekst napisal kar v hotelski sobi v Benetkah, je RTB poslala v neuradni program letošnjega blejskega festivala), se je Kandić odločil za popolnoma drugačno dejavnost: pisal bo tekste za reklame na televiziji. No, se bomo pa reklamam smejali.

Zdaj dvakrat premisli

Joey Bishop je eden vodilnih »showmanov« pri ameriški televizijski družbi ABC. Joey je predvsem velik mojster zabave, ki ima za seboj dolgoletne izkušnje, iz katerih je prevzel vodilo; »nekoč sem naredil vse, samo da so se ljudje smejali. Zdaj prej dvakrat premislim...« Na sliki Joey Bishop kot Faye Dunaway.

Tarzan je rasist

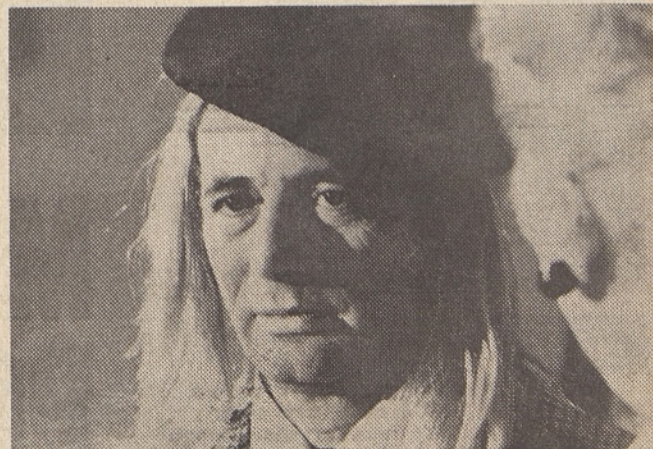

Priseljenci z Jamajke, ki živijo v Veliki Britaniji, protestirajo zoper prikazovanje filmov o Tarzanu na britanski televiziji. Glasnica njihovega protesta je funkcionarka laburistične stranke Fre-

da Westwood. Jamajčani pravijo, da je Tarzan »tipičen predstavnik belega nasilja nad temnopoltimi ljudmi«. Zahtevo, naj filme o Tarzanu prenehajo predvajati, je Freda Westwood predala direktici komercialne televizije in vladi.

Wladi zvezdnik

Komaj petnajstletni berlinski dijak Ilja Richter je najpopularnejša osebnost iz televizijske serije »Till der Junge von nebenan«, v kateri igra glavno vlogo. Ilja je med svojim sedmim in desetim letom posojal glas pri sinhronizacijah tujih filmov. (27-krat!), igral je v štirih televizijskih in enem celovečernem filmu. Njegov prvi uspeh je bila vloga v gledališkem delu »Gerettet« in v filmu »Little Luther«. Zdaj je posnel še ploščo, na kateri je pesem »Bei mir piept's«.

PANORAMA

GLASBA

1961

*Kadar prvi mrak na zemljo pade
in spomin v mladostne dni hiti,
zvezd na nebu spet žari milijarde,
spet večerni zvon se oglasi...*

*Poznam veliko fantov po ime-
nu Peter,
a vendar janta enega samo
poznam,
čeprav vihrav je kakor mor-
ski veter...*

1962

1956

*Adios, Margita Linda, še nocoj,
preden zvezde zažarijo, moram
jaz od tebe proč.
In odšel bom od tebe proč v tiho
andaluzijsko noč,
a k tebi se spet povrnem, ko bo
spet pomlad prišla..*

1959

*Vozi me vlak v daljave,
daleč tja v širni svet,
glej, zdaj se zde planjave
vse kot en sam pisan cvet...*

MARJANA NAŠE POPEVKE

Ples oblakov, na stezah neba,
po notah pesmi pomladnega
dne...

1967

PESMA LETA 68 (RTB, 33 obratov)

Romana — Djordje Marjanović poje lastno s'ladbo, skoraj grozljivo mešanico stilov (slow, ruska romanca, tango, beat, kazačok itd.); s silno preprosto melodijo.

Zivot teče — Nada Knežević izvaja delo D. Kneževića, tudi mešanico (tokrat je nekaj ruskega in flamenca); divji ritem in veliko »lalala«.

Jesmo li ljudi ili marsovc — Milan Subota nastopa s svojo skladbo s preprosto melodično linijo, duhovitim besedilom in nekaj recitacije.

Lutam in tražim — Skladba Dj. Novkovića, ki jo poje Alenka Pintarič, je kolikor toliko moderna, čeprav rečna in nedomiselna. Na plošči poje v duetu s samo seboj.

Kada ti svi okrene ledja — Mojster sentimentalnih slagerjev Ivica Serfezi je zložil zase novo sladkobno melodijo z recitatorskim uvodom.

Posle mene — Lola Novković poje pesem D. Kraljića, ki tudi ne more zanikati ruskega vpliva. Sicer sladkobna pesem je izvedena na višini.

Tvoja ruka — Arsen Dedić tudi tokrat poje o ljubezni in prijateljih, toda njegova nova skladba zaostaja za dosedanjimi uspehi. Dokaj monotono.

Biće još takvih dana — Skorajda najprijetnejša melodija na plošči (in prireditvi), skladateljski uspeh Gabi Novak, lepo zapeta in okusno aranžirana.

Darovi za svu djecu — Melodija D. Bulata je lepa in prijetna, samo Vice Vukov se ne more odločiti, ali je to opereta ali »canzone napoletana«.

Tanja — Tudi skladatelj K. Kovač se je zgledoval po ruskih romancah in Lado Leskovar ni pevec za takšne pesmi. Preveč jokavo in zategljivo.

STANE IVANC

1965

Moj sin (je hči) je poživjan (tako pravi le pesem),
kot bealle počesan,
ko sama sva na večer,
pa mu pojem aj, aj, aj...

Taratatata...
A neko noč
opolnoči
na pustni čas
nekdo oblečen v lovca
v srce ga trikrat ustrelil
in ga razkrinka pred ljudmi,
ptičje strašilo od sramu takoj zbeži
in žalostno je dekle do konca dni.
Taratatata...

1968

1966

Poletna noč
bila je najin dom,
vse stene iz dreves, za strop nebo,
preproga travnih biljk,
zvezd nebroj za luč...
brez strehe, brez zidov,
mladim je toplo...

PANORAMA

FILM

BISERI V BILJARDU, francoski film, ki se odvija v barvah in v švicarskih bankah. Claudiu Richu je dovolj pasjega življenja, bančnega uradništva. Enkrat je treba nekaj storiti, če že ne drugega, enkrat je treba vsaj svojega šefa pošteno nahruliti in potem strumno, samozavestno in z odpustnico v žepu odkorakati. Tako se Claudiu in njegovemu prijatelju neke noči zares posreči nekaj storiti: brez posebnih težav (pajaci, ki skačejo iz škotel ob določeni uri ter tako butnejo ob bančno alarmno napravo, so njun edini trud) jima pade v roke za celo aktovko draguljev, z dobro izveždbano in gentlemen-sko bando specialistov (ki jim odpove visoka vzgoja edino, kadar zazvoni alarmni zvonec in je treba pobrati šila in kopita).

Da, za razliko od kopice kriminalk, bondovskih, nebondovskih, svetniških, nesvetniških, so Biseri prav pristrčni in zabavni. Glavni junak ni junak, ampak poštenjak, ki se spusti v lopovščino tudi zaradi pokojnine svoje uboge mame, plen pa je potem kar pri priči pripravljen odstopiti lepi plavolaski, ki mu popiha po duši, zajocka in reče, da ga ljubi...

Na koncu so vsi srečni in imajo veliko denarja, do katerega sicer niso prišli ravno najbolj pošteno, ampak jim ga tako od srca privoščimo, kot bi ga sebi....

Te dni edini film, za katerega se pa morda vendarle izplača malce spotiti se... Če ste se že odločili, da ne greste na kopanje...

VICOMTE UREJA RACUNE, z levo roko, ob morju, med prekrasnim pohištvom, z avtomobili, v garderobah lepih striptizet... Spet en lep sposobnež, ki ne sodeluje s policijo, čeprav sadove njegovega dela na koncu vendarle pobere ona. Kar počne, kot da počne iz samega golega veselja do tega dela! In do lepih žensk, ki mu, tako kot je v takih filmih železna navada, kar same padajo v objem (in to obvezno ob morjih in v kopalkah).

Ali smo bili že katero poletje tako založeni s kriminalkami? Nič hudega, kaj bolj zamotanega tako ali tako ne bi mogli prenesti ta letni čas. Samo da bi nam prizanesli z nemškimi indijanicami, kravaricami, kavbojkami ali karkoli že so!

V. M.

Mu bo Julie kos?

V Hollywoodu se sprašujejo, kaj pa če je Julie Christie čisto zares omrežila Warrena Beattyja? Ne pomnijo namreč, da bi ga kdaj videli tako redno in navdušeno obiskovati samo eno dekle. Menda je kar vsak dan v Juliinem hotelu in si sploh ne natika več temnih očal, kot je počel prej, ker je menil, da bo tako manj viden...

Lucrezia Olinka

Olinka Berova, Čehinja iz Prage, ki je nekaj časa ostro tekmovala z Ursulo Andress, je dobila vlogo Lucrezie v filmu »Lucrezia Borgia«. Zadnja Lucrezia je bila Martine Carol.

Catherine in Sabrina

Ze dolgo nismo videli Catherine Spaak, pa vam jo tokrat predstavljamo v vlogi matere, ko se s svojo Sabrino sprehaja po rimskih ulicah. Catherine namreč pravkar snema v Cinecitta, pa izkorišča ves svoj prosti čas za to, da se shaja s svojo hčerjo, ki bo sicer morala biti do svojega šestega leta v varstvu svoje stare mame, se pravi, matere svojega očeta. Catherine se je poročila leta 1963. s Capuccijem, že naslednjega leta pa se je odločila, da bo raje živela sama...

Liz na poroki svoje frizerke

Pauperthuis, Pariz. Liz Taylor in njen mož Richard Burton sta bila za poročni priči svojima dvema mladih prijateljema Claudie Ettori, Lizini frizerki in fotografu Gianniju Bozzacchiju. Liz, ki ji je njena frizerka kot hči, je hotela imeti kar se da svečano poroko: oblekla se je v prekrasno obleko mojstra Diorja, svoji dve punčki, Lizo in Mario, pa je napravila v dolgi beli romantični obleki in ju poslala k nevesti, da sta ji držali pajčolan. Richard pa žadeve očitno ni vzel tako resno: prišel je ves razkuštran in z beatniškim obeskom okoli vratu.

Film o princesi Titti in Mauriziu

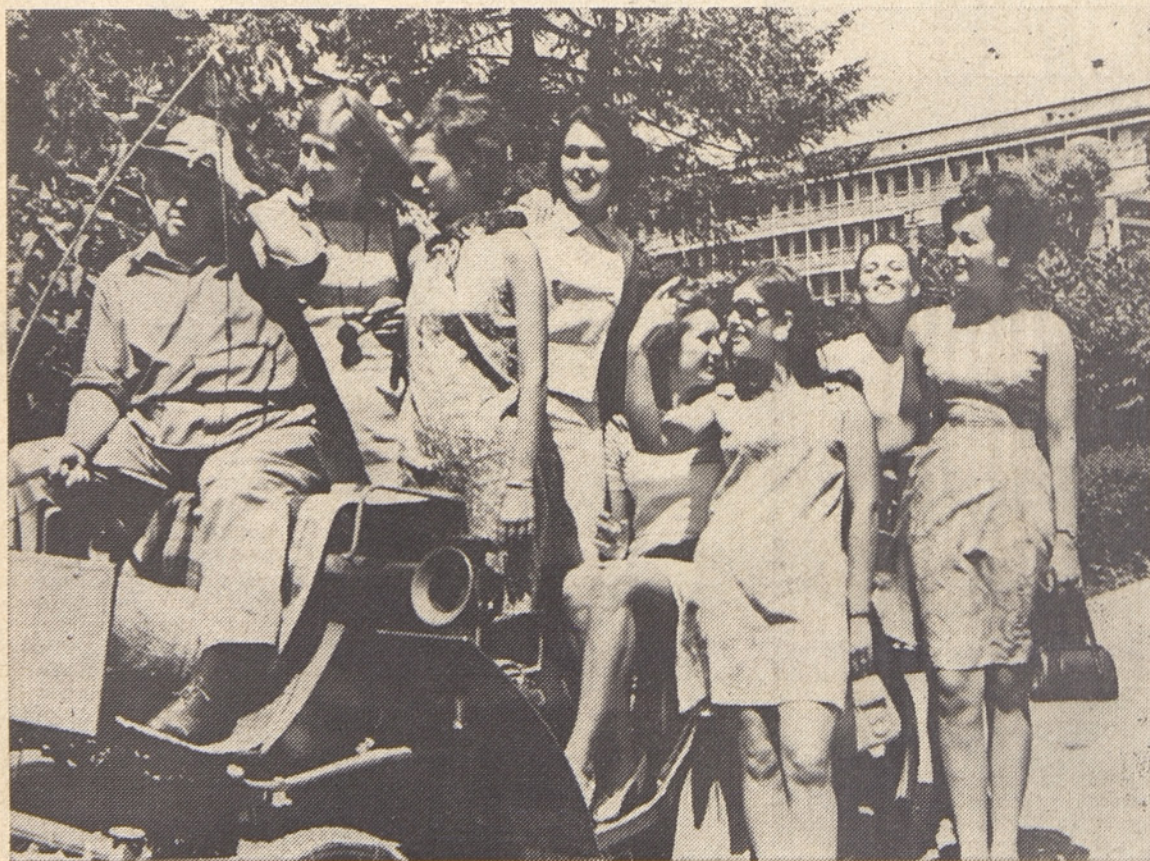
Dafne Doyle, izrezana Maria Beatrice, savojska princesa, bo odigrala glavno vlogo — torej savojsko princeso — v filmu »Dvoličnež«, ki bo pripovedoval o eni izmed ljubezenskih izkušenj Maurizia Arene, nekoč filmskega igralca (»Revni toda lepi«), zdaj pa občasnó tudi popevkarja. Dafne se je rodila v Keniji in Arena jo je našel v Parizu, kjer je delala kot fotomodel. Na sliki jo vidimo, kako se naslanja na kamin, ki ga je bil Arena dal narediti izrecno po Tittijini želji, kot kličejo Mario Beatrice doma. Tudi s slike nad kaminom gleda Titti. Sicer pa se je že začelo govoriti, da je vse tako videti, da je Dafne prav zares zaljubljena v Maurizia.

NAJLEPŠA (NE PO JUS!)

Ker moških lepotnih tekmovanj še ni, kljub reviji Stop, so nas letos spet povabili na izbiro najprikupnejše mladenke. Sandi Čolnik je v festivalni dvorani na Bledu brez zadrege prebral odločitev sedemčlanske »strokovne« žirije, ki je sodila po mednarodnih kriterijih (ne po JUS). Najlepši cvet med slovenskimi rožami je postala 20-letna, od lani za pet kilogramov lažja uslužbenka iz Ljubljane, Saša Zajc. Njej v spremstvo so prisodili še 21-letno študentko stomatologije Natašo Košir in 18-letno dijakinjo dopisne srednje ekonomske šole Marijo Hribar. Vsa tri dekleta se bodo kmalu pomerila v lepoti v zveznem merilu na velikem beograjskem stadionu. Preden jim zaželimo srečno pot in mnogo uspeha ob čim manjši tremi, poskušajmo zvedeti kdo so »uradno« izbrane najlepše Slovenke.

Enajst lepih Slovenk, ki so jih že predhodno izbrali izmed 111 prijavljenih, je že dva dni pred tekmovanjem hivalo v novem in seveda dragem Kompasovem hotelu na Bledu. Naša fotografija je s terase tega hotela.

Fijakarski konji so na večnih voznjah okrog lepega jezera doživeli že marsikaj. Da pa bi v koleslju za seboj popeljali na sprehod toliko lepotic hkrati, to se jim je po vsej verjetnosti primerilo prvič. Gruča na vozu je vzbudila pozornost tudi med gosti, Blejci pa so tako že vsega turističnega navajeni. Ko so dekleta fotografirali na romantičnem vozu, še niso vedela, katero bo doletela čast in sreča, da ji bodo čez glavo nataknil napis »Lepotica 1968«.

Saša Zajc, ki je na lanskem tekmovanju v Zagrebu postala spremljevalka najlepše Jugoslovanke, je še nadalje prodajalka pri ljubljanskem podjetju Obrtnik:

»Zakaj pa ne bi bila več,« je rekla in dodala, da ima, odkar je bila prvič na lepotnem tekmovanju, vse več in več dela. Postala je manekenka, ne samo na modnih revijah, ki jih prireja njeno podjetje, marveč sodeluje tudi pri prikazovanju oblek drugih podjetij. Saša pravi, da se zaradi nastopov na izborih lepih deklet v njenem življenju ni nič spremenilo.

Lepotna tekmovanja so ji do sedaj prinesla že tri Darwila nagraje. Nakit, ki so ga Saši poklonili, je vreden skupaj približno 4 milijone starih dinarjev. Na Bledu ji je predstavnik Darwila izročil nakit, vreden dva milijona. Saša je k ogrlicam in prstanom, ki jih je imela že od prej, dodala še več kot milijon dinarjev vredno zapestno uro s 24 briljanti, ogrlico iz belega zlata s žlahtnimi kamni, zapestnico iz istega materiala, prstan z biseri in safirji, uhane, okrašene z biseri in safirji, smaragdni prstan s safirji. In kaj ji pomeni ta nakit?

Tako kot vsako dekle ga rada nosi, ponosna je na dragocenosti, ki jih je dobila, razen tega pa jo vsak del nakita spominja na vesele dni tekmovanja.

»Ali vam sosedje v Savskem naselju kaj zavidajo,« smo jo vprašali medtem ko je vrtela po rokah nova prstana.

»Tisti, ki imajo sinove, prav gotovo ne, tisti, ki imajo hčere pa že mogoče.«

Saša ima še vedno istega fanta kot lani, propagandista pri nekem ljubljanskem podjetju. Poročiti se še ne misli, rada pa bi imela vsaj dva otroka.

Čeprav so bile bolj ali manj lepe, vse vseeno niso znale smeje hoditi po odru. To je posebna spretnost, ki si jo je treba pridobiti. No, z malo vaje se je večina kandidatka za najlepšo Slovenko naučila hoditi, nekatere pa so se kljub vaji na tekmovanju le pozabile smejeti.

Prva spremljevalka najlepše Slovenke je prav tako Ljubljanka — Nataša Košir. Je en centimeter večja od Saše in tehta tri kilograme manj. Lansko jesen je postala bruc na stomatologiji:

»O izpitih vam pa ne bom nič povedala, to je moja privatna stvar,« je dejala, ko smo jo pobarali, kako je s študijem. Tudi o tem, kaj je rekel fant, ko je odšla na tekmovanje se ni dalo nič določnejšega izvedeti. Nagnila je glavo čez mizo in dejala:

»Ja, saj veste, navdušen ravno ni bil, no, ... saj sploh nimam fanta. Napišite, da ga nimam. Imam veliko prijateljev in prijateljic. Ti vsi so me nagovarjali naj se prijavim, jaz pa sem oklevala in sem se prijavila med zadnjimi. Človek je vedno kritičen do sebe in težko se je prijavljati na tako tekmovanje. Sploh pa se mi zdi, da biti lep ali simpatičen ne pomeni nič posebnega, saj je to človeku dano.«

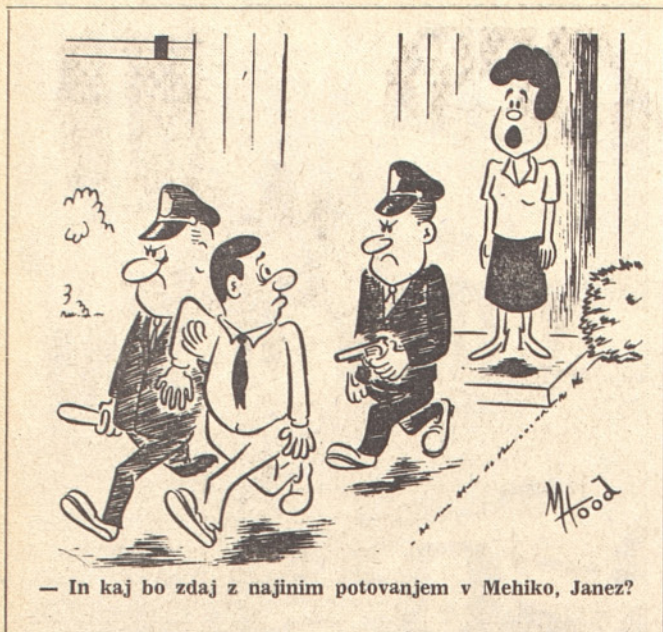
Nataša pravi, da se prej ni nikoli zanimala za lepotna tekmovanja in jih je le bežno spremljala tako kot vsi ostali gledalci televizije ali bralci časnikov. Tudi ob letošnjem razpisu revije »Stop« ni pomislila, da bi se tekmovanja udeležila:

»Baia sem se stopiti pred ljudi, pred občinstvo. Ko pa sem stopila na oder, mi je šlo po glavi le to, da se bom smehljala ...«

Druga spremljevalka, 18-letna Marija Hribar, je najočitneje kazala srečo. Zavijala je z očmi in kar ni mogla verjeti, da je prav ona postala spremljevalka. »Joj, kako sem zadovoljna, je dejala, in se brž zresnila, da ne bi povedala kaj preveč. Fanta? »Ne, o tem se ne bom pogovarjala,« je dejala odločno. »Sploh ne bom dosti govorila,« je rekla, »saj sem doma iz Mengša in me tam vsi poznajo. Nima smisla da bi me opravljali, saj veste, na vasi je vse drugače kot v mestu. Na tekmovanje se nisem prijavila sama, pač pa sem dobila od ČP Dela povabilo, naj se tekmovanja udeležim. Udeležila sem se ga, a nisem pričakovala, da bi me žirija izbrala za spremljevalko. Srečna sem, srečna ...«

Tako so se postavile ob jezeru tri najlepše Slovenke. Vse tri je Darwil bogato obdaril, morda pa jih bo revija Stop povabila še na trodnevno potovanje v San Marino in Pesaro. Že čez nekaj tednov pa bomo izvedeli kako so se slovenske lepoticke uvrstile na zveznem tekmovanju v Beogradu.

J. V.
Foto: EGON KAŠE

— In kaj bo zdaj z najinim potovanjem v Mehiko, Janez?

— To je moj zračni krst. Hočete biti moja botra?

NADJIN DNEVNIK

Zgodaj zjutraj, ko v hiši še vsi spijo, dedek Aleksej zbudi vnučko Nadjjo.

»Zbudi se, srčece dedkovo!«

»Dedek, mar ne vidiš, da je še tema?«
»In ti? Si pozabila, da moraš vaditi solfeggio?«

Dedek odkreva prtižag vnučki električno pečico, ki kmalu začne brneti in širiti vonj po razgreti kovini. Potem se napoti v sosednjo sobo, da bi malce pokramljaj s svojo življenjsko družico:

»Srce me boli zaradi tega otroka. Mirjana še drnjoha kot polh, ubogi otrok pa mora vstati ter s prezeblimi ročicami udarjati po klavirju in vaditi nekakšne note.«

Babica, ki je vedno cenila zlato sredino, odgovori:

»Mar bi bilo Nadjji kaj lažje, če bi njena mati čepela zraven, medtem ko bi se ona vadila...?«

»Le zakaj je temu ubogemu otroku naložila tolikšno breme?«

»Pravi, da hoče otroku nuditi vse tisto, česar sama v mladosti ni imela.«

Ob sedmih vnučka zajtrkuje. V eni roki drži skodelico s čajem, v drugi pa zvezek z biologijo. Babica ji medtem spleta kitki, dedek pa čisti njene čevljičke. Potem vzame v roke Njegošev »Gorski venec« in naglas bere vnučki poglavje, ki bi se ga morala naučiti na pamet.

»Res mi je hudo za otroka,« mrmra dedek, ko se punčka odpravi.

»Hudo?« se začudi Mirjana, Nadjina mama. »Le zakaj naj bi ti bilo hudo? Mar zato, ker si od ust odtrgujem, da bi hčerka lahko hodila v glasbeno šolo, v angleški tečaj in v baletno šolo?«

»Se ti ne zdi, da je to malce preveč?« trmasto vztraja dedek.

»Morda je res, toda hočem ji nuditi vse.«

»Le zakaj je ne bi malce razbremenila?«

»Nisva se razumela, dedek. Mislila sem le, da so vsi ti izdatki za razne tečaje mal-

ce prehuda obremenitev zame, toda bom že vzdržala. Nočem, da bi bila moja hči za karkoli prikrajšana.«

Ko pride opoldne Nadjja iz šole domov, že pri vratih zavpije vsa iz sebe:

»Mamica, pomisli, kaj se je danes zgodilo v šoli! Veš, tista Mira, ki sedi zraven Nevenke, je napisala nekaj na...«

»Nadjja, danes se klavirja še dotaknila nisi, v četrtek pa imaš kontrolni izpit!«

Dedek se usede zraven deklice ob klavirju in se dela kot da s posebnim zanimanjem posluša njene sonatine. Misli, da ji tako lajša vaje in dela veselje.

Kosijo, še preden se oče vrne iz službe, ker mora Nadjja pohiteti k angleščini. Dedek bi pri mizi rad poklepetal s svojo vnučko, a se boji hčerke. Mati položi na gramofon ploščo z angleškimi vajami. Nadjja ponavlja s polnimi usti:

»Yes, I am going to the cinema.«

Dedek se »davi« z juho, kot da bi jedel cmoke, čeprav so v njej rezanci.

Ob dveh se Nadjja po navadi sreča na stopnicah z očetom in ga mimogrede poljubi.

»Kdaj se boš vrnila?« vpije oče za njo.

»Danes imam angleščino, potem klavir in še balet. Po osmi.«

Po osmi se začne Nadjja učiti. Obkrožuje jo svet Kolumba, Pitagora, Petra Velikega...

Okoli enajste se odpravi spat. Mimogrede se splazi do vrat dedkove sobe in jih potihlo odškrne. Ve, da jo dedek čaka, da bi se pozdravila.

Preden zaspi, potegne izpod blazine drobno knjižico, svoj dnevnik, in zapiše vanj nekaj stankov. Med drugimi tudi naslednje:

»Sovražim kapitalizem iz dna duše, ker ni omogočil moji mami, da bi v življenju dosegla kaj več. Če bi se na primer učila vsaj balet, bi bilo verjetno čisto drugače...«

— Danes si imel zadnjič v življenju priložnost reči »ne«!

— Čemu mi bodo čevlji, ko si pa rekel, da me boš vse življenje nosil na rokah?

ŠILCE GRENČICE ZA: QUIZE

Mića Orlović je šarmanten in spreten vodja TV oddaj-quizov, kar je res, je res. Lepo ravna s quiz-kandidati, prijazen zna biti z njimi, bodrilen nasmeh ima in sploh... Tako ni nič čudnega, da je mož postal sinonim za quiz. Za vse vrste quizov, ki se jih spomni (oziroma, ki jih je videla na italijanski televiziji) naša televizija (ljubljanjsko Talijo) izvzemimo, kajti to še zdaleč ni quiz, za kakršnega bi danes radi zvrnili šilce grenčice).

Kaj se to pravi, brskati po ženskih torbicah? Tega si mož niti pri torbici svoje lastne žene ne bi smel dovoliti! Quiz. Kajti potem dobiš zlato uro...

Na zadnjem quizu, tistem ob morju, ko so vsi naši vrli pevci tako lepo prepevali italijanske pesmi v italijanščini, je vsak, samo da je s prstom pomignil, dobil zlato uro. Zlato uro so dobili tisti, ki so držali volno, tiste, ki so jo zvijale, tisti, ki so se zmotili in tisti, ki so kakorkoli

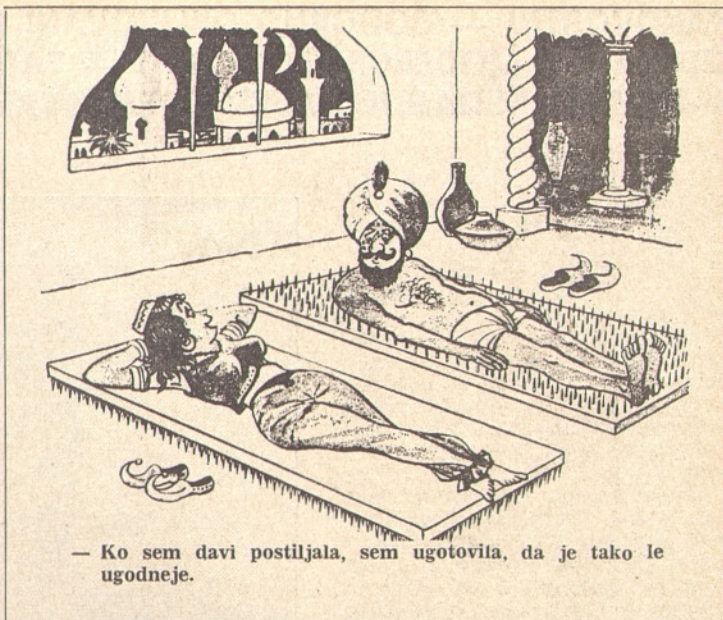
odgovarjali zahtevam quizomanije...

In to sploh ni težko: zelo dobro je, če si zakonski par, če hitro tečeš, da pravočasno pritečeš k Mići, če je v tebi dovolj športnega duha, da ne podcenjuješ niti brskanja po ženskih torbicah...

A zakaj nam prihajajo quizi počasi tja gor do grla? Pri naši televiziji je že tako: nekaj odkrijejo, vseč jim je, veseli so tega kot otroci, in potem ne znajo in ne znajo nehati, dokler se vsoljno ljudstvo ne začne upirati in protiviti, da ima quizov, avtov, zlatih ur, nalivnih peres... dovolj.

Lahko bi rekli, da smo pravi pravcati quickomanski in quizomanski narod!

—ač

— Ko sem davi postiljala, sem ugotovila, da je tako le ugodneje.

DRZEN KUPEC

Gospod Veneranda je stopil v trgovino z mešanim blagom ter zahteval robec od prodajalke, ki mu je prišla naproti.

»Kakšen robec želite?« je vprašala prodajalka, vzela nekaj škatel s polic ter mu predložila več vrst robcev.

»Pač robec,« je rekel gospod Veneranda. Vzel je robec iz škatle, ga razprostrl, se useknil in ga vrnil prodajalki.

»Ampak...« je v zadregi zajecljala prodajalka.

»Kakšen ampak?« je vprašal gospod Veneranda.

»Uporabili ste ga,« je rekla prodajalka in previdno prijela robec z dvema prstoma. »Robec ste uporabili, da ste si z njim obrisali nos.«

»Kaj pa naj bi sicer z robcem obrisal? Mogoče ušesa?« je vprašal gospod Veneranda ves začuden. »Kaj pa si vi obrisate z robcem?«

»Nos,« je bilo prodajalki nerodno. »Ampak zdaj morate robec tudi kupiti.«

»Zakaj naj bi kupoval robce? Ne potrebujem jih,« je rekel gospod Veneranda.

»Kako da ne? Saj ste vendar zahtevali robec,« je odvrnila prodajalka.

»Seveda, ampak samo zato, da sem si z njim ocedil nos,« je rekel gospod Veneranda. »Kaj pa delate vi z robci?«

»Prodajam jih,« je rekla prodajalka. »Izvrstno,« je rekel gospod Veneranda.

»Videti je, da vam ni potrebno, da bi si obrisali nos. Toda oprostite vsiljivo vprašanje: Če že prodajate robce, pa vam je le kadarkoli potrebno, da si obrisate nos, s čim to potem opravite?«

»Jaz... jaz...« se je zatikalo prodajalki, ki si ni več vedela pomagati.

»Mi tega nočete zaupati? Potem pač ne,« je rekel gospod Veneranda. »Sploh pa, saj ni sile, da bi to moral na vsak način izvedeti. Brišite si nos, s čimer si hočete. Na svidenje!«

In gospod Veneranda je prodajalki obrnil hrbet ter zapustil prodajalno.

PREV. S. V.

V pralni stroj edino

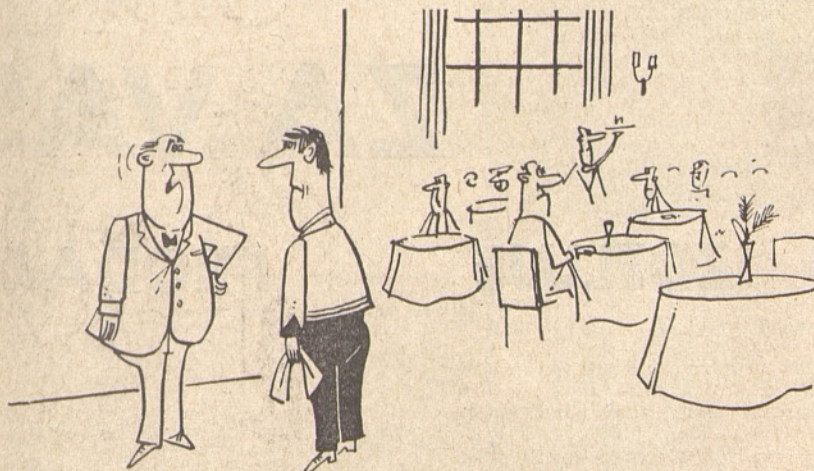

ker vsebuje

OXYLAN

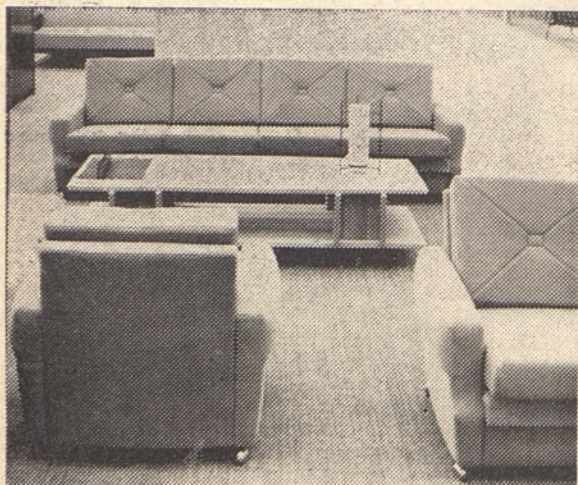
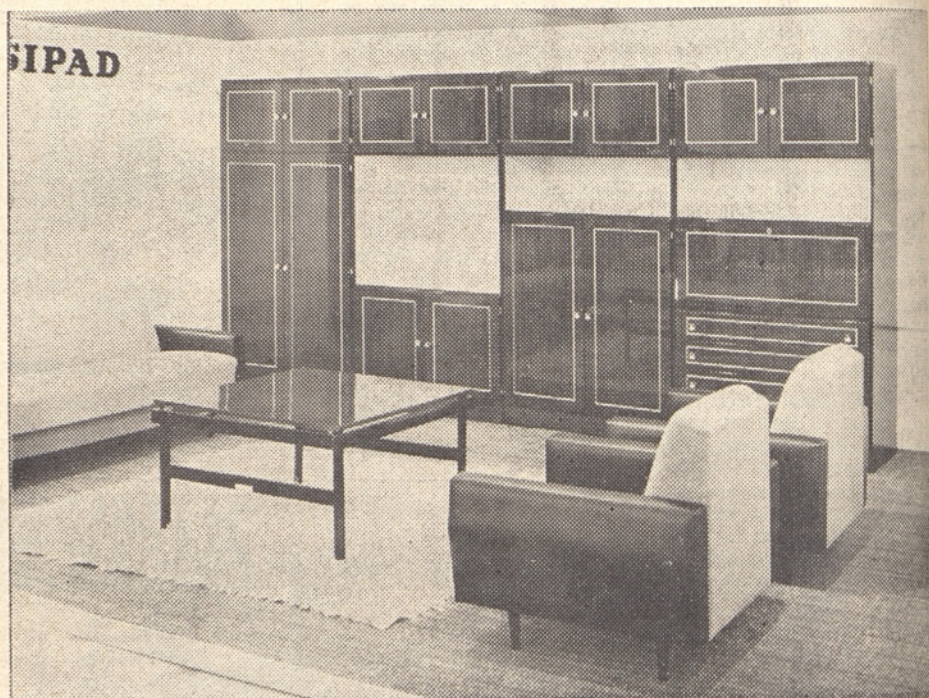

— Moj sin vam daje več napitnine? Saj jo lahko, ko ima bogatega očeta.

— Cepec! Če gost vpraša, ali so ribe sveže, pa res ne smete reči, da ne veste, ker ste šele dva meseca tu v službi!

KAKOVOSTNI — SODOBNO OBLIKOVANI MODELI POHIŠTVA —
 IZDELANI V MODERNIH FURNIRJIH — TAPECIRANI Z ODLIČNIMI BLAGOVI —
 — MODELI, KI DAJEJO VAŠEMU STANOVANJU TOPLOTO — LEPOTO IN KOMFORT

ZA VAS

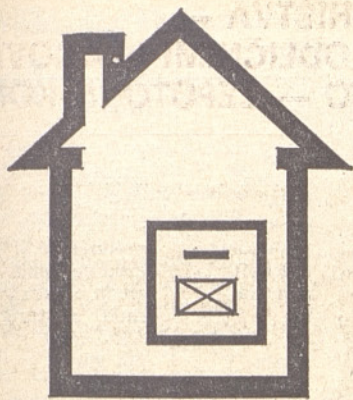
PROJEKTIRA

IZDELUJE

PRODAJA

ŠIPAD

Preduzeće za izvoz - uvoz i unutrašnji promet drvetom i proizvodima od drveta —
 Sarajevo, Maršala Tita 15, telefon 26-101, tuzemski sektor: 26-475

Sem stalna bralka Treh hišnih vogalov. Všeč so mi. Zdaj pa vas prosim, da mi pomagata iz zagate. V novi kopalni obleki sem se kopala v morju, ki je bilo zamazano s katranom, pa tega nisem opazila. Obleka je iz sintetike v turkizni barvi, lepa, a žal, zamazana. Kaj naj storim?

Marjana iz Savudrije

Ne bodite zaradi tega nesrečni! Madeže na kopalni obleki tamponirajte s terpeninom nato pa še z bencinom. Da madežev ne bi samo porazdelili namesto odstranili iz tkanine, položite stran, na kateri je madež, na pivnik in nato z omocenim tamponom udarjajte po hrbtni strani, tako da bo pivnik direktno vsrkaval raztopljeno umazanijo.

Revijo Tovariš redno prebiram in sem se odločila, da vas vprašam za nasvet. Zanima me, ali je res mogoče lepiti tapete na stene, prekrite s časopisnim papirjem. Prosim, da mi svetujete, s kakšnim lepilom lahko papir kot podlogo prilepim na steno, da stroški ne bodo preveliki. Lepo se vam zahvaljujem in vam želim veliko uspehov pri urejanju vaše rubrike.

Bralka z Gorenjske
(»Tapete«)

V ljubljanskih trgovinah je zares lepa izbira tapet — tudi pralnih — in če jih boste prišli kupit v Ljubljano, vam bo prodajalec svetoval tudi to s kakšnim lepilom jih nalepite. Stene morajo biti popolnoma gladke, to se pravi, da morate prej zamazati vse razpoke, šele potem z lepilom, ki mu je priloženo natančno navodilo, nalepite nanje časopisni papir. Ko se dodobra posuši, šele lahko oblepite stene s praviimi tapetami.

Kot dober domač izdelek bi vam priporočila lepilo za tapete Tapetol, ki tudi ni preveč drag.

Ob koncu poletja se bom poročila. Ze zdaj si razbijam glavo s tem, kakšno obleko naj nosim ob tej priložnosti. Ne bi rada, da bi bila tako slovesna da je pozneje ne bom mogla več obleči. Prosim, svetujte mi tudi glede čevljev in torbice. Sem srednje visoke postave, črnih las in imam dvaintrideset let.

Ze vnaprej se vam lepo zahvaljujem in vas pozdravljam.

Anica iz Maribora

Zdi se mi, da bi vam še najbolj ustrezala obleka princes kroja, brez rokavov in ovratnika, h kateri bi oblekli plašč iz istega materiala. Drug predlog je kostim ali dvodelna obleka. Čevlji se morajo ujemati z barvo obleke, torbice pa tako ali tako ne boste potrebovali, ker boste nosili poročni šopek. Glede barve lahko izbirate med vsemi odtenki, ki so letos moderni, najbolj pa bi prišle v poštev slonokoščena, ledeno modra nežno zelena, rožnata ali belega.

Želim vam veliko sreče!

Vsem lep pozdrav!

T. Ljupen

kako preživeti prijeten dopust tudi doma

Letos boste preživeli dopust doma? To vas nikakor ne sme spraviti v slabo voljo ali malodušje. Ze pred nastopom dopusta poizkušajte biti malo filozofa. Pognati morate neprijetni občutek, da boste ostali doma, in si zamahiti ušesa pred notranjim glasom, ki vam prišepetuje obžalovanje nad tem dejstvom. Če se boste prepustili malodušju, potem ste izgubili vsako upanje, da se vrnete na delo spočiti, sproščeni, zadovoljni in žareči. Raje se spomnite na nevšečnosti, ki so povezane s potovanjem, na gnečo po vlakih, avtobusih in na naporene priprave za dopust v zadnjih minutah pred odhodom.

Poizkušajte se že prvi dan dopusta sprostiti. Pojdite k frizerju in si omislite povsem novo pričesko, ki vas bo pomladila. Obiščite kozmetični salon in posvetite malo več časa osebni negi. Zjutraj in zvečer delajte gimnastične vaje, s katerimi si boste povrnila gibčnost in pregnali odvečno plast maščobe. Poletje je tudi idealno za shujševalno kuro: organizem je poživljen zaradi lepih sončnih dni, zaradi vročine se zmanjša tudi tek in prav gotovo boste izpeljali zahtevno nalogo. Ne pozabite skrbno negovati rok in nog. In vaš make-up naj se tudi malo spremeni. Postanete lahko povsem nov človek.

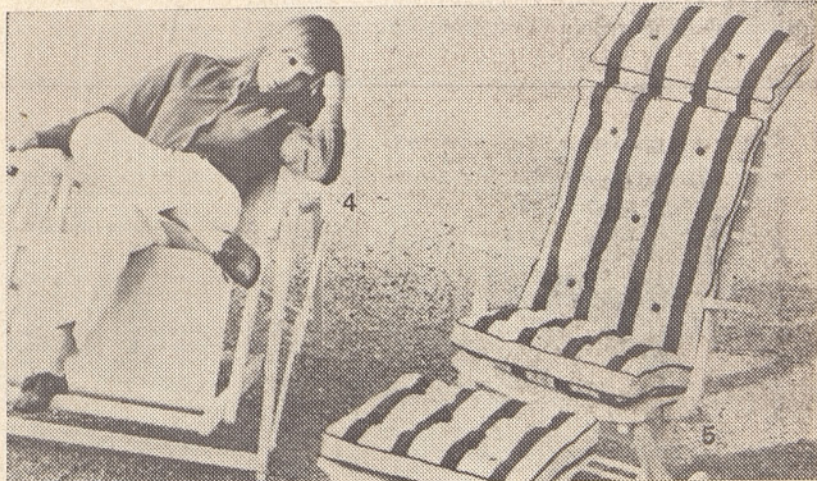
Organizirajte si povsem po vašem okusu počitniško udobje. Na vrtu,

terasi, balkonu ali ob oknu si uredite počitniški koteček. Omislite si ležalni stol ali lahek naslonjač, v katerem boste počivali. In zakaj ne bi v času dopusta delali, kar doslej niste in vam je povsem novo. Morda bi posegli po ročnem delu, morda bi se ukvarjali z rožami ali pa si omislite pohode, na katerih bi odkrili kaj novega. Morda pohod v stari del mesta ali v trgovine z antiko ali pa se vpišite v športno društvo. Zaidite tudi na kopališče, na odbojgarsko ali košarkarsko igrišče ali v telovadnico. Novo, toda navado boste obdržali tudi v zimskem času in verjemite, da vam bo to samo koristilo.

Ko se bo termometer povzpел zelo visoko, potem živite »mediteransko«. Ponoči in zgodaj zjutraj imejte okna na široko odprta, podnevi pa temno zagrnjena. V temačni sobi potem sezite po dobri knjigi.

In ne nazadnje, ali ni vaše mesto polno zanimivosti, ali ne prihajajo vanj tujci, ki si ga z zanimanjem ogledujejo? Zakaj ne bi naredili tako kot oni? Z vodnikom v roki odkrivajte zanimivosti, kot da bi bili v Benetkah ali Atenah. Teh zanimivosti je na vsakem koraku dovolj, le vi ne veste zanje. Popotovali boste v preteklost svojega mesta in odkrili več zanimivega kot na plaži istrske obale. Torej srečno pot in prijetne počitnice...

A. P.

mojster Ivačič za vas

POLNJENI KROMPIR

Gladek, srednje debel krompir olupimo in ga v malo osoljenem kropu počasi na pol skuhamo. Na pol kuhanega previdno izdolbemo, bodisi z žlico ali pa s posebnim dolbilom — orodjem, ki ga uporabljamo pri polnjenih bučkah. Polovico izdolbenega krompirja pretlačimo, solimo, dodamo jajček, na drobne kocke narezano šunko ali kako klobaso, dodamo še žličico smetane, gladko zmešamo, napolnimo krompir, zložimo ga v pekač ali še bolje v jensko skledo, prelijemo ga s kisló smetano, ali pa samo pokapljamo z maslom (s smetano je boljši) in ga v ogreti pečici zapečemo. Namesto opisanega nadeva lahko uporabite kaki drugi nadev, ki ga imate pri roki. Poleg boste ponudili eno izmed sezonskih solat. Če je porcija majhna, ponudite ta krompir kot toplo začetno jed, če je pa večja, pa kot samostojno. Zopet drugič lahko šunko opustite, namesto šunko pa lahko dodate nadevu malo naribanega sira. Tako polnjen in zapečen krompir nato uporabite kot prilogo.

skrivnost lepote

V osmih dneh dva kilograma manj.

Bližji ko so dnevi dopusta, toliko bolj so nam pričeli brniti po glavi naši odvečni kilogrami. Mo- da je že nekaj let kar na- klonjena bolj polnim po- stavam, zato nas šele ko- palna obleka opozori, da smo čez zimo na tem ali onem delu telesa nekaj preveč pridobili.

Pred nedavnim so zdrav- niki svetovali novo dieto, s katero vam ni treba ra- vno preveč gladovati, pa se vendarle lahko znebite ne- kaj odvečnih kilogramov.

Pri tej dieti boste uživa- vali riž, ki bo zamenjal vse škrobnate sestavine naših jedilnikov (kruh, te- stenine, krompir). Riž se v žolodcu napne in tako boste že po manjših koli- činah dobili občutek sito- sti. Hkrati pa riž ne vse- buje niti soli niti vode, pač pa vodo, ki se pri de- belejših ljudeh rada za- drži v organizmu, pobi- ra iz telesa.

V azijskih deželah, kjer se prebivalstvo hrani sko- raj izključno z rižem, so debelost, srčne bolezni, arterioskleroza in zvišani

pritisk precej redke po- jav.

Riž je tudi zelo lahko prebavljiv, zato si z njim ne obremenjujete želodca.

S svojega jedilnika bo- ste torej popolnoma črtali kruh, testenine, kekse in sokove. Med obedom ne boste pili nikakršnih te- kočin. Lahko — mineral- no vodo, toda tri četrt ure pred obedom ali po njem.

Poleg riža — pri obedu naj ga bo za skodelico turške kave — (okrog 100 kal), lahko pojedete kosček nemastnega telečjega, go- vejega, ribjega, kokošjega mesa in solato — zelena, paradižnikova, kumarična, zeljnata, redkvice... Za večerjo pa s: lahko privo- ščite dve trdo kuhani jaj- ci, kosček mesa, riž.

Nekaj jedilnikov:
Zajtrk: skodelica turške kave, 1 kreker, 1 trdo ku- hano jajce.

Kosilo: telečja pečenka (100 g), riž, prelit s so- kom od pečenke, breskev.

Večerja: hladna tetelina (100 g), kos pustega sira, breskev ali marelica

Zajtrk: rižev narastek z marelicami, češnjami ali drugim sadjem, skodelica turške kave

Kosilo: belo meso (100 gram.), riž s čebulo, so- lata

Večerja: telečja jetra, (100 g), riž, sadje

Kalorična vrednost hra- ne, ki jo pojedete na dan, naj ne presega 1000 kalo- rij.

Navedla sem samo ne- kaj jedilnikov, ki jih se- veda z nekaj kombinacija- mi lahko popestrite.

Za konec pa še nekaj pravil:

Nobena dieta ni učinko- vita, če se do pičice na- tanko ne ravnete po njej. Ženska, ki preveč je, ne more imeti prav nič žen- skega videza. Nežnost je znak ženskosti, toda žen- ska, ki se »baše«, razbije iluzijo ženske ljubkosti prav tako kot lastno figu- ro.

Če imate samo 2, največ 3 kilograme preko »mere«, lahko ta problem z malo volje, gimnastike in pri- merno dieto prav hitro re- šite. Zato upam, da se bo- ste odločili in se držali rekla, ki pravi, naj človek preneha jesti, ko mu jed najbolj tekne.

M. D.

Razpredelnica kalorične vrednosti ka- katerih živil — izračunano v surovem sta- nju.

	Količina	Ka-
beluš	1	
ovetača	skodelica	
zelje	skodelica	
koren	srednje velik	
paradižnik	srednje velik	
krompir	srednje velik	
parjika	srednje velika	
riž	skod. za turš- ko kavo	
solata	pol glave	
špinata	skodelica	
jetra	3 male rezine	
možgani	100 g	
svinjska		
zarebrnica	na žaru 100 g	
goveji zrezek	na žaru 100 g	
perutnina	100 g pečena	210-180
mleko		
neposneto	kozarec	
mleko		
posneto	kozarec	
jogurt brez		
maščobe	kozarec	
maslo	žlica	
skuta iz po- snetega mleka	skodelica	
kruh — črn	mala rezina	
kruh — bel	mala rezina	
ovseni		
kosmiči	skodelica	
banana	velika	
ribez	skodelica	
jagode	skodelica	
borovnice	skodelica	
višnje	skodelica	
oranža	sr. velika	
jabolko	veliko	
marelice	3 sr. velike	

Dve vprašanji

Star sem 17 let, visok 174 cm in tehtam 59 kg. Mislim, da ta teža ne ustreza moji vi- šini in starosti. Ste tudi vi tega mnenja?

Druga nadloga, ki me vedno huje muči, je neprijeten zadah iz ust. Večkrat sem že o- pazil, da se mi iz grla izluščijo majhna zrnca, ki povzročajo smrad. Ali so tega krivi mandiji, ki jih še imam, ali kaj dru- gega?

BRALEC

Dragi prijatelj,

po mojem mnenju je razmerje med staro- stjo, višino in tezo pri tebi skoraj čisto pra- vilno. Manjka ti mogoče le kilogram ali dva, ki ju boš med počitnicami, ob sadju in do- bri domači hrani lahko kmalu pridobil.

Glede zadaha iz ust pa se posvetuj z zdrav- nikom, kajti skoraj gotovo gre za vnete man- dije ali drugo vnetje v grlu. Čim prej se boš začel zdraviti, tem hitreje bo konec tvo- je težave.

SONJI

Ce ve za vaša čustva vse podjetje, je šud- no, da jih ne opazi tudi on. Najbolj pamet- no bo, da čimprej ugotovite, ali jih res ne opazi ali na 1000 mogoče ne želi opaziti. In takaj jih ne želi.

Z več kot sto dni delate skupaj in med dobrimi delovnimi tovariši je pač vseeno, kdo da pobudo za pogovor, ki utegne navezati o- sebnostne stike, kot pa zgolj poslovne. Zdi se mi, da ga prav lahko povabite na kavo. Saj lahko nazadnje začnete kak posloven pogovor tik pred koncem službe, potem pa mu pred- lagajte, da ga nadaljujeta ob skodelici kave. Videli boste, na kakšen način se bo odzval vašemu povabilu, in ugotovili, ali je bolje, da ostanete pri službeni temi ali lahko spe- ljete pogovor tudi na neslužbene zadeve.

In nikar ne pojdite od podjetja, če se va- ša pričakovanja ne bodo uresničila. To bi bil beg pred življenjem, samostojna, izobra- žena ženska, ki dosega tudi poklicne uspehe, pa ne beži zaradi čustvene zbežanosti. Tudi če bi odpotovali v drug kraj, svojim čustvom ne bi ušli. Najbolje se je v tem primeru spopasti sam s seboj in se obvladati. Želim pa vam, da to seveda sploh ne bi bilo potre- bno!

Evridiki

Najprej bi vam rada povedala, da ste mi všeč. Vesela sem, da si niste izbrali lagodne, a nanačne poti in da ste se odločili za mate- rinstvo. Želim vam, da bi vam življenje z materinsko srečo bogato poplačalo vaš pogum.

Za veliko stvar ste pogum imeli, za majhno vam ga je zmanjkalo. Zberite ga in povejte staršem resnico. Če sem vas razumela jaz,

vas bodo še bolj razumeli starši, ki vas ima- jo radi. Vem, da bo to zanje razočaranje, a verjamite, resnica bi prišla na dan in če bi jo izvedeli od drugih ljudi, bi starše še bolj zaboljela.

Vaš sklep, da pišete prijatelju k vojakom, je pravilen. Povejte mu, kot ste povedali meni. Ne dolžite ga ničesar, dajte mu le ra- zumeti, da od tega po vsej verjetnosti ne bi prišlo, če ne bi prav ob njem doživel tolikšnega razočaranja, če ne bi izgubili vere v ljubezen in spoštovanje do ljudi. Povejte mu, da niste postali mati iz lahkomišelnosti, temveč v trenutkih zmede in obupa. Po pra- vici mu morate tudi priznati, da ste se pred starši v prvi zadržki izgovarjali nanj, da pa ste pripravljeni tudi njih seznaniti z resnico.

Ne dajem vam upanja, da vam bo odpisal. Toda mogoče vam bo. Če bo molčal, se za- vedajte tega, da ste v zadnjih mesecih na- redili izpit za življenje, ki ga lahko živite samostojno in da je navsezadnje okrog nas veliko ljudi, ki znajo v svoje srce sprejeti tudi tujega otroka, če ljubijo njegovo mamo.

Z najboljšimi željami vam želim mnogo dobrega v življenju!

Zmeda pri sedemnajstih

Stara sem 17 let in sem za svoja leta zelo lepa. Zato sem imela že veliko fantov. Sedaj sem zapletla v svoje mreže še enega. Ki pa ga očitno ne ljubim, a mu tega ne morem povedati. Prej sem imela fanta vojaka, a mu nisem mogla povedati, da ga ljubim. Oba sva se ljubila, a bava sva se drug drugega. To pa je edini fant, ki ga zares ljubim. Prosim vas, da mi odgovorite, kako naj se rešim prvega fanta in kako naj se približam vo-

dojenčkova kopel

Dojenček ne pozna strahu, ker ga pač še ni doživel. Tudi vode se ne boji. Ko je popek zaceljen, kakih štirinajst dni po rojstvu, sme prvič v banjico. Pravilno pripravljene pleničke naj bodo v neposredni bližini in tudi kopalno brisačo mora imeti mati pri roki. Prava temperatura vode za dojenčkovo kopel je 35 stopinj Celzija in kopanje sme trajati samo tri do štiri minute. Glavico in obraz mu umijte šele takrat, ko je otročiček že zavil v kopalni brisači.

Po kopanju ga naglo in skrbno obrišite. S kosmičem vate mu previdno očistite noske in ušesa. Globoke gube, ki jih ima na telesu skoraj vsak zdravno hranjen dojenček, kaj kmalu postanejo rdeče in vlažne, če jim ne posvetite dovolj pozornosti. Pri vsakem previjanju

jih na novo namažite z otroško kremo in narahlo potresite s pudrom. Tudi pleničke morate po vsakem pranju dobro splakniti, ker ostanki mila ali pralnega praška kaj hitro načnejo nežno otrokovo kožo.

Kmalu postane otroku kopanje všeč; ko ima že nekaj mesecev, mu dovolite, da čofota po vodi že nekaj minut dlje.

NASVETI — NASVETI — NASVETI

Slamnato torbico boste najlepše očistili, če jo boste oprali v mlačni milnici. Le zmociti je ne smete preveč, da ne bi voda skvarila podloge. Še vlažno premažite s limoninim sokom, jo napolnite s svilenim papirjem in posušite na zraku.

Volnenih oblačil in odej, ki jih čez poletje ne uporabljate se molji ne bodo lotili, če jih boste zavili v časopisni papir.

Obledele barve na pisanih tkaninah bo najlepše osvežil kis. Zadnji vodi za izpiranje ga dodajte kaki dve žlici in pustite perilo, da se pol ure namaka v njej. Nato ga ožmite in obesite v senco.

Gumijaste rokavice je plavalne kape lahko operete tudi v mlačni vodi, ki v kateri ste raztopili žličko sode bikarbone. Ko so suhe jih potresite s talkom.

jaku, ki je z odsluženim kadrovskim rokom že odšel domov. Vem tudi njegov naslov.

Nesrečna S. B.

Draga deklica,

kaže, da je v tvojem srcu že zelo zgodaj prava zmeda. Zdi se mi, da sploh še ne veš, kaj je ljubezen, zato mi dovoli majhen nasvet: kadar doma pospravljamo omaro, najprej zložimo vse iz nje, potem pa naredimo v njej red. Naredi tudi ti tako. Poslovi se od vsega, kar si čutila ali se ti je zdelo, da čutiš do sedaj. Dodaj svoji lepoti še nekaj razumnosti, pa bo konec vse nesreče.

Zelo lahkomišelnost si. Nikar se ne hvali s številom fantov, ki si jih že izmenjala. Mogoče pa so oni zamenjali tebe z drugo, ki je bila malo manj lepa ali pa je vsaj malo manj kazala, da se tega zaveda. In nikar ne bodi kot bonboniera iz katere vsak lahko vzame bonbonček. Še tako velika škatala se kaj kmalu izprazni, če vsi segajo vanjo.

Svojemu oboževalcu poštno povedi, da mu njegovih čustev ne moreš vrniti. Na vojaka pa lepo pozabi Tisti, ki odpotuje, se mora prvi oglasiti. Če ti ni pisal, si lahko misliš, kaj si mu pomenila — le bežno življensko srečanje, ki se je končalo z njegovim odhodom. Potem pa počakaj še nekaj let in živi tako, da fantje o tebi ne bodo govorili le tega, da si lepa, temveč tudi to, da si pametna in preudarna.

Težave dijakinje

Stara sem 16 let in sem komaj 143 cm visoka. Ali mi lahko svetujete, kako bi zrastle? Tudi bolj suha sem in bi se rada zredila. Imam rdečkasto rumene lase in sinjemodre

oči. Lase nosim počesane v kite. Po obrazu imam sončne pege. Kako naj jih odpravim? Kako bi dobila zlato rumene lase? Ali pristaja mojim lasem rdeč, rumen ali moder ton obleke? Bliza se konec šolskega leta, imeli bomo izlete. Kako naj se oblečem za to priložnost?

WALBURGA

Draga Walburga,

nisi mi napisala, koliko tehtaš. Tvoji telesni višini bi ustrezala teža okrog 47 — 48 kilogramov. Res si zaenkrat še nekoliko nizke postave, a v prihodnjih letih boš gotovo zrastle. Kakšne postavne so tvoji starši, bratje sestre? Primerjaj jih s seboj in videla boš, koliko centimetrov ti je približno še namenjenih. Če pa si telesno zelo šibka, bo najbolje, da greš k zdravniku in se posvetuješ z njim.

Na tvojem mestu ne bi spreminjala barve las, ker je rdeče-rumen odtonek zelo lep. Z leti ti bodo lasje nekoliko potemneli. Če je v vašem kraju dobra frizerka, se lahko z njo posvetuješ, s kakšnim prelivom bi si obarvala lase. Toda ponavljam, jaz bi na tvojem mestu obdržala naravno barvo. Ker si bolj majhna, bi te na videz nekoliko povečala pričeska navzgor počesane las, ki se spuščajo na hrbet z vrha glave v »rep« ali v rahlo spleteni kiti. Z nekoliko spretnosti se boš znala kmalu tako počesati. Kite so prav sedaj zelo priljubljene, marsikatera mlada žena si vleta v lase celo umetno kito.

Najlepše ti bodo pristajale obleke, ki se bodo ujemale z barvo tvojih oči, torej vsi odtiski modre barve. Bela barva in odtiski nežne rjave in zelene barve so tudi zate. Izogibaj se rumene in rdeče barve.

Na šolskih izletih se mlada dekleta najbolje počutijo v hlačah. Tudi v naših konfekcijskih trgovinah jih je že velika izbira in

Ljubeznivosti

Srečanje
s teboj,
vsakdanjost

V našem velikem, mnogostanovanjskem bloku so stranke vsake sorte. Pravzaprav je več takih sort, o katerih bi se splačalo pisati za vsako posebej, pa bom tokrat vzela na muho samo eno sorto. V to spada pravzaprav samo ena stranka, ki se lahko ponaša z ne tako redko lastnostjo, da dela nemir in zgozno takrat, kadar je v vsej hiši mir ali naj bi bil mir.

Tako na primer pozimi kdo od članov te družine seka drva v drvarnici še pred sedmo uro. Večina ljudi ob nedeljah rada potegne, posebno če je zima in vreme slabo. Ravno misliš poležati še urico, pa ti začne klestiti po drveh, da se sliši tja do četrtega nadstropja. Saj veste, blok je kot vsi bloki, rahločutno zgrajen (menda so arhitekti preveč računali na visoko kulturo ljudi), naš pa še posebej, ker da je montažen ali kakšen že. Skratka, sekanje se lepo razlega po vsem stopnišču in nedeljski mir je preč. Tu ne pomaga, če kdo kaj reče. Kvečjemu pače opazka, češ da so eni gospoda, ki bi rada spala! Bolj v d... drezaš, bolj smrdi. Zato skoraj vse stranke pustimo to družino pri miru.

Sploh ljubi ta družina spremembe, posebno okoli prvega. Takrat se hišni glavar navažno napije in ne ve, kdaj domov. Potem se le priplazi po stopnicah sredi noči. Ona ga čaka in tedaj se začne ples, da je veselje. Tedaj začno svojo govorico metle in kuharice pa tudi kakšen krožnik se oglasi vmes, ali bolje, njegove črepinje. To nikogar ne moti, da je noč čas za počitek in da vsa hiša spi. Kaj bi tisto! Saj nikogar nič ne briga! Ah, seveda nas ne briga, tudi če ne moremo spati. Takšno polnočno razgrajanje je izključno družinska zadeva!

Tretja ljubeznivost te družine je, da lepo opoldne začno stresati skozi okno rjuhe, prašne cunje in še marsikaj. Tudi to je njihova reč, saj stresajo skozi svoje okno. In kdo ima potem pravico, vmešavati se v njihove družinske zadeve? Če boš pa katero rekel, boš pa potegnil »ta kratko«.

NEŽA OSTROVID

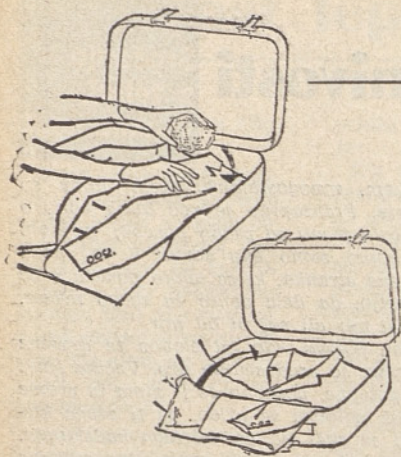
niso drage. Če bi se tvoji starši s hlačami ne strinjali, izberi nekoliko zvončasto ali nagubano krilo. pulover in vetrni jopič. Obleka za izlet mora biti udobna, ne sme se prehitro zmečkati in ne sme biti tako elegantna, da bi se bala zanj na vsakem koraku. Pred mrazom te bo varovala pletena jopica ali vetrni jopič, pred prehladom, ki bi ga utegnili dobiti prepotena na prepihu, pa rezervna bluza ali puloverček iz bombaža, ki ga nosiš s seboj in ga lahko preoblečeš. Ne pozabi si zavarovati obraza pred soncem z lahko ruto ali še bolje slammikom.

Letos bo za spopad s pegami že prepozno. Sredstva za beljenje kože so vedno nekoliko nevarna, kajti pegava koža je navadno tudi občutljiva. Pegi je najbolje preprečiti, ne pa odpravljati. Če zgodaj spomladi si moraš zavarovati kožo na obrazu z zaščitno kremo, lahko je navaden vazelin ali še boljše citronov vazelin, potem pa obraz rahlo napudraj, da se koža ne bo svetila. Nerodno je le to, da si za puder res še premlada. Staro domače sredstvo za odpravo peg je umivanje z limoninim sokom. Solah pa so pege nadloga, s katero se je najbolje sprijazniti in si zaradi njih ni treba beliti las.

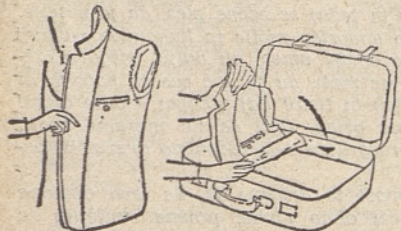
»Nesrečna«

Počutim se osamljeno in nesrečno dekle. Stara sem 18 let, tehtam 61 kilogramov, visoka pa sem 167 cm. Ali sem res previsoka in presuha, kot mi pravijo ljudje? Kako bi se lahko zredila?

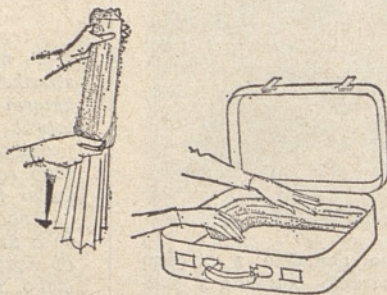
lepo zložene obleke v kovčku

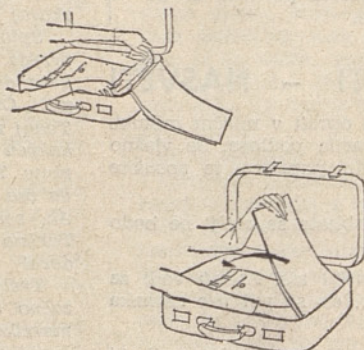
1. Moške obleke, kostime in vse tiste obleke, za katere se bojite, da bi izgubile obliko in jih je težko likati, zložite v kovček tako, da položite v kovček najprej zgornjo polovico, potem vtaknete v vratni izrez nekaj zloženega perila in previjete drugo polovico, kot kaže puščica.

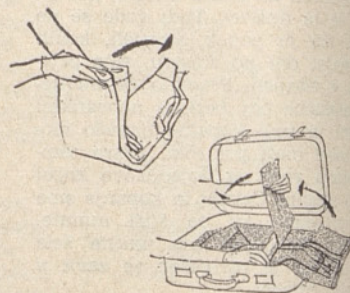
2. Lahko pa obleko tudi obrnete in jo položite poprek. Pod pregib daste zopet perilo, ali obleko, ki jo je lahko likati.

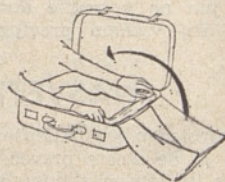
3. Obleke in krila z gubami (plisirane) pakirate tako, da skrbno zložite gube in jih podolgem fiksirate s staro najlonsko nogavico. Potem pa jih položite ob robu kovčka.

4. Tude moževe hlače ne bodo zmečkane, če pregib podložite s perilom.

5. Če je kovček bolj majhen, potem morate tudi obleko skrbno zložiti. Tako zlagate tudi bluže, ne glede na velikost kovčka.

6. Takole pakirate obleke, seveda pod pregibe zopet podložite pedilo.

Prikazani način pakiranja je zelo pripraven, kajti vse potrebne stvari boste spravili tako, da bodo ene služile drugim kot vložki pod pregibi. In še nekaj ne pozabite: vogali kovčka bodo ostali prazni, vanje boste vtaknili razne drobnarije.

Imela sem fanta, s katerim sva se dobro razumela. Ko pa so to izvedeli starši, so me nagovarjali, naj ga pustim, kr je imel majhno telesno napako. Morala sva se poslovi. Jaz se ne zmenim za nobenega fanta več, on pa si je izbral drugo dekle. **MARY**

Draga Mary, razmerje med tvojo telesno višino in tezo je popolnoma pravilno. Marsikatera tvoja vrstnica ti ga lahko zavida. Zato ne poslušaj kritik drugih ljudi in ostani, kakršna si.

Napaka, zaradi katere so bili ob tvojem fantu zaskrbljeni tvoji starši, tudi ni tako pomembna in usodna, kot so ti govorili. Verjetno so v njej našli le izgovor, kajti zdela si se jim še premlada za ljubezn. V svojem prvem čustvenem doživetju si spoznala življenjski nauk, ki naj ti velja za vnaprej. Ob vsem spoštovanju, ki so ga dolžni otroci staršem, jim ni treba slepo ubogati, kadar gre za njihova lastna čustva. Kadar starši svarijo pred zenskarjem, brezdelnežem, pijancem, jih poslušaj. Iz njih govori življenjska izkušnja,

ki prihrani mladim ljudem marsikatero razočaranje. Majhna telesna okvara pa ni tako tehten vzrok.

Zdi se mi, da boš svoje prvo čustvo lahko kmalu prebolela. Vse kaže, da ni bilo pregloboko, če si sledila nasvetu staršev, posebno še, če se je on kmalu ozrl za drugim dekletom. Zato ne bodi zagrenjena. Saj je še vse življenje pred teboj!

Zaljubljen

Star sem 17. let. Pred štirimi leti sem se zaljubil v dekle, ki je dve leti mlajša od mene. Pisal sem ji, a odgovora ni bilo. Ker se večkrat vidiva, bi jo rad nagovoril ali pa vsaj pozdravil, toda tega ne zmorem, sem preveč sramežljiv. Ona me opazuje le takrat, kadar je jaz ne vidim. Če pa jo pogledam, obrne pogled vstran. Kako naj jo nagovorim, kako naj jo zapletem v pogovor? Ali ji lahko po bratu pošljem pozdrave? Ali me tudi ona ljubi? Rekli boste, da je vse to otročje. Toda ni. Vem, da jo ljubim s pravo ljubeznijo. Verjemite, da so bila ta štiri leta neznanstvo dolga. Zato mi nikar ne svetujte, naj jo pozabim.

STANKO

Dragi Stanko,

nikar se ne boj, da se mi boš zdel otročji. Verjamem, da imaš deklico, na katero misliš že štiri leta, zares rad. In zato je čas, da poizveš tudi za njeno čustva. Kajti jaz ti na vprašanje, ali te ima tudi ona rada, res ne morem odgovoriti. Pred štirimi leti sta bila oba še otroka in deklica je ravnala pametno da na tvoje pismo ni odgovorila. Se sedaj je zelo mlada in po vsej verjetnosti ne bo čutila do tebe tiste ljubezni, kakršno si želiš. Zato se zavzemi za njeno prijateljstvo.

Ce jo imaš rad, jo spoštuj in ne boš je nadlegoval s čustvi, ki jih še ne razume in jih ne zmore čutiti. Sploh sta oba v tisti starosti, v kateri je pristno prijateljstvo najprimernejša, najlepša oblika povezovanja med mladimi ljudmi.

Seveda pa tudi ni recepta, ki bi ti ga lahko napisala za vajino zbliznanje. Vse je odvisno od tebe, od tvojega takta in tudi od tvojega poguma, ki ti ga zmanjkuje v kritičnih trenutkih. Nikar ji ne pošiljaj pozdravov po bratu, če jo lahko pozdraviš na cesti, pred kinom, pred šolo ali kjerkoli tudi sam. Kot kaže, tudi ona čaka na tvoj prvi korak. Naredi ga čimprej, a ne pozabi, da moraš biti do nje v slehernem primeru vljuden, dober in razumevajoč.

Študij

Stara sem 19 let, po poklicu laboratorijski tehnik. Svoj poklic imam rada in ga z veseljem opravljam, vendar bi rada uresničila drugačno poklicno željo. Rada bi študirala na višji agronomski šoli. Toda kako študirati in predvsem kje?

Draga prijateljca,

če ste študirali na srednji strokovni šoli in imate priznano dokončno srednješolsko izobrazbo, vam je odprta pot bodisi na Biotehnično fakulteto v Ljubljani (Krekov trg št. 1) bodisi na višji agronomski šoli v Mariboru (Vrbanska 30). Na šolo, ki vam krajše bolj ustreza, naslovite pismo na sekretariat in prosite za natančnejša pojasnila.

Marta

Tunika za obmorska letovišča in plaže. Nadvse modni vzorec je ideja MTT, Maribor.

Praktična in vedno moderna srajčna obleka po novih modnih notah. Tkanina je iz MARIBORSKE TEKSTILNE TOVARNE.

↑ Dva vesela modela z revije, ki jo je pripravila tovarna TEKSTINA iz Ajdovščine. Najrazličnejše sestavljene črte vam bodo prav gotovo všeč.

Se malo in o poletju v naši rubriki ne bomo več govorili. Naše in tuje tovarne se že dalj časa pripravljajo na novo jesen in na mrzlo zimo in če hočete pričakati prve jesenske vetrove do zob oboroženi s pravilno garderobo, vam bomo morali o pravem času priskočiti na pomoč.

Danes so na vrsti še zadnji modeli, ki so jih za vas pripravile naše tekstilne tovarne, da vam pomagajo izbirati prave tkanine za prave modele.

E19

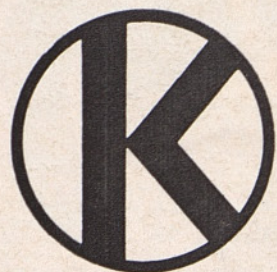

Delial®

zanesljivo varuje kožo
pred sončnimi
opeklinami, jo osvežuje,
neguje in ji daje
obstojno temno barvo.

KREMA, MLEKO,
SPRAY OLJE in
SPRAY PENA

 KRKA

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO